Premiul André Dubreuil
pentru roman de debut

POLIROM

Irina Teodorescu

Blestemul tâlharului mustăcios

BIBLIOTECA POLIROM

Irina Teodorescu

Blestemul tâlharului mustăcios

roman

Traducere din limba franceză
de Mădălina Vatcu

POLIROM
2016

Irina Teodorescu, *La malédiction du bandit moustachu*
Copyright © Gaïa Éditions, 2014
All rights reserved
© 2016 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-6398-9
ISBN PDF: 978-973-46-6399-6
ISBN print: 978-973-46-6251-7

Coperta: Radu Răileanu
Pe copertă: © nuvolanevicata/Shutterstock.com

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

IRINA TEODORESCU s-a născut la Bucureşti în 1979, iar din 1998 trăieşte la Paris. A debutat în 2011 cu volumul de nuvele *Treize*. Romanele *Blestemul tîlharului mustăcios* (2014, distins cu Premiul André Dubreuil pentru roman de debut şi cu Premiul Asociaţiei Scriitorilor de Limbă Franceză) şi *Les étrangères* (2015) o impun imediat pe scena literară franceză, autoarea bucurîndu-se de elogiile criticii, care o consideră o voce cu totul originală.

Sunt lucruri pe care nu le știu. E sigur însă că într-o vreme a existat un alt apartament, poate că avea ferestre mari orientate către sud, poate că pe timpurile acelea verile nu erau atât de arzătoare, iar iernile atât de geroase. Poate că o dată, sau de mai multe ori – da, de mai multe ori, în fond, de ce nu? – au fost duminici când dimineaţa în apartamentul ăsta patul rămânea desfăcut, învăluit în lumina aurie a soarelui. Şi, odată ce nu știu precis – doar s-o întreb pe ea, căci mai trăieşte, însă nu-mi vine așa ceva –, pot să-mi închipui că stau amândoi, în toate aceste dimineţi de duminică, sorbindu-şi cu mici înghiţituri cafeaua în bucătărioara apartamentului şi tăifăsuind despre nimicurile vieţii, despre vreun coleg de muncă, vreo idee de concediu, vreun tren deraiat, o ţară de pus la cale. Pot foarte bine să-mi închipui – şi tocmai din acest motiv nici n-am să o întreb vreodată – că pe vremea aceea erau împreună, fericiţi.

El, bineînţeles, fuma deja, el fuma întruna, iar imaginea aceasta, cu fumul de ţigară lunecând prin perdelele scăldate de soare, este cât se poate de adevărată.

Mai târziu poate că fusese așternută pe masa din bucătărie o faţă de masă, o fi cumpărat-o ea din prima leafă, desigur, din pricina propriilor fobii şi năzăriri, o fi cumpărat o muşama cu flori. Poate că tot la masa asta au petrecut ei împreună mai multe seri de joi, el râzând şi ea zâmbind. Ori seri de sâmbătă, cu o prăjitură şi o sticlă cu băutură aşteptând cuminţi cuplul de prieteni în întârziere cu care aveau să fie consumate. Însă, încă o dată, toate acestea sunt simple presupuneri.

Sigur că poţi s-ajungi departe așa, închipuind zile mai bune care s-ar fi întâmplat într-un trecut ipotetic, însă, până la urmă, de ce nu?

Şi de îndată, în timp ce o privesc pe ea cum stă în faţa mea, zbârcită și pământie şi posacă, îmi vine-n minte o altă imagine – e straniu, nu? – cu acelaşi apartament. Mi-apare o canapea, alta decât cea pe care am ştiut-o dintotdeauna, o canapea simplă, mai urâțică, cu o măsuţă joasă înainte, cu scrumiera, şi-i văd pe amândoi pe acea canapea făcând dragoste, îi văd fesele lui goale şi genunchii ei, desfăcuţi, ea gemând încetişor, el zicând hai, păpuşă – la urma urmei, cu siguranță au trecut ei și prin asta –, văd dansul măsuţei joase

spre fereastră, împinsă de forţa loviturilor ritmice pe care le primea.

Bărbatul oferă privirilor o mustaţă lungă, aşa de lungă, că deseori îi intră în zeama mâncării lui preferate – o iahnie de fasole –, obişnuită la ţăranii din colţul ăsta de lume îndepărtat. Judecând după pofta lui de mâncare, se vede că omu-i bun: parcă se bat turcii la gura lui, aşa că de mustaţa-i lungă atârnă veşnic cojiţe uscate de fasole. Răsuflarea lui puturoasă amestecată cu mirosul de clocit al iahniei nu îmbie deloc la prietenie, aşa că bărbatul este singur şi îşi vede de ale sale; însă treaba cu care se îndeletniceşte e cinstită: ia de la bogătani ca să dea la săraci. Ţăranii nevoiaşi cărora le face dreptate nici că-i bagă de seamă duhoarea, nici unul nu se întreabă dacă nu cumva omul cam trece cu vederea să aibă grijă de cum arată, nimănui nu-i trece prin cap să-l predea stăpânirii.

Gheorghe Marinescu, boiernaş de ţară, poartă şi el mustaţă, dar mult mai elegantă, fin tăiată, pieptănată, desăvârşit întreţinută. Şi-apoi Gheorghe nu pune niciodată gura pe boabe de-astea greu de mistuit, căci el e fiul unui bărbat care vânează regulat raţe sălbatice şi care, pe deasupra, îşi permite să plătească slujnică să-i pregătească mâncăruri fel şi chip.

Povestea începe la bărbier: într-o dimineaţă, Gheorghe Marinescu intră în prăvălioară pentru o ferchezuire a părţii de jos a feţei. Prinde bărbierul o pânză în jurul gâtului tânărului şi se pregăteşte să-l dea cu spumă, când uşa se izbeşte de perete şi intră năduşit tâlharul cu ditai mustaţa. Îl înşfacă pe bărbier, îl zgâlţâie o dată-de două ori şi-i cere lama cea mai ascuţită – şi iute, că-i grăbit. În timpul primei lor întâlniri, lui Gheorghe bărbatul mustăcios îi pare peste măsură de scârnav, însă cum stătea el cu capul aplecat pe spate şi cu gâtul întins spre bărbier, poziţia sa delicată îl îmboldeşte să se poarte aşezat; îşi ascunde cu dibăcie dezgustul şi leagă prietenie. Pricepând de ce are nevoie tâlharul, îi propune ceva cu mult mai bun decât o lamă bine ascuţită: are el printre lucrurile părintelui său două pistoale, nu-s tocmai cel mai reuşit model şi nici cel mai precis, totuşi sunt două pistoale, unde mai pui că-s încărcate. Îi spune că i le poate aduce într-un ceas.

Bărbatul cu ditai mustaţa se uită atent la chipul tânăr al lui Gheorghe şi se hotărăşte să-i arate încredere, îi numa' un boiernaş dornic să se îmbogăţească, o să aibă mai încolo ac de cojocul lui. Strânge aşadar mâna cu unghii îngrijite pe

care i-o întinde Gheorghe, îi spune c-o să se-ntâlnească la cârciuma din sat după câteva ceasuri şi iese cu lama bărbierului.

Între timp, tâlharul, ca un vajnic haiduc, taie niscai beregate de prin ţinut, mai pricopsite decât a tânărului Gheorghe Marinescu, şi împarte săracilor cuferele doldora de aur pe care le culesese.

Mult după căderea nopţii, când Gheorghe dă semne că-şi pierde nădejdea, mustăciosul se întoarce în sfârşit la cârciumă, şi asta în ciuda afişelor de căutare lipite ici-colo pe gardurile din sat. Gheorghe şi pistoalele răspund „prezent“. În schimbul a vreo zece galbeni, bărbatul îşi primeşte marfa şi-apoi, covârşit de o greutate ieşită din comun, îşi dă mâhnirea în vileag: zi şi noapte e urmărit de stăpânire, a obosit şi-i singur cuc, vrea şi el alinare cum n-a avut parte până-acum, ar da orice să mâie o noapte într-un pat bun. Gheorghe se scarpină la ceafă, îşi freacă fruntea niţeluş şi îi propune o rezolvare pentru marţea următoare, când părintele său are să plece într-o călătorie şi o să-i lase casa numai lui. Până atunci, omul cu ditai mustaţa trebuie să se ţină tare. Dacă-i pe-aşa, alte căpăţâni pricopsite sunt despărţite de trup şi moşieri rotofei prind a se deştepta în crucea nopţii cu ţeava unuia dintre pistoalele de la Marinescu în gură.

Astfel, în următoarea zi de marţi cei doi eroi se reîntâlnesc la crâşmă şi pleacă împreună spre casa lui Marinescu. Bărbatul cu ditai mustaţa a împărţit deja o bună parte din proaspăta-i avere calicilor, dar îi rămân şi lui două-trei sipete pline cu aur şi cu podoabe de mare preţ, o ştie Gheorghe, căci totuși el şi-a făcut socotelile atent. Călare pe singurul cal pe care tatăl i l-a lăsat înainte de a pleca, îl însoţeşte pe tâlhar la casa lor şi apoi în bucătărie, şi-apoi în pivniţă, printr-un chepeng, încredinţându-l că nimeni n-o să ştie că e ascuns acolo şi că aşa se poate odihni cât îi poftește sufletul. Îi mai promite şi c-o să se-ntoarcă în mai puţin de-un ceas cu de-ale gurii. Numai că Gheorghe nu e om de cuvânt! Sigur, tâlharul mustăcios poate să-şi odihnească ciolanele, însă nu pupă nici apă, nici merinde! De-a lungul ceasurilor nesfârşite ce urmează, acesta mănâncă mai întâi fărâme de fasole rămase în mustăţi, apoi îşi smulge părul de-a dreptul şi-l înghite, apoi, pe-un blid de apă, îi face cunoscut lui Gheorghe locul secret unde-şi dosise sipetele cu aur. Însă în timp ce tânărul Marinescu e plecat să caute comoara, setea îl doboară din nou şi nimeni altcineva nu se iveşte, nimeni nu îi aude ţipetele şi rugăminţile, aşa că, aflat în mare chin, îşi linge blidul, își înghite blidul, sudoarea proprie apucă de şi-o soarbe, lacrimile vărsate şi le bea şi, la fel, udatul. Până la

urmă, trei zile mai târziu îşi dă sfârşitul, blestemându-l pe Gheorghe Marinescu şi pe toţi urmaşii lui până în anul 2000.

Gheorghe Marinescu râde în sinea lui, fiindcă acum este bogat. După câteva luni, când tatăl lui trece din lumea asta, îşi rade mustaţa, hotărăşte să poarte monoclu şi pune la cale să își dureze casa mai înaltă. Face din ea un conac frumuşel, apoi îşi ia de soaţă o femeie din pătura boiernaşilor din ţinut, o anumită Lila. Are cu ea doi copii, un băiat şi o fată. Apoi, în calitate de cel dintâi blestemat din stirpe, Gheorghe Marinescu moare împuşcat de un glonţ rătăcit prosteşte la o partidă de vânătoare. Are douăzeci şi şapte de ani în ziua când se prăpădeşte.

Se spune că nevastă-sa, Lila, jupânească zdravănă şi credincioasă de ocazie, cheamă un preot să facă două slujbe: una de sufletul lui Gheorghe şi cealaltă împotriva blestemului omului cu ditai mustaţa pe care bărbatu-său, pe patul de moarte, îi mărturisește că l-a ucis. Dar ori preotul n-are har, ori să faci slujbă cu un glas gingaş şi să arzi tămâie nu-i de ajuns, fapt e că leacul e în zadar: sufletul lui Gheorghe Marinescu se perpelește încă în Iad când primul lui copil, băiatul, piere la vârsta de douăzeci și doi de ani într-un grozav accident de șaretă. Mezina, Maria, se căsătoreşte cu un văr Marinescu din partea bunicului ei, căci sângele trebuie păstrat neamestecat, i s-a spus fetei mereu, cel puţin în ce priveşte pielea nesmolită şi trăsăturile nobile, dacă nu pentru rafinamentul ideilor. Vărul Marinescu e un bărbat chipeş şi are destule pământuri ca familia să nu iasă în pierdere, aşadar *Mezina Maria* îşi ţine picioarele lipite pentru alţi pretendenţi şi şi le desface pentru verişor. După ceremonie se înstăpâneşte de voie în conac, trimiţându-şi mama, pe Lila, într-o cămăruţă din pod, fără a uita să atârne deasupra patului nupţial un portret al răposatului ei tată, Gheorghe, închipuit într-o icoană în stil bizantin drept călăreţ sfânt.

Vin pe lume trei copii, cel dintâi – o, îndurare! – e un băiat ca Aghiuţă de şiret şi frumos ca un înger. *Mezina Maria* ţine la el ca la lumina ochilor, iar vărul Marinescu, bărbatul ei, îl adoră şi nu mai poate de dragul lui. Dar iată că se face mare şi la nouăsprezece ani suferă într-o droşcă un accident teribil şi-şi dă suflarea. Al doilea vlăstar e tot băiat, însă e ca o cizmă de urât şi de prost. La moartea fratelui mai mare, îşi face bagajele, paralizat de frica să nu piară şi el din cauza aceluiaşi blestem, şi pleacă în Siberia să crească reni. Al treilea copil e-o fată, Maria pe numele ei, destrăbălată cât încape, căci cel mai mult iubeşte plăcerile trupului şi dezmăţul. Cu toate acestea, din fragedă pruncie îşi pune în minte să păstreze curat sângele albastru, aşa că iat-o măritată cu un unchi Marinescu, mai mare decât ea cu treizeci şi cinci de ani. Cu el *Maria Deşănţata* face trei băieţi şi, până peste cap de ocupată să benchetuiască alături de bărbaţii din sat, îi încredinţează doicii.

Se povesteşte că într-o zi mama ei o cheamă la sine şi, cu mare fast, îi dezvăluie secretul de familie. Cuprinsă de panică, *Maria Deşănţata* îşi face socotelile: poate că nu şi-a

zămislit băieţii cu soţul, ci cu un alt bărbat. Însă degeaba se tot gândeşte ea, asemănarea nu lasă loc de îndoială. Ce-i de făcut, se-ntreabă, căci, deşi nu se îngrijeşte defel de cele trei odrasle, asta nu-nseamnă că le iubeşte mai puţin. Mama ei îi dă soluţia; după nenorocirea cu droşca a fiului cel mare, a întrebat femeia pe la toţi popii din ţinut. Astfel, din zece, unul i-a spus un leac, dar care cere multă osteneală din partea cuiva din familie. Dacă vrea să rupă blestemul, *Maria Deşănţata* trebuie să-şi lase neîntârziat casă şi masă şi să se ducă pe jos şi fără nici un ban la Ierusalim, să se roage la zidul sfânt ca să se spele păcatele ei şi ale bunicului răposat. Pe jos? strigă Maria. Dus şi întors? se jeluieşte. Dumnezeule mare, e prea departe, n-o să găsească drumul niciodată! A, nu, o liniştеşte maică-sa, la întoarcere va face cum va vrea. Şi-atunci, de dragul copiilor ei, *Maria Deşănţata* îşi ia rămas-bun şi purcede singură spre Ţara binecuvântată a Israelului.

Aflată pe cale înspre ruga asta însemnată pe care trebuie să o îndeplinească, Maria merge pe jos, sau cel puţin încearcă. Totuşi, când se opreşte vreo căruță, urcă într-însa pentru o bucăţică de drum. Iar atunci când somnul o împiedică să mai pună pas după pas, doarme şi ea pe unde poate: pe-o margine de drum, pe-un bolovan, într-un luminiş, în fundul vreunei trăsuri, câteodată într-o odaie dacă hangiul are suflet bun şi e îndeajuns de fermecat de ce îi poate oferi ca plată *Maria Deşănţata* pe-o farfurie de mâncare, apoi pe un pahar de vin şi la sfârşit pentru un pat.

După doi ani ajunge la Ierusalim. Ce de lume e-acolo, o droaie, însă Maria nu pierde vremea făcând diverse cunoştinţe. Se duce drept la zidul sfânt, cade-n genunchi de bucurie, de speranţă şi de necaz deopotrivă, varsă câteva lacrimi şi iat-o rostindu-şi dintr-o suflare ruga cea însemnată: Dumnezeul meu, o, Dumnezeule mare, te rog ridică de pe familia noastră blestemul tâlharului mustăcios pe care tata-mare l-a făcut de a crăpat de sete în pivniţa bucătăriei! O, Dumnezeule mare, fii bun şi milostiv, te rog ridică blestemul care o să se abată asupra întâiului meu născut, şi peste întâiul lui născut, şi după aia peste întâiul născut al întâiului născut, şi tot aşa până în anul 2000, după cuvântul tâlharului mustăcios pe care tata-mare l-a lăsat de și-a mâncat fărâmele uscate de fasole din mustăţi şi după aia chiar mustăţile, înainte să-l vadă crăpând de foame. Apoi îşi trage răsuflarea de două-trei ori şi o ia de la capăt: O, Doamne, Dumnezeule mare, uită-te la mine, sărăcuţ de maica mea, care-am venit pe jos până aici, şi iartă-l pe tata-mare care a omorât mişeleşte lepădătura aia de tâlhar mustăcios care nu mai putea după fasole, iartă-l şi, odată cu el, pe toţi urmaşii lui, începând cu

fiul meu întâi născut şi cu întâiul lui născut şi cu întâiul născut al întâiului său născut, până în anul 2000. Şi încă o dată îşi trage femeia suflarea şi rămâne să se roage acolo trei zile şi trei nopţi.

Legenda spune că după aceste trei zile Maria cade ţeapănă de oboseală la piciorul marelui zid sfânt de la Ierusalim.

Nu ştie nimeni şi nici nu pricepe de ce, dar cineva de-acolo, din oraşul sfânt, până la urmă bagă de seamă trupul *Mariei Deşănţata* şi îl culege de pe jos. Şi iat-o că se trezeşte în căsuţa unui călugăr ortodox bătrân ca Biblia şi care dintr-o clipă în alta aşteaptă să se stingă. O roagă pe Maria să-l îngrijească, să vadă de el şi să-l blagoslovească în zilele puţine câte i-au mai rămas înainte să-nchidă ochii; Maria îl îngrijeşte cum se pricepe şi ea, şi de mare lucru nu e în stare, fiindcă-i deşănţată şi cam atât. Dacă-i vorba să-l şteargă la fund, n-a ştiut ea cum se face nici pentru copiii ei, doar n-o să înveţe spălând acum rahatul unui moşneag. Cât priveşte hrana, treaba e simplă, în fiecare dimineaţă, prânz şi seară îi pune dinainte bietului om ouă fierte tari şi nişte turte de grâu. Călugărul zice necontenit la rugăciuni, aşa că Maria se plictiseşte, însă din fericire, într-o clipă de limpezime, monahul o roagă să-i ude petuniile, la care ţinea cel mai mult pe lume. Maria varsă prea multă apă şi iată că în trei zile grădina se preschimbă: petuniile se fac ca nişte verze, verzele fac pui de broască, din pui ies broaşte râioase, iar broaştele râioase o înfricoşează atât de-amarnic pe Maria, că zbiară aşa de tare, încât pe dată călugărul trece la Domnul.

Văzând cum piere slujitorul său monahul, se prea poate că Dumnezeu se mânie din nou pe clanul Marinescu şi, în loc să îi arate Mariei mila sa, înnoieşte blestemul tâlharului mustăcios care nu mai putea după fasole. Şi, cum fiecare ştie bine, în locul de unde Dumnezeu se duce îşi bagă coada Dracul, aşa că, după ce toate râioasele s-au risipit, *Maria Deşănţata* închide ochii mortului, îşi strânge catrafusele, suflă în lumânare şi iese degrabă din casă prin grădină. Dar, pentru că petuniile dispăruseră, vede-ntr-un colţ pământul răscolit. Atunci Maria, care, deşi e deşănţată, proastă nu-i chiar deloc, intră din nou în casa călugărului, aprinde iarăşi lumânarea, cotrobăie pretutindeni prin chilioară şi dă sub pat de o lopată. Sapă pământul reavăn din grădină, sapă şi sapă fără contenire, şi iată că găseşte un sac cu galbeni. În clipa aceea *Maria Deşănţata* ar fi putut măcar să se-ngrijească de îngroparea proprietarului acestei avuţii, ori să lase totul şi să pornească la drum cu mâna goală aşa cum şi intrase la monah, sau să se-ntoarcă încă o dată la piciorul marelui zid

sfânt din Ierusalim. Însă nici unul din lucrurile astea vădite nu-i trece prin cap, nu, dinspre partea ei, tot ce voieşte e s-o şteargă! Şi repede, fiindcă viaţa-i scurtă.

Legenda spune că dantelele elegante şi bijuteriile de mare preţ care sunt încă în familie vin din Ierusalim şi-aceeaşi legendă povesteşte că Maria aceasta a ascuns întreg aurul din grădina călugărului între picioare, în timpul călătoriei de întoarcere; dar cine să verifice aşa ceva?

Când se întoarce, întâiul ei născut, Ion Marinescu, e mare şi frumos, distins şi cultivat, iar la cei paisprezece ani ai lui i-au dat tuleiele. *Maria Deşănţata* alintă cu un deget mustaţa îngrijită fin a tânărului, iar cu dosul degetelor pielea netedă a obrazului său. O clipă, îi pare rău că-i este mamă, se răzgândeşte şi dintr-odată îşi aminteşte de blestem. Oare izbutise să răscumpere totul prin călătoria ei? Iertase Dumnezeu păcatele?… Bineînţeles, altfel de ce i l-ar fi scos în cale pe călugărul acela înconjurat de petunii şi de avuţii? Cu un gest plictisit din mână, dă la o parte amintirea tâlharului cu mustăţi şi cu fasolea lui şi hotărăşte să îşi reia viaţa de unde o lăsase, fără să îşi mai facă griji pentru trecutul îndepărtat al bunicului ei. Statorniceşte atunci din nou propriile obiceiuri în casă, cu soţul, cu ibovnicii şi – la urmă şi cel mai important – cu băieţii ei. Ion, fiul cel mare, chipeş, distins, inteligent şi cultivat, floarea tinereţilor ei, dar şi Serghei cel înţelept şi aşezat, şi în sfârşit, cum să lipsească, artistul, neastâmpăratul, sensibilul, mezinul Gheorghe – botezat după străbunicul lui. *Maria Deşănţata* le povesteşte aşadar călătoria ei: mai întâi cum a cutreierat ea desculţă munţi cu vârfurile până la nori, apoi cum a străbătut cu forţa braţelor şi-atât râuri largi cât jumătate de ţară; le spune despre oameni care o-ntâmpinau slăvindu-i pelerinajul şi apoi evocă marea, ah, marea, marea, ah, da, necuprinsul acesta al nuanţelor de-albastru, dar care nu e plin cu apă cum ai putea să îţi închipui, o, asta-i greşeala celor care n-au văzut marea niciodată, însă nici vorbă de aşa ceva, nici pe departe, ci-i plin cu sare şi cu peşti… Cam ca la supă, pricepeţi nesocotinţa celor care n-au pus niciodată limba pe supă şi îşi închipuie că-i numai apă fiartă? Sau ca la vin, deşi nu-i chiar acelaşi lucru, însă nu prea contează şi uite, că tot vorbirăm despre lucruri sfinte, iată cum m-am rugat, şi Maria îngenunchează şi se apleacă binişor înainte, până ce fruntea i se atinge de podea, am stat în rugăciune zile întregi, nici nu le-am numărat, le dezvăluie ea, zile în care nu m-am clintit, nu am picat, nu m-am lăsat, pătrunsă cum eram de suflarea dumnezeiască… Şi asta până s-a ivit călugărul ortodox, strălucind de dărnicie ca un înger, care şi-a pus pe umărul meu o mână uşoară ca o aripă şi m-a întrebat dacă vreau să primesc de la el casă şi masă pentru câteva zile: vino, soră dragă, haide să te odihneşti şi să-ţi întremezi bietul tău trup

de-acuma curăţit, şi am primit, bineînţeles, fiindcă ştiam că însuşi Domnul îl trimitea pe acest om în calea mea, ca semn că m-a blagoslovit. După ce a însănătoșit-o, şi ca să-i dovedească o dată în plus iubirea dumnezeiască, monahul scosese dintr-un dulap un cufăr plin cu bani de aur, pe care l-a deschis sub ochii ei, ca să i-l dăruiască. Ajuns la scena cufărului, până şi Serghei cel înţelept şi bun deschide ochii mari şi scânteieri de bucurie îi joacă în privire. Atunci *Maria Deşănţata* le îndrugă cum mai plânsese şi cum sărutase mâinile amândouă ale călugărului, refuzând însă darul, cum nu putuse să îl primească, şi-apoi cum el, el stăruise cu glasul lui adânc şi ritos în rostire, însă ea nu, nu avea dreptul, nu după ce primise de la Dumnezeu iertarea, nu, nu te împovărezi cu aur după aşa ceva, şi totuşi călugărul zicea ba da, şi glasul lui n-avea nimic şovăitor, mâna nu-i tremura deloc. Atunci am hotărât să primesc cât să-mi plătesc călătoria şi ceva daruri pentru voi, copiii mei iubiţi, pe care în tot timpul ăsta nu v-am văzut, dar v-am purtat mereu în inimă, aşa departe de casă şi de obârşie. Totuşi, femeia nu putea să ia fără să dea nimic, aşadar, cu ochii înroşiţi de la atâta plâns, l-a conjurat pe monah să încuviinţeze să-l slujească măcar o vreme, pentru ca simbolic să îi întoarcă darul. El, nu şi nu, ea, o, ba da, şi tot aşa două zile încheiate şi la sfârşit ea, fireşte că ea, slăvit să fie Domnul, a ieşit învingătoare, plătindu-şi aurul prin slujirea bătrânului călugăr. Mare lucru nu mi-a cerut, numai treburi uşoare şi nobile, cum ar fi să îi ud petuniile, simţise, bineînţeles, că Maria era de familie bună, sângele albastru sare-n ochi, iubiţii mei, copiii mei, să nu uitaţi vreodată, fiindcă sângele albastru se ţine cu multă grijă, băieţii mei scumpi, şi în timp ce ea-şi îngână aşa litania, Gheorghe, strănepotul bunicului său, nu poate să-şi împiedice surâsul de la înălţimea celor unsprezece ani ai lui, de parcă şi-ar fi văzut deja pecetea ironiei pe destin, asemenea unui bolovan pe-un drum.

La moartea soţului ei, după doi ani de la întoarcerea din Ţara sfântă, *Maria Deşănţata* împarte cum se cuvine averea familiei, mult pentru băiatul mezin, un pic mai mult pentru cel mijlociu şi încă mai mult pentru întâiul născut. Pentru sine păstrează cât să-şi clădească o casă și poruncește neîntârziat să fie ridicată pe dealul plin de tei din sat; şi, bineînţeles, din ce să-şi poată duce un trai dulce; şi, ca să încheiem, a mai păstrat cât să-şi poată oferi o zestre acătării în caz că-i revenea dorinţa să ia din nou un bărbăţel la sânul ei.

Astfel, întâiul născut Ion Marinescu merge să caute femeie pe potriva lui într-un alt sat şi se mută alături de ea în conac, în timp ce *Maria Deşănţata* se retrage în noua sa casă de pe dealul cu tei. Cu ea se stabilește Serghei, care un pic mai târziu o va lua de soaţă pe Agripina, mezina unui însemnat negustor din ţinut. În ceea ce-l priveşte pe prâslea Gheorghe Marinescu…

Ah, prâslea! strănepotul lui *Gheorghe Marinescu ăl dintâi* e numit în sat Gigi… Dar el mai mult s-ar bucura ca hoardei ăsteia de ţărănoi neînvăţaţi să-i intre-n cap că el nu li se-aseamănă, că el e diferit, că el are un suflet mult mai şlefuit şi că inteligenţa lui zburdă în sfere mai înalte. Lui Gigi i-ar plăcea să i se spună pe scurt „Jor“ când oamenii i se-adresează, „Jor“ ca în franţuzescul „Georges“, îşi zice, însă nu îndrăzneşte să îşi dezvăluie dorinţa, mai cu seamă în faţa mamei sale, deşănţata ţinutului, fiindcă Gigi este acum suficient de mare ca să priceapă. Aşa cum e firesc, şi mai puţine îndrăzneşte în faţa fraţilor, care şi ei sunt – cum e de aşteptat, căci aşchia nu sare departe de trunchi – egoişti şi înfumuraţi, în ochii lui. Cu timpul, lipsa asta sinistră de poezie îl mână pe Gigi să-şi ia inima-n dinți şi să îşi spună visul cu glas tare: lui i-ar plăcea să facă studii superioare la Paris. Maică-sa ridică din umeri, să facă după cum doreşte, una peste alta de-acum e deja mare, om în toată firea, însă oricum ai da-o, a văzut ea ce îi pe lume, aşa că ştie că nu o să găsească-n altă parte nici altceva mai bun şi nici mai bine, buzele, bucile, ţâţele sunt la fel peste tot! Însă, la urma urmei, micul Gigi are de-acum pe mână propriii bani şi-i foloseşte cum poftește. Numai un lucru să nu uite: nu care cumva să apară după aceea s-o deranjeze pe ea ori pe fraţii lui, cum că e scumpă viaţa la Paris, clar? Cel puțin să îşi păstreze pământurile, şi-apoi e-adevărat că atunci când ai sângele albastru, măcar pentru renumele familiei, trebuie să mai fie câte unul din vreme-n vreme care să plece să studieze în străinătăţuri, în două vorbe, bun, fie, însă ce va să studieze, aşadar? La rândul lui, Gigi ridică din umeri. O fi *Maria Deşănţata* o destrăbălată, dar proastă nu-i, ştie ea bine că o să meargă acolo să ardă gazul cu arta, și cu toate asta, la întrebările stăruitoare ale fratelui său mai mare Ion, Gigi răspunde că economie, şi nu degeaba minte, căci cine-ar fi în stare să înţeleagă arta în satul ăla? Până la urmă i se îngăduie

să plece, du-te, Gigi drăguţule, ţăcănit mic, du-te să studiezi cu binecuvântarea întregii familii Marinescu, du-te departe şi străduieşte-te să vii-napoi la noi cu fericire dacă o să găseşti aşa ceva.

De pe urma anilor nebuni petrecuți acolo, Gigi nu trage decât un folos: când se întoarce, familia îi spune Jorj şi de asemenea câţiva ţărani mai luminaţi, pentru o vreme, mai ales când îl vedeau cutreierând îmbrăcat în costumele lui croite pe măsură, extrem de îngrijite şi perfect ajustate, împodobite cu floare roşie la butonieră. Dar asta durează numai câteva luni şi vechile obiceiuri de-ndată se întorc, lăsând în urmă doar părere de rău şi melancolie. Micul Gigi cu nici un preț nu ar fi trebuit să se întoarcă, luminile de le văzuse el în Paris erau ca mii de sori în comparaţie cu felinarele chioare din sat, muzica pur şi simplu a dispărut, femeile rămăseseră acolo, iar prietenii… Îndeosebi prietenii, căci cu cine de pe-aici poţi să discuţi despre fotografiile color, de pildă, arată-mi-l mie pe ăla care să ştie măcar cu ce se mănâncă treaba asta, nu mai vorbesc să stăpânească subiectul, arată-mi-l, te conjur, să-l pup pe amândoi obrajii şi să îl iau pe după umeri şi să plecăm să ne-aşezăm în cârciumă, să sorbim vorbe savante şi să bem vinul ăl mai bun, chiar dacă vinul de pe-aici este la gust ca un oţet parizian. Iată-l aşadar pe Gigi Marinescu, strănepotul unui blestemat de hoţ şi ucigaş, uite-l cum mai tânjeşte după o viaţă cum n-o să mai trăiască vreodată, căci descreieratul ăsta mic şi-a cheltuit toate monedele de aur în câţiva ani la Paris. Uite-l cum stă la masă-n cârciumă, beat mort şi înecat în propriu-i vis, uite-l împleticindu-se spre teii de pe deal, gătit degeaba, lovit şi veştejit de supărare. Ah, dar ce noroc, uite-o şi pe Roza, micuţa slujnică a *Coanei Deşănţata*, da, da, chiar ea e, femeiuşca asta care ia o făclie şi iese-n căutarea beţivanului, chiar ea îl ia de braţ şi îl aduce înapoi acasă şi-n patul ei şi la altar. Da, da, chiar ea e, micuţa Roza, cea care spune da în faţa lui Dumnezeu şi-a veşniciei, da, ea primeşte să-l ia de soţ pe Gheorghe Marinescu la bine şi la rău şi, da, ea se va-ngriji de pământurile lui, din care are, totuşi, cât vezi cu ochii şi, da, ea o să-i facă nişte copii frumoşi cu sânge de-un albastru subţiat, chiar dacă n-or să poarte numele părintelui, fiindcă toată familia se-mpotriveşte.

Însă Gigi nu izbuteşte să se împace cu gândul că a lăsat în urmă Parisul pentru viaţa asta tristă, iar moartea nu se lipeşte de el: vrednic de plâns se duce la război şi vrednic de plâns se şi întoarce de două ori, a doua oară înapoindu-se ca să i se confişte pământurile de către primii comunişti din sat,

fiindcă aşa îşi bate joc destinul de cei care dau greş, dându-le trai îndelungat şi fără strălucire.

Aşa se face că mulţi ani mai târziu strănepotul lui va trăi o experienţă de neuitat: la nouă ani, când se întoarce de la şcoală, îşi va descoperi străbunicul Gheorghe Marinescu zis Gigi culcat în şanţul de la marginea drumului, cu faţa înfundată în mocirlă, ucis de băutură şi de amar.

În imaginarul colectiv accidentele se petrec deseori noaptea. Ne închipuim cu uşurinţă un drum întortocheat prin nişte munţi întunecaţi, cu furtuna tunând în depărtare, nici pic de lună, înnorat cât cuprinde, vântul năvalnic făcând să nu se-audă om cu om. După accident de obicei începe să plouă, ca o capitulare. Pentru întâiul născut Ion Marinescu şi soţia lui Elisabeta, nici vorbă de aşa ceva, ci dimpotrivă, numai o zi frumoasă de vară, o sâmbătă cu soare, un drum drept ca-n palmă, împresurat de aurul grâului şi de maci fermecători, un ţârâit de greieri şi duruitul insolit al unui motor. Automobilul, vopsit în verde, cumpărat din capitală de Ion la naşterea primului său băiat *Tot Ion* dintre primele treizeci de automobile disponibile în ţară, este mai mult o toană decât un lux. Chiar că l-am meritat, se gândeşte Ion aşezat la volan, cu pletele în vânt, zâmbindu-i din când în când soţiei sale, care şade în dreapta lui. Femeia, la început înspăimântată de ideea unui drum atât de lung fără un cal de schimb, s-a liniştit acum complet; aşa ce s-a liniștit, că îngână un cântecel popular în timp ce duce la buzele bărbatului ei o ţigară de foi pe care a aprins-o pentru el. Din când în când trage şi ea, fericită că a scăpat de sub privirile copiilor. Viaţa-i frumoasă, vezi?, şi scoate fumul pe nări, gata să se sufoce. Merg amândoi la nunta unei nepoate de văr de-a Elisabetei, şi cum să nu te bucuri când îţi dai seama că în chiar seara asta o să vezi marea, poate c-o să şi intri-n ea, mai ştii?, se pare că aşa se face, te îmbăiezi! Mai ales dacă afară-i cald aşa ca azi şi dacă nu-i lume prea multă, numai familia sau doar femei; totuşi, ar trebui văzut cum e senzaţia asta, să te cufunzi într-un munte de sare topită. Iată la ce-i zboară gândul Elisabetei, pentru ca mai apoi să se apuce de altceva, îngână acum un cântecel de-amor şi îl priveşte dintr-o parte pe Ion al ei, bărbatul ei iubit, numai că niciodată nu o să îndrăznească să-i spună astfel. Acelaşi profil de îl zărise şi-l iubise ea de prima oară, când îl văzuse prin gaura din zid şezând cu tatăl ei în salonaş; da, la fel era, întocmai, oleacă mai depărtişor, bineînţeles, dar tot din profil, dacă îţi spun, adu-ţi aminte, discutau despre matrimoniu, şi ea-l iubea deja, le vorbise la toţi cunoscuţii despre el, suratelor deopotrivă… E frumos, și bogat, şi cu ţinuta lui, cum să nu cazi înamorată? A făcut câteva riduri sub ochi şi i-au apărut peri albi ca tuturor bărbaţilor şi nişte creţuri fine pe frunte; şi mie la fel, trebuie

zis, însă cu cinci copii, ce vrei?, pântecele mi s-a umflat țifloaie de cinci ori, fireşte c-am rămas cu nişte urme, alea de se păstrează au făcut vrăji și să nu-mi zică nimeni că nu-i aşa! Cel dintâi cântărea deja vreo şase kilograme când s-a născut, aşa că ai scăpat chiar bine, Elisabetuţă… Elisabeta Marinescu, cea mai frumoasă fată din sat, numai c-acum nu mai sunt fată, mi-au luat altele locul; acum sunt doamnă, iar eleganţa e cea care contează pentru doamne, mai mult ca frumuseţea la vârsta mea, ah, dar ce mai tura-vura, mai bine mă gândesc la mare şi la izul ăsta de câmp şi de motor, amestecat cu parfumul de la Gigi… Bietul Gigi, e totuşi un băiat şarmant și care ştie să întreţină din vorbe cuconetul, cu sticluţa lui de la Paris, m-am bucurat de ea, şi încă cum, dar necuratul l-a muşcat pe dinăuntru de când cu voiajul pe care l-a făcut şi-ncearcă să îl înece-n vin; şi mai c-a reuşit, ai zice şi apoi Roza aia îl trage-n jos, ce păcat de copilaşii lui; vai, vai, când îmi aduc aminte cum se-nnegrise de mânie Ion al meu când a aflat, slujnica soacră-mii să pună gheara pe el, totuşi, vai, vai, bietul Gigi, chiar că-i de plâns, dar am să mă gândesc mai bine la mare, albastră şi ca o apă atunci când…

În timpul ăsta Ion manevrează maneta de acceleraţie, năstruşnică invenţie, extraordinară mai presus de orice, să te repezi aşa spre mare, iute ca vântul, eu rămân la convingerea că şi lui *Tot Ion* i-ar fi plăcut, însă, în fine, la vârsta lui nu ar pricepe mare lucru şi nici nu ar putea să-şi amintească; Elisabeta are dreptate, ea stăruise, te rog, să mergem numai dumneata cu mine, cu siguranţă şi de frică, şi cine ştie din ce altă pricină? Pfff, femeile! pas de le înţelege! însă cu toate astea e înduioşătoare cea care-i stă alături şi frumoasă, Ion se uită la ea cum şade dreaptă, la ce s-o fi gândind, încă-i frumoasă, da, am ales bine totuşi, acuma pot să zic, se fericeşte el şi se mai uită o dată la nevastă, cu părul ei ca abanosul în coc strâns, cu gâtul lung şi alb, cu aluniţa din josul obrazului. Femeia-i bagă de seamă privirile şi dintr-odată sfioasă îi întinde ţigara, el o prinde cu buzele, trage din ea cu ochii la soţie şi moare. Ea îl urmează într-o clipă.

De ce se izbiseră, nimeni nu ştie.

După câteva ceasuri, un ţăran de-al locului dă peste năzdrăvănia asta, peste trăsura asta fără cal, răsturnată şi turtită în prăpastie. Fluieră şi plescăie din limbă, să îşi oprească boii, scuipă mucul de ţigară dintre buze şi prinde a se coborî domol, fiindcă vara prin părţile acestea de câmpie se merge domol. Şi na-ţi-o poznă, doi uamini fercheşi colo-n vale, beleaua naibii, doi uamini fercheşi şi gătiţi cu toate ălea, și praf făcuţi şi plecaţi pe ceea lume, îhî, de murit sigur au murit.

După ce i s-a prăpădit fiul cel mare, Ion, văzând grozăvia *Maria Deşănţata* pricepe că nu te joci cu ce e sfânt, că nu ucizi, nu furi, mai ales călugări ortodocşi de la Ierusalim, nici măcar dacă au murit, şi că nu te ascunzi la chip din faţa Domnului etc. etc. Însă cui foloseşte toată înţelepciunea asta căpătată deodată, cui foloseşte acum că fiul cel dintâi, floarea tinereţilor ei, lumina ochilor ei, s-a dus, cui foloseşte, o! Dar cum e cu putinţă, la urma urmei ea nu furase, şi făcuse drumul pe jos, mai mult ori mai puţin, până acolo, şi se rugase mai mult ori mai puțin cuviincios, şi plânsese şi ceruse îndurare cu lacrimi neprefăcute, şi călugărul oricum murise, luase şi ea ce găsise, chiar dacă ţipătul ei înfricoşător îi scurtase lui zilele, numai că broaştele alea râioase erau cu-adevărat scârboase, totul fusese un accident, şi vestea asta, cu trupul fără viaţă şi zdrobit al fiului ei, nu, un accident lipsit de sens îi este toată viaţa, dar poate-i numai un coşmar oribil, trebuie să se trezească, să iasă din el, chit că îşi smulge părul din cap, chit că îşi muşcă mâinile, chit că se duce să se-ncuie dincolo de afurisitul ăla de chepeng în bucătărie, să se-ntâlnească acolo cu duhul tâlharului mustăcios, ah, da, mai mult ca sigur că şi-acuma tot dă târcoale conacului, altfel de ce… Măi să fie! îi vine o idee, da, o, Doamne, cum de nu mi-a venit gândul ăsta mai dinainte, poate… poate că de fapt exista o cale de a scăpa de blestem, poate că dezlegarea asta era, să se încuie înăuntru fără picătură de apă şi de mâncare, să moară-n chinuri asemenea lui, să crape ca tâlharul şi să îi izgonească duhul după aceea, sigur că da, bineînţeles, oh, Doamne, de data asta șterge greșeala mea și-a familiei mele, o, Dumnezeule mare, uită-te la biata de mine, păcătoasa şi nevrednica, iartă-mă și iartă-l pe tata-mare care l-a ucis mişeleşte pe mustăciosul care nu mai putea după spurcata aia de iahnie, iartă-ne şi, odată cu noi, pe toţi urmaşii noştri, de la fiul dintâi al fiului meu dintâi şi pe toţi primii născuţi ai lor până în anul 2000. O, Dumnezeule mare, fii bun şi milostiv, arată-ne îndurarea ta, ridică, rogu-te, blestemul menit să cadă asupra băiatului fiului meu şi asupra copilului său!

De slujbele de înmormântare pentru *Ion şi Elisabeta care n-au apucat să vadă marea*, de veşnicul haos turmentat al lui Gigi şi de povara cumplită care-i necazul a cinci copii orfani, n-a mai rămas să se-ngrijească decât Serghei. Şi tot el trebuie să se gândească să-şi caute mama, ar fi putut să-şi

amintească de chepengul bucătăriei, însă ideea nu-i trece prin cap. Abia după o săptămână, şi la trei zile după moartea absurdă a *Mariei Deşănţata*, când s-au mutat cu toţii în impunătoarea locuinţă boierească unde stătuseră Ion cu Elisabeta şi cei cinci copii ai lor, împuţiciunea îi atrage toată atenția. Brusc îi revin în minte maică-sa şi călătoria ei şi trapa şi tâlharul şi blestemul. Apoi înţelege totul într-o clipită, însă Serghei e un om înțelept care ştie să-şi cumpănească mijloacele şi nădejdile, şi îşi înghite lacrimile care îl podidesc, mişcat de naivitatea mamei lui. Deocamdată, cheamă de la cimitir câţiva bărbaţi care îşi pun pe faţă nişte pânze albe îmbibate-n ţuică și coboară să caute trupul intrat în putrezire al *Mariei Deşănţata*, moartă de-amar mai repede decât de sete, în ultima ei încercare de a-şi salva familia.

Şi iubirea… Iubirea pe care mi-o închipui e o iluzie, o idee fantezistă ivită între ei ca un entuziasm eşuat sau mai degrabă ca un cadou otrăvit. Știu că totul s-a petrecut într-un singur episod, în ziua celei de-a douăzeci şi treia aniversări a ei. Probabil că ea adusese la serviciu o cutie mare de caramele Eleganţa învelite în ciocolată, căci aşa se obişnuia în vremea de atunci. Probabil că se îmbrăcase-n ziua aceea cu cele mai bune haine ale ei, o cămașă cu decolteu adânc, o minijupă în carouri, ciorapi din lână negri şi nişte pantofi cu toc. Chiar îndrăznesc să presupun – şi asta în pofida siluetei sale mohorâte şi îndesate care se cocârjează sub ochii mei în timp ce aştern aceste rânduri – că se machiase cu roz în obraji şi cu albastru pe pleoape. Purta, bineînțeles, genele ei false, şi asta-i sigur, fiindcă genele astea false ale ei, asemenea ţigării lui, au făcut mereu parte din poveste. Aşadar, când ea-l servea cu caramele Eleganţa, exact în clipa când ajunsese în dreptul lui, îmi place să-mi închipui că una dintre genele ei false s-a dezlipit; nu cu totul, numai un pic, ea nu şi-a dat seama de asta, în timp ce pe el, privind-o cum stă cu braţele şi cu platoul întinse către el, l-a amuzat imaginea asta de păpuşă defectă ce-i era oferită dintr-odată. Poate și-o fi scos ţigara din colţul buzelor, poate o fi pufăit un nor de fum spre chipul fetei zicându-i „La mulţi ani, păpuşă cu gene căzute“, iar ea, jenată, povestise cât de repede putuse cum îşi tăiase genele când avea nouă-zece ani, sperând că o să-i crească iar, de două ori mai lungi. Toţi colegii lor, îmbrăcaţi după moda oribilă a anilor ’70, au fost martori ai acestui prim moment de vrajă şi tandrețe, ai celei dintâi întâlniri adevărate a lor.

Mai târziu, tot înainte să se căsătorească, pe când el încă locuia în mansarda cu acoperiş pătruns de umezeală, ea a hotărât să plece într-o călătorie cu prietenii. Trenurile erau albastre pe vremea aceea – vagoanele, locomotivele, controlorii şi biletele, toate erau albastre, aşa cum în timpurile noastre mai poţi găsi în vreun cătun uitat, uneori, după asfinţit, tăind albastre lanuri chihlimbarii de grâu ca mierea, în lumina trandafirie a serilor de vară –, iar el venise să-şi ia la revedere pe peronul gării cu un buchet de dalii. A strâns-o în braţe, era înalt, şuviţele lui lungi şi ondulate dansau în vântul dimineţii, puţin cam slab, osos, bărbierit fin. Ea îl privise şi chestiunea iubirii poate că-i răsărise-n minte, acolo, pe peronul gării aceleia albastre: „Ce e iubirea?“, s-a

gândit ea pentru o clipă. Nimic, iubirea nu-i nimic. Însă în ziua aceea el plânsese, cu lacrimi fierbinţi şi adevărate, lacrimi de dragoste neprefăcute prin care neîncetat o tot ceruse de nevastă pe păpuşa lui. La întoarcerea din călătorie ea a primit, iar din acel moment amândoi au respectat întocmai protocolul: Păpuşă, spune-i tatălui tău că duminica asta vin să-ţi cer mâna! Păpuşă, maică-ta îl întrece la gătit pe bucătarul regelui, sper că te-a învăţat toate secretele! Păpuşă, roagă-l pe taică-tău să ne-mprumute maşina lui!…

Serghei Marinescu şi soţia lui, Agripina, nu au copii, vezi cum mâna lui Dumnezeu şi coada dracului potrivesc bine lucrurile!

Aşa că-i înfiază pe cei cinci orfani ai lui *Ion şi Elisabeta care n-au apucat să vadă marea*, de la întâiul născut, *Tot Ion*, de zece ani deja – păzească-l Dumnezeu, ah, Doamne, cruţă-l, ai milă de robul tău şi de sufletul lui nevinovat, ia-l pe al meu dacă-i nevoie, fiindcă în veci n-am să le zic despre blestem, jur pe sângele meu şi pe-al neveste-mii, nu o să afle niciodată şi-o să trăiască-n pace – aşadar, de la întâiul născut, *Tot Ion*, până la cea mai mică, Ana, o dulceaţă de copiluţă, o îngemănare de gingăşie şi candoare, de numai trei ani la moartea părinţilor ei.

După un an, în vreme ce copiii mai mari ai răposatului său frate încep să suporte cu mai multă uşurinţă soarta părinţilor lor, Serghei, omul ăsta bun care-i iubeşte şi care îi iubea deja din toată inima, se scoală-n crucea nopţii răvăşit de-un coşmar, acelaşi ca de fiecare dată: tânărul *Tot Ion* a murit, trupul de băietan zace întins pe drum, împroşcat cu noroi şi sânge, iar vizitii care nu-l văd trec peste el în sus şi-n jos, cu trăsurile. Povara secretului este prea grea, singurul cu care ar putea să îl împărtăşească e Gigi, dar cu bietul Gigi, căruia acum îi este peste puteri să-şi mai adune gândurile, nu poţi să stai de vorbă, aşa că Serghei îi povesteşte totul Agripinei, nevasta lui. Ea-l mângâie pe frunte şi pe cap, e-o visătoare Agripina; cu ochii ei mari şi căprui caută să îl liniştească, o să se roage ea Sfintei Fecioare ca să-i arate calea, şi îl îmbrăţişează, ea vrea, ar vrea să îi dea lui toată puterea dintr-însa, şi-ar dori ca şi el, şi cei cinci nepoţi să fie toţi din neamul ei, un neam blagoslovit, dar nu-i aşa, sunt prea îngustă-n şolduri şi-am un trup sterp, nu am putut să-i nasc nici un copil, şi poate că e bine astfel, fiindcă mare-i Dumnezeu şi-a lui grădină e chiar grădina Raiului, aşa că ştie el mai bine decât noi ce soartă ne aşteaptă şi-acum am cinci copii în loc de unul, pe care îi iubesc de parcă ar fi ai mei; o, ai încredere, am să mă duc să rămân câteva zile, cât o să fie trebuinţă, la mănăstirea Vihorăşti, şi-am să mă rog cu toate măicuţele deodată, o, Preasfântă Fecioară Născătoare de Dumnezeu, tu care eşti preacurată şi minunată, o, tu, cea fără de prihană, nevinovată şi sfinţită, luminează-mă tu ca să îi

scap pe copilul *Tot Ion* şi pe bărbatul meu în faţa lui Dumnezeu-Tatăl de chinurile lor.

Măicuţele de la mănăstirea Vihorăşti o cunosc pe Agripina, ele au educat-o, ca să nu zicem că ele au crescut-o, dat fiind că în copilărie fetiţa se întorcea duminică de duminică acasă la părinţi, după dorinţa tatălui ei, care-o iubea atât de mult; fără îndoială că şi cam depăşise el măsura, gândea Dumitra, de-aceeaşi vârstă şi cu acelaşi drum până în punctul hotărâtor când Agripina îşi alesese bărbatul, iară Dumitra, calea Domnului.

Este sfârşitul verii din anul de după accident şi Primul Război Mondial a izbucnit deja, dar nu încă şi pentru Marineşti. Chiar de dimineaţă, pe nemâncate, Agripina încalecă pe cal şi pleacă la mănăstire ca să se roage fierbinte pentru izbăvirea soţului, Serghei, a lui *Tot Ion* pe care îl consideră de-acum băiatul ei şi a întâilor născuţi din generaţiile ce vor veni. Dumitra o întâmpină cum poate şi ea, îi pregăteşte iute fosta chilie, goală în perioada aceea a anului, la fel ca restul chilioarelor, de fapt, şi nu numai în perioada aceea, ci întreg anul. De când cu războiul, cine mai vine să se roage?, oamenii n-au priceput nimica, ah, dar ce vrei şi tu, aşa e lumea. Agripina ia ligheanul cu apă rece care îi este întins, numaidecât îşi face toaleta, îşi prinde părul lung, buclat şi încărunţit deja într-un conci bine strâns, îşi dă jos hainele pe care le împătureşte atent şi şi le-aşază sub pat şi se îmbracă în veşmântul de călugăriţă. Nu mult după sosire, începe prima rugăciune: o, Dumnezeul meu, care eşti mare-n Ceruri, o, Preasfântă Fecioară, ceea ce ne-ai născut nouă Iertarea, ajută-ne, ajută-ne mie şi familiei mele, arată-ne nouă drumul spre ispăşirea păcatului nostru. Mai târziu le face cunoscută măicuţelor întreaga tărăşenie: tâlharul, străstrăbunicul, uciderea, călătoria soacrei, Ion şi *Tot Ion*, în două vorbe, prietenelor, tovarăşelor din copilărie, surorilor, fiul meu *Tot Ion* e în primejdie, şi nici Serghei, nici eu n-am rezista unei aşa lovituri, nu, nu trebuie să aşteptăm să i se-ntâmple o nenorocire, acum trebui' făcut ceva, cât mai e timp, uitaţi-vă la accidentul cumnatului meu şi al nevesti-sii, cum a dat buzna peste noi, şi Agripina se însufleţeşte, le povesteşte şi de sfârşitul *Mariei Deşănţata*; fiţi cu băgare de seamă, căci e uşor să judeci şi anevoios să ierţi, dacă a avut sau nu dreptate, asta Domnul hotărăşte, cât despre noi, să ne rugăm şi pentru sufletul ei. Şi uite că după toate întâmplările astea pe Serghei l-au năpădit nişte coşmaruri înfiorătoare,

povesteşte ea şi visele bărbatului şi-ntr-un sfârşit le roagă să respecte dorinţa soţului ei şi aşadar să jure pe sfânta icoană a Muceniţei Filofteia, ocrotitoarea mănăstirii, că povestea asta nu va ieşi vreodată dincolo de lăcașurile pentru închinăciune. Măicuţele, şezând ca nişte mieluşei, se-nchină una după cealaltă, îşi trec de la una la alta bucata de lemn pictat pe care o sărută cu evlavie, tot repetând o, Doamne, pune strajă limbii mele, căci Ţie mi-am încredinţat trupul şi viaţa şi Ţie îţi încredinţez taina aceasta, o, Doamne, pune strajă limbii mele, căci Ţie mi-am încredinţat trupul şi viaţa şi Ţie îţi încredinţez taina aceasta, o, Doamne, pune strajă limbii mele, căci Ţie mi-am încredinţat trupul şi viaţa şi Ţie îţi încredinţez taina aceasta…

Agripina petrece două săptămâni între chilia ei, lăcaşul cel mare pentru închinăciune şi mesele sărăcăcioase pe care şi le îngăduie, dar de care abia se atinge. Slăbeşte zece kilograme şi tot n-ajunge să găsească luminarea. Apoi într-o zi soseşte un ţăran cu o fetiţă ce i se prinsese de braţul drept, deopotrivă aşa sărmană şi vioaie, iar ochii ei, au ceva-n ei ochii aceia, mari şi căprui-închis, ai zice că sunt eu la vârsta ei, îşi spune Agripina judecând după cozile fetei şi după felul cum se poartă, fără a se clinti din loc şi tare zglobie pe dinăuntru. Ţăranul e sfâşiat de soarta lui, e nevoit să plece la război, uite că l-au mobilizat nu mai târziu de ieri, acum e musai să găsească un loc pentru fetița lui, soarele lui, lumina ochilor lui, uitaţi-vă şi dumneavoastră la ea, n-are nici şase ani, ba da! am şase ani şi patru luni, bine, este de şase ani şi patru luni, dar n-am s-o iau, totuşi, cu mine pe front, ţineţi-mi-o dumneavoastră, rogu-vă, n-are pe nimenea în lumea asta şi singurică nu poate să crească; dar ştie să dea o mână de-ajutor, maică-sa, s-o odihnească Dumnezeu, a învăţat-o să coacă turte şi să ţie casa curată… Nu, n-are fraţi şi surori, pe mine numai şi atât, şi uite că trebuie s-o părăsesc, biata micuţă şi bietul de mine, născut ţăran din taică ţăran şi acuma-i musai să mă fac soldat, să ne păzească Dumnezeu pe toţi, dar cică au scris la gazetă că în curând o să se termine, şi chiar şi domnu’ Marinescu a zis aşa, înseamnă c-am să mă întorc s-o caut în doar câteva luni, când totul are să se gate… Ştiu eu de ce vă este frică, credeţi că dacă ies viu din război nu am să mă întorc s-o iau, la ce să-mi mai ostenesc viaţa cu o copilă ca ea, dar este fata mea şi n-am ce face. Bărbatul se opreşte dintr-odată, cântăreşte într-o clipeală chipurile măicuţelor aliniate în faţa lui şi numaidecât îşi ia o mutră de câine ciomăgit cât aşteaptă răspunsul lor. Atunci surorile, întocmai ca un singur trup, clatină din cap a refuz, nu, nu şi nu, cuvântarea ţăranului zici c-a fost ticluită dinainte, prea

îngrijită, a spus totul prea repede şi mult prea bine, nu, precis minte, în vremurile astea oamenii nu mai au frică de nimic, şi uitătura aia de la capăt şi cum s-a oprit el deodată din vorbit… Nu! Cei care îşi trimit fata la mănăstire plătesc până la ultima lăscaie, îndeosebi în vreme de război, călugăriţele trebuie şi ele să mănânce, aşa că poate să le dea ceva în schimb, vreo vacă, vreun cal? Nu? Bine, atuncea, nu! Nu pot să o primească pe copiluţa asta, chiar aşa, ce nume i-aţi pus, cum te cheamă, fetiţă? Filofteia, răspunde ea şi măicuţa care se aplecase s-o întrebe tace o clipă… Şovăiala! Filofteia, ca pe sfânta ocrotitoare a mănăstirii, dar prea puţin contează, hotărârea e luată deja, şi-i nu şi nu!

Agripina se apropie de parcă asculta de o voinţă din afară, o ia de mână pe Filofteia, chiar că îmi seamănă, îşi zice şi se întoarce spre ţăran ca să-i ofere ajutor şi sprijin pentru fata lui. Da, ea, vrea ea să ia asupră-şi renta pe care el o datorează mănăstirii până când are să se întoarcă din război, să plece dară să lupte cu inima împăcată, să nu-şi mai facă griji de soarta copiluţei sale care-l va aştepta aici în siguranţă. Astfel primeşte Agripina Marinescu luminarea dumnezeiască. Viaţa religioasă nu înfloreşte în perioada asta, puţine femei ori familii vin să petreacă un timp aici de când a început războiul, şi încă mai puţini au mijloace ori chiar ideea să îşi trimită odraslele să fie educate de măicuţe. În afară de a se pune chezăşie pentru micuţa Filofteia, ar trebui să le trimită unul dintre cei cinci orfani şi, prin fapta asta, să spele sângele pătat de stră-străbunul. A, da, bineînţeles! şi să nu se mai gândească niciodată la nelegiuirea de atunci, pe veşnicie ştearsă din istoria familiei acesteia. Trebuia să le-o ofere pe micuţa Ana, sigur că da, preferata, adorata, căci nu-i dai Domnului decât ce ai mai preţios. Ana cea dulce, zâmbitoarea şi frumoasa, o, copilul meu iubit, cel mai fermecător copil din lume, Ana, care nu are decât patru ani şi jumătate, Ana va merge la mănăstire să se facă mare şi s-o pornească pe calea Domnului, şi-apoi ca să îi ţină tovărăşie acestei biete ţărăncuţe numite Filofteia. Nu-mi mai rămâne decât să stau de vorbă cu Serghei, oare ce o să-mi zică Serghei al meu, lovit în inimă, dar nu au de ales, în rugăciunea ei ceruse îndurare Preasfintei Fecioare Măicuţa Domnului şi ea îi arătase făgaşul de urmat, bineînţeles, nu-i nici o îndoială, nici n-o să încapă discuţie.

Serghei ascultă calm motivele soţiei lui şi amuţit leagănă din cap, ce să mai zică, Ana, Aniţa, Anușca, fetiţa tatei, să n-o mai vadă cum zâmbeşte, să n-o mai strângă-n braţe, să nu-i mai ţină pe umărul lui trupşorul durduliu seara, până adoarme, uită-te cum se spulberă norocul lui să aibă în

casă un copil mic. Dar Dumnezeu cunoaşte căile sale, cu o mână dă şi cu cealaltă ia-napoi, nu trebuie să te arăți şovăitor, Agripina are dreptate, nu stăm la îndoială când ni se deschide calea de la Dumnezeu, fiindcă nici El nu o să stea la îndoială când ne va milui familia şi-o să ne izbăvească pentru totdeauna de osânda înfricoşătoare care-i apasă pe cei dintâi născuţi din neamul nostru. Serghei pricepe şi se sileşte să se hotărască. *Tot Ion* e nevinovat şi-aşa va şi rămâne, la fel cum o să fie şi cel dintâi născut al lui şi cel dintâi născut al primului născut al lui şi ca primul născut al lui, sigur că da, trebuie acţionat fără întârziere, aşa că se ridică, îşi sărută femeia pe fiecare ochi şi o întreabă: aş putea s-o văd, așadar, pe-această Filofteia, ţărăncuţa care îi seamănă atât de mult nevestei mele? şi scoate surâzând dintr-un sertar planurile cu pământurile sale, minuţios desenate de-un cartograf venit de la oraş. Le-ntinde pe toate pe masă şi se uită ce parte din domeniul lui să o ofere mănăstirii în schimbul bunei îngrijiri şi-al unei educaţii excelente pentru cele două fetiţe, şi asta până ce vor fi majore, când vor putea îmbrăţişa desăvârşit vocaţia religioasă.

Dintre cei care au plecat să lupte în război, puţini se-ntorc. Printre aceştia, negreşit, şi Gigi.

Văzându-l iar acasă, Agripina îl înşfacă de guler şi-i zgâlţâie din toate puterile trupul uscăţiv şi trist: Gigi, ai plecat afumat şi te-ai întors beat mort, Gigi, trezeşte-te şi spune-mi, nu ai văzut cumva acolo un ţăran cu ochi mari și căprui, un ţăran de pe-aici, muncea pământurile *Deşănţatei*, spune-mi, Gigi, trebuie să îţi aduci aminte, nu l-ai văzut cumva acolo la război? Gigi îi face semn că nu, nu a văzut pe nimeni, nu erau decât morţi, morţi şi iar morţi, cât cuprindea privirea, mă-ntreb de altfel dacă şi la Paris războiul a fost asemenea, am cugetat la asta şi m-a înfricoşat peste măsură, pricepi, draga mea Agri… mmm, miroşi frumos, e tot parfumul franţuzesc de ţi l-am adus eu sau… nooo, nu l-ai păstrat tot timpul ăsta, nu? Aha, ziceam, m-a speriat închipuirea asta din mintea mea, Parisul învelit în soldaţi morţi, oriîncotro priveai, în Sena şi pe străzi, îţi dai tu seama, oraşul luminilor acoperit de leşuri, şi unde-ar mai intra în peisajul ăsta femeile, toate damele cochete din Paris, dar şi artiştii, unde ar fi artiştii, zi-mi tu, mmm… ce bine am ales parfumul ăsta, să juri că la tine se gândea parfumierul când își inventa odicolonul, mmm… încetează să mă mai scuturi aşa, Agri, sigur îţi spun, nu era nici picior de ţăran din satul nostru, aşa că lasă-mă acum, altfel o să mi se-ntoarcă maţele pe dos… Normal că am băut, bineînţeles că am băut, un pic de vin, da, ehe, doar s-a-ncheiat războiul, Agri, e musai să sărbătorim, dă-mi pace dar! Dezamăgită, pierdută, femeia-l lasă pe băncuţa lui, va trebui să meargă să-i vorbească micuţei Filofteia acum că toţi cei în viaţă s-au întors, sau poate-aş face bine să mai aştept puţin, câteva zile sau chiar săptămâni, mai ştii, or fi fost unii trimişi departe, alţii or fi prizonieri şi-acum, pacea e un eveniment încâlcit, nu pocnești din degete şi se aşază totul în locul dinainte, haideţi, prieteni, acuma-i pace, își strânge fiecare catrafusele şi înapoi la casa lui! Nu! Lucrurile sunt pesemne mult mai încurcate, treburi ale regilor, prinţilor şi preşedinţilor, aşa că da, am să aştept o vreme, cred că o lună nu ar fi prea mult, la urma urmei, după toţi anii ăştia ce ar putea să schimbe o lună-n sus sau în jos? Agripina face atunci stânga-mprejur şi pleacă de la Gigi la ea acasă, cu capul acoperit, ochii în pământ şi inima uşoară, pentru că, totuşi, războiul s-a sfârşit!

Într-o zi, cu siguranţă că profesorul de pian, de engleză şi de franceză i-a invitat pe amândoi, pe ea şi pe el, la ceai, aşa cum îl făcea de obicei, un *darjeeling* negru doar cu un strop de lapte şi puţin zahăr, după gust. Locuia cu soţia, fără copii, la etajul unei vechi case boiereşti, ascunse pe o străduţă perpendiculară faţă de bulevardul Victoriei. Geamurile tremurau de fiecare dată când trecea troleibuzul, însă profesorul de pian, de engleză şi de franceză rămânea netulburat în fotoliul lui.

Ea, care ştia bine casa, vorbea mult, foarte în largul ei, povestea noutăţi despre familie, ce mai era la ţară, despre cum sângele apă nu se face şi, chiar dacă femeile Marinescu erau constrânse acum să lucreze cot la cot cu ţăranii şi cu muncitorii, rămâneau şi vor rămâne fără îndoială toată viaţa nişte doamne pentru toţi ceilalţi. „*Mais bien évidemment*“, spunea profesorul de pian, de franceză şi de engleză, „*But of course, my dear*“, repeta el în engleză şi, plictisit de conversaţie, se întorcea spre el: „Poţi să fumezi, Xav’, dacă vrei, de altfel am să te urmez, *you don’t mind, Ada, now do you*?“. „*No, of course not*“, îi răspundea ea străduindu-se să-şi ia perfect acelaşi ton ca el. Dar suna fals, şi-atunci se ridica să meargă la bucătărie şi să-şi ajute tuşa, nevasta profesorului, să termine cu aranjatul fursecurilor, veşnic ison al ceaiului. Profesorul de pian, de engleză şi de franceză, visător, dar fiu de diplomat, ajuns în familie prin alianţă, se născuse la Oxford, unde îşi petrecuse primii ani de viaţă, pentru ca apoi să se mute împreună cu părinţii la Paris. Cu siguranţă că acolo îşi învăţase, graţie educaţiei lui de privilegiat, franceza fără cusur. În ceea ce priveşte pianul, aş putea să istorisesc aici frumoasa poveste a unei întâlniri a lui, adolescent şi slăbănog, rătăcitor printr-un Paris postbelic, cu un fabricant de piane care ţinea un atelier răsărit, povestea unei prietenii înflăcărate etc. etc. Am să m-abţin, fiindcă profesorul era un om sensibil şi, în opt ani de cursuri particulare de engleză, de franceză şi de muzică, a reuşit să îmi transmită doar una dintre convingerile sale, probabil cea mai însemnată: m-a învăţat să tac şi să ascult acele lucruri ce nu se spun în timpul unei conversaţii.

„Xav’, ai mâini de pianist“, constata el suflând fumul nepăsător, „ai practicat vreodată?“ Da, de la sine înțeles, cu o mamă soprană şi un tată pasionat de operă, cum să se

eschiveze? Doar că îl îndrăgea mult pe profesor, cu înfăţişarea lui de poet, aşa că se stăpânea să-i povestească toate necazurile prin care trecuse în materie de muzică, mai ales că-i venea greu să nu-şi presare istorisirea cu ironia muşcătoare pe care o aprecia atât de mult. Şi profesorul avea mâini cu degete lungi, ce rost să mai facă observaţia asta?, şi părul alb, tot alb de când se întorsese-n ţară, oare ce i se întâmplase? O să-l întrebe într-o zi, însă nu astăzi, fiindcă privirea albastră neprefăcută, angelică aproape, a profesorului de pian nu-l îmboldea să-i pună întrebări indiscrete. Mai cu seamă la ceai. Astfel, în după-amiaza aceea, după prima ţigară, ea s-a întors în salonaş victorioasă, ducând în mâini farfuria cu fursecuri perfect echidistante, urmată de nevasta profesorului, micuţă şi subţirică, năvalnică din fire, însă bizar de potolită în prezenţa soţului ei, de-a dreptul fermecată la gândul că e consoarta supusă a omului acestuia mare şi frumos, atât de lămurit un artist.

Camera era încăpătoare, cu un tavan înalt şi totuşi puţin luminată. Într-o parte stătea Steinway-ul negru lucios, deschis mereu fiindcă profesorul îl acorda de două sau de trei ori pe zi, iar de cealaltă parte erau rânduri de cărţi, ceea ce nu lăsa mult spaţiu ungherului-salon. Măsuţa joasă şi rotundă şi cele patru scaune cu tapiţerie elegantă gri cu flori fuseseră aşezate – surprinzător – în drumul de la uşa bucătăriei spre intrare. „*Oh, my dear, I must share with you these few pages I read yesterday! Xav', I hope you appreciate the Enghish humor...*“, spunea profesorul între două sorbituri din ceai, apoi citea câteva pagini dintr-un anume P.G. Wodehouse, pe care îl gusta îndeosebi.

În ziua aceea aşadar, după momentul de lectură, pesemne că a fost o clipă de tăcere, cu siguranţă că stânjeneala de după o gafă, în vreme ce toţi patru şedeau în colţişorul strâmt din marea casă boierească, fără să ştie unde să îşi aşeze ceştile din porţelan, cu gingăşie cumpărate şi transportate din Anglia cu o jumătate de veac înainte.

„Avem să vă dăm o veste“, şi-a anunţat ea în sfârşit auditoriul, aruncând o privire complice spre el, îngândurat şi deşirat, stând pe scaun cu picioarele încrucişate. Profesorul de pian, de franceză şi de engleză s-a ridicat atunci să îşi aşeze ceaşca pe pian, bănuind vestea care la urma urmei era mai mult jenantă pentru bărbatul steril care era el, şi ca să-şi poată îmbrăţişa astfel nepoata cât mai iute. Era nespus de calm şi visător, locuit fără contenire de crâmpeie din Schubert sau Chopin, vestea îi trecu aşadar pe deasupra, ca un norişor alb pe-un cer scăldat de soare.

„O s-avem un copil!“, a anunţat ea ţâşnind de bucurie în braţele mătuşii.

Au urmat, desigur, felicitări, complimente, ceva Beethoven, ceva Bach, pupături, îmbrăţişări şi de la capăt, și iar ceai negru şi parfumat însoţit de prăjiturelele acelea invariabil fărâmicioase.

Ana Marinescu creşte în linişte şi pace la mănăstirea Vihorăşti, fără să-şi facă griji pentru lumea de-afară, fără măcar să îşi închipuie alt trai. Numai fetiţa Filofteia îi povesteşte câteodată viaţa adevărată, la început hrănind nădejdea că într-o bună zi tăticul ei se va întoarce – îşi îngăduie să îşi imagineze că într-o zi se va ivi pe poarta a mare, ca să o ia cu sine – şi mai târziu, mult după sfârşitul războiului, nutrind un soi de nostalgie faţă de cum s-ar fi putut petrece viaţa ei. Povesteşte, fermecată de chipul uimitor de radios al micuţei Ana, cum pregăteşti o farfurie de mâncare delicioasă pentru căţel, cum o tai peste câmpii şi peste dealuri să-ţi cauţi vaca, cum te rostogoleşti prin iarbă fără altă haină decât o cârpă împrejurul şoldurilor, cum îţi faci pielea arămie în soare. Îi povesteşte de asemenea şi cum e să îţi fie foame de-adevăratelea. Burta începe să scoată nişte ghiorţăieli… nu, nu, stai, mai întâi ţi-e poftă să mănânci ceva, aproape orice, dar nu şi ce nu-ţi place, înţelegi, adică nu ciorbă de urzici, ah, câh, îşi spune Ana, şi la mănăstire mănâncă amândouă ciorbă de urzici, însă numai în posturile din timpul verii, nu durează mult, două săptămâni cu totul înainte de Sfântă Mărie, şi abia apoi burta se pune pe vorbit, are o metodă caraghioasă. Dacă nu-i vorba chiar de burta ta, sigur îţi spun că nu ai să pricepi mare scofală, dar eu ştiam ce îmi zicea a mea: „Filooo“, „Filofteiaaa“, Fii-looo-fffteee-iaaa… du-te şi dă-mi un chiţibuş de ronţăit, un dumicat de pâine, răscoaptă şi molfăită bine, mmm, buni-buni“, iar dacă nu îi dai nimic, se-nfurie şi ţipă şi mai tare „Fi-lof-te-ia, îţi poruncesc să mă umpli degrabă, hai, marş la ciorbă de urzici“ şi să te ţii chiorăială! Uite, Ana, ştii, când eram odată cu tata la bâlci am văzut un om care vorbea din burtă. Dacă-ţi zic, îţi jur, a, da, sunt sigură, şi, înduioşată de ochii azurii ai surorii ei Ana, o ia în braţe, o pupă de mai multe ori, hai, vrei să dormi cu mine în seara asta, n-o să spunem nimănui, şşt, haide cu mine sub ţol… Deci să îţi povestesc cum era omul ăla, ei bine, era un om de rând, semăna oareşcum cu tata, acolo, un ţăran, şi-avea o diiitamai mustaţa, la început m-am gândit că înadins nu şi-o tunsese ca să-i astupe buzele, pricepi, să lase de-nţeles că din burtă vorbeşte, însă de-adevăratelea să vorbească pe gură, dar m-am apropiat şi nici gând; avea şi o marionetă îmbrăcată pe mână şi de fapt zicea nişte lucruri din burtă şi era ca şi cum păpuşa ar fi vorbit, şi

după aia răspundea el cu glasul şi cu gura lui, Ana, Ana, drăguţa mea, Ana, nu adormi, şi o pupă iarăşi, o pupăcește peste tot, pe frunte şi pe păr, pe ochi şi pe obraji şi pe mânuţa durdulie ce trece-n lumea viselor, Ana, n-am terminat, nu vrei să ştii de mustăciosul care vorbea din burtă? Nu-i nimic, ai dreptate, isprăvesc mâine ori altă dată, avem doar toată viaţa, nu?, să povestim. Numai că-i musai să nu îmi uit istorisirile, şi ia în brațe încă o dată trupşorul gingaş al surioarei ei; da, surioara ei! Tuşa Agripina era măicuţa lor şi nenea Serghei, tăicuţul, tăticul ei era şi el tată la amândouă, chiar dacă nu dăruise galbeni şi nici pământuri, nici măcar vreo vacă sau vreun cal. În schimb, el îşi dăduse viaţa pentru ţara lui. Şi îi lăsase şi o droaie de peripeţii de povestit frumoasei Ana, să doarmă bine şi să viseze frumos. O, îngerul meu păzitor, ai grijă mai degrabă de surioara mea, căci eu mă descurc, ce poate să mi se întâmple, sunt bine aici acum, noapte bună, drăguţa mea, pe mâine-dimineaţă, să mă trezeşti te rog dacă deschizi ochii înainte să mă scol eu, te rog, nu vreau să pierd o clipă măcar, ţoc, ţoc, şi noapte bună din nou.

Toţi anii ăştia, familia Marinescu pluteşte pe fluviul molcom ce pare să fi devenit, în sfârşit, viaţa lor.

Gigi rămâne agăţat de banca dinaintea casei sale și de sticla lui de vin roşu, de parcă ar ţine vâsla unei corăbii pierdute pe o mare furioasă. Fetele lui, fiindcă doar fete a făcut cu Roza, cresc mari fără ca el să bage de seamă. Trece într-o zi una din ele prin faţa lui trăgând de sforicică o jucărie în formă de cal-oaie-câine pe rotile, şi-a doua zi aceeaşi îi trece iar pe sub nas, la braţ cu un tânăr bărbat, şi are cincisprezece, apoi şaisprezece, apoi douăzeci de ani; Gigi abia dacă o vede, până în ziua-n care are la rândul ei copii, din fericire nu băieţi. Dar de ce din fericire? se-ntreabă Gigi şi o amintire îl fulgeră deodată, călătoria maică-sii, stingerea maică-sii, da, da, blestemul, vai, vai! păzea! să fii atentă, fata mea, nu ţi-am zis niciodată, dar la Paris, ba nu, Parisul n-are nici un amestec în treaba asta, şi gândurile i se încurcă, i se topesc şi se pierd…

Agripina se străduieşte să-i educe ca o mamă pe cei patru orfani ai răposaţilor Ion şi Elisabeta, Serghei se fofilează de la război slujindu-se de toate relațiile de care dispune şi de o bună parte din avere. *Tot Ion* creşte şi devine un adolescent scârbit şi câinos, în timp ce ceilalţi fraţi şi surori plutesc între viaţa liniştită de provincie şi o vagă ameninţare pe care o resimt, fără a o desluși cu-adevărat. Însă nimic nu-i mai rău decât condiţia de cel dintâi născut deopotrivă lovit de soartă – căci cine ar putea să iasă teafăr din brusca pierdere a ambilor părinţi? – şi ca un prinţ de răsfăţat de familia rămasă în viaţă. *Tot Ion* devine deci năzuros – mai degrabă răutăcios, chiar dacă puţini sunt cei care au prilejul să observe – şi pe deasupra balcâz. Spre deosebire de sora lui Ana, figura i se schimbă odată cu anii, ochii i se micesc şi strălucirea le păleşte, privirea îi devine neguroasă şi cărpănoasă, se îngraşă şi la faţă, şi la trup, nasul şi buza de sus i se umflă de duşmănie, în timp ce pielea din obraji capătă diverse nuanţe de roşu, rezultând înfăţişarea unui om veşnic scos din ţâţâni de simpla prezenţă a semenilor săi.

La cincisprezece ani, *Tot Ion* ascultă încă de tatăl adoptiv, îşi suportă încă mătuşa – pentru că asta vede el în Agripina –, complet nepăsător faţă de fraţii şi surorile lui; bineînţeles, nu are nici un prieten printre colegii de şcoală.

Serghei îşi face griji văzându-l cum păşeşte hotărât spre tagma oamenilor pe care el nu-i agreează – cum să-l recâştige pe copilul ăsta care are, totuşi, un fond bun, cum să-l înveţe dragostea, bunătatea?

Serghei e un bărbat de acţiune, suceşte şi răsuceşte pipa în palma stângă… Cui să-i ceară ajutorul, nevastă-sa de mult timp nu mai are vreo influenţă asupra puştiului, aşadar nu poate să-l ajute, Gigi, nici pomeneală, poate ar fi de căutat printre veri sau dacă nu chiar mai departe, existau rubedenii dinspre tată, și ele alde Marinescu… Ce idee, totuși, pe mama şi pe tata, să se ia de soți între veri, şi pe deasupra cu diferenţa de vârstă dintre ei… Deh, aşa era pe vremea aia… Eh, mama nici nu era ea vreo femeie darnică, la urma urmei, doar cu cei din familie, mi-aduc aminte ce vorbea lumea din sat despre ea, când eram mic. Ei, de față cu copiii oamenii îşi dau frâu liber limbii, fără să se gândească… În orice caz, n-avea o reputaţie prea bună. Să-i aibă Dumnezeu sufletu-n pază, n-am să mă pun acum s-o judec, dar mă întreb: nu cumva Ion nu era… Nu, l-am cunoscut bine pe frate-meu, Ion era bun şi frumos, ajungea s-o vezi pe Elisabeta cum îl mai sărută din ochi, aşa ce îl iubea! Nu, nu, în sângele Marinescu nu a intrat sămânţă rea, iar acum, că s-a isprăvit cu povestea tâlharului mustăcios şi a blestemului său, nu mai am de ce să-mi fac griji pentru asta de prisos. Nu, totu-i din cauză că băiatul a suferit prea mult, iar dacă e aşa, va trece, într-o viaţă sunt vârste şi perioade felurite… Serghei îşi lasă pipa pe birou, îşi mângâie barba aproape albă acum, îl voi trimite la oraş, să văd la ce se-ncumetă. De are înzestrare spre economie, va strânge fără greutate la loc averea tatălui său şi noroc bun, băiete, eu am făcut ce am putut, acum realizează-te, devino un om strălucit.

Astfel, *Tot Ion* pleacă la oraş să îşi desăvârşească studiile, băiat de bani gata prea plin de sine, din ce în ce mai încrezut. În trei ani nu catadicseşte să vorbească nimănui, afară de când vrea să le arate câte ştie profesorilor, turmă de dobitoace netrebnice, porci nenorociţi, care-şi petrec viaţa în noroi, nici n-o să-şi dea seama când am să calc pe ei, fiindcă să-mi fie cu iertare că vreau să ies din porcăria asta, nu pot să mai rămân în ea o clipă-n plus. *Tot Ion* se visează un mare senior, în cabinetul regelui, printre consilierii lui cei mai apropiaţi, de ce nu prim-ministru, nu am să şovăi să iau hotărârile cele bune, iară cu criza ce bate la uşă este nevoie de o mână de fier, nu de-o paiaţă-n fuste, trebuie cineva care să nu se lase vreodată înduioşat de toanele poporului. Ha-ha, dă-mi voie să m-amuz, poporul, de când au habar țăranii de politică, poţi să îmi zici de când, amice? De când pricep ei

cum se învârt treburile Statului, sau măcar propriile treburi? Este de-ajuns să ne uităm la ce e-n Rusia, vezi-i pe ăia, amice, măcelărindu-se între ei! Ăia de-or să câştige, dacă vor reuși totuși, or să sfârşească prin a crăpa de foame. Deci nu, nu e nevoie să te ocupi de popor! Haida, frățioare, o să discut cu Serghei pentru ascensiunea mea, să văd cum trebuie făcut… Deşi mai bine nu, nici el nu e tocmai puternic, chiar dacă-i sânge din sângele meu, nu e un cel dintâi născut, nu are-n vene concentrația necesară. Pe scurt, nu-i tatăl meu! tata era bărbat adevărat, un om de caracter, împătimit după maşini de când au apărut. *Tot Ion* închide ochii, furat de propriile gânduri, nu, cu-adevărat nu e frumos, însă-i bogat, foarte bogat, pe locu-ntâi din tot ţinutul, urât, aşa e, dar elegant, educat, inteligent, distins, tot ce-i nevoie să ajungă prim-ministru. Aşa că iată planul: urmez până la capăt şcoala asta de-o plictiseală fără margini, mă înstăpânesc pe moştenirea mea şi aranjez lucrurile să mă duc regulat în capitală, să mă întâlnesc cât mai degrabă cu demnitari, soluția perfectă ar fi să mă înscriu într-un club, găseşti acolo oameni care imediat se umilesc în faţa ta şi liniştit poţi să îţi pui piciorul pe unul și pe altul!

În anul 1922 *Tot Ion* intră în posesia averii sale şi începe să pună ordine într-însa. În socotelile şi în cărţile funciare ţinute de Serghei, *Tot Ion* găseşte peste măsură de multe zone tulburi, unele hotărniciri ce nu erau destul de limpezi între domeniul lui şi cel al fratelui său şi al surorilor. Să mai aştepte, o să m-ocup de asta puţin mai târziu, dar ia te uită, împart pământuri cu unchiul Gigi! Cu beţivanul ăsta care ne face de ruşine toată familia? Mă mir, de altfel, că nimănui nu i-a trecut prin minte să-l bage un pic cu capu-n apă, ori moare, ori se trezeşte, în orice caz din asta nu ar putea să iasă nimic rău. Un lucru-i sigur, nu am de gând s-aştept să dea el ortul popii, ca atunci să fiu nevoit să tratez cu plozii unei servitoare! A, asta nu, unchiuleţule dragă, nu-ţi face griji, ieşim noi repede din indiviziune. Dar văd că Serghei s-a îndeletnicit deja să-şi dea deoparte bunurile, aşa deci? Vulpoiul bătrân, s-a născut el al doilea, dar tot un Marinescu e! Numai că, stimate tată provizoriu, mă aflu şi eu pe aici ca să veghez la interesele noastre, în sfârşit, la ale mele înainte de orice, bineînţeles. Hai, să ciocnim pentru reuşita mea! Dă noroc singur în oglindă, dă de dușcă un păhărel cu ţuică de prune produsă chiar pe moșiile sale şi de îndată trimite pe cineva să îl convoace pe unchiul Gigi pentru a doua zi în biroul lui, la ceasurile zece fix. Gigi, cu gândurile împrăştiate pe banca lui, nici măcar n-aude ce zice mesagerul. În dimineaţa următoare, pentru a da dovadă de bună credinţă, *Tot Ion* trimite iarăși un om după Gigi, de data asta cu o convocare scrisă şi cu indicația clară să se-ntoarcă fie cu unchiul, fie cu semnătura lui; Gigi rămâne pe băncuţa sa. Ho-ho-ho, drăguţule unchi Gheorghe, aşadar am să mă îngrijesc doar eu de împărţirea bunurilor noastre, odată ce dumneata n-ai apărut când te-am poftit.

Aşa a sporit proprietatea lui *Tot Ion*, în vreme ce aceea a lui Gigi şi a odraslelor lui s-a împuţinat ca atacată de o armată de rozătoare neîmblânzite. Mai târziu am să m-ocup de partajul cu frate-meu şi cu surorile mele, şi atenţie, fiindcă va trebui să-mi las mie mai mult, în calitate de întâi născut, la fel cum tata a avut mai mult decât restul fraţilor săi, şi tatăl lui la fel, şi de asemenea bunicul lui. Să nu-mi vină Serghei cu gogomăniile lui, că am avea toţi părţi egale; nu există aşa ceva! N-a existat vreodată şi nici nu va încăpea discuție. De altfel, va trebui să îi vorbesc şi despre testamentul lui, suntem

moştenitorii săi direcţi, aha, noi cinci, sau patru, da, mai bine cei patru orfelini. Toți anii ăştia ne-a pisălogit cu „sunt tatăl vostru“, deci sper că nu ia-n calcul să lase orice ar fi verişoarelor, puilor servitoarei. O, îndurare, dar să nu le poarte lor de grijă, Gigi le va lăsa destulă moştenire, iar pentru nişte corcituri ce sunt e chiar prea mult. Le voi pofti la cabinetul meu când voi fi prim-ministru, o secretară le va servi pe toate cu apă şi dulceaţă, să înţeleagă pentru totdeauna ce ajunge cineva când e un Marinescu veritabil.

Tot Ion pune iute la punct și povestea cu casa, nu mai poate să aştepte cu treaba asta; Serghei, Agripina şi ceilalţi trei orfani n-au decât să se întoarcă în vechea lor locuinţă, pe vârful dealului cu tei. Ioane, dar cu ce te deranjăm noi, ai toată aripa dreaptă de la etaj doar pentru tine, iar dacă suntem împreună aici putem să mâncăm şi de-acum încolo cu toţii… Trebuie să rămâi laolaltă cu fratele şi cu surorile tale! Ioane, suntem familia ta! Exclus: în termen de o săptămână e musai ca ei să părăsească această casă, trebuie să-mi clădesc viaţa acum, am aşteptat destul, o să îmi iau soţie şi ea îmi va naște copii. Ioane, încearcă din nou Agripina, pricep, firește, dar tu deocamdată n-ai nici măcar logodnică, lucrurile astea nu o să se întâmple totuși în doar o săptămână. Mătuşă, o vorbă-ţi zic şi-atât, vă cer să plecați și sper că mă cunoaşteţi destul cât să-nțelegeți şi să n-o mai lungim. Vreau să am casa mea pentru mine și-atât şi-i dreptul meu! Serghei nu comentează, se ridică, îşi ia soţia pe după umeri şi o conduce afară din încăpere, se-ntoarce apoi spre *Tot Ion*, am făcut totul pentru el, l-am învăţat tot ce ştiam, am împărţit cu el tot ce-am putut, l-am legănat în braţe în nopţile când a visat urât, îşi încleştează dinţii, se uită la nepot, băiatul lui după toţi anii ăştia, şi îşi îndeasă pumnii strânşi în buzunare şi-l scuipă-n faţă. În două zile, ajutaţi de servitori, împachetează, rânduiesc şi mută toate lucrurile.

Serghei, şopteşte Agripina la urechea bărbatului ei, una peste alta mi-e mai bine aici, ştii, niciodată nu mi-a plăcut să locuiesc în ditamai casa aia boierească şi s-avem în bucătărie chepengul tâlharului ăluia blestemat… Cu mireasma teilor mă împac mult mai bine!

La paisprezece-cincisprezece ani, când fetele devin de obicei femei, Filofteia rămâne şnur, piele și os, abia dacă ghicești sâni pe trupul ei și şoldurile-i sunt înguste, ca de bărbat, dar cui i-ar păsa de cum arată aici, dincolo de zidurile unei mănăstiri şi sub veşmânt de viitoare călugăriţă? În schimb, formele Anei iau tot mai mult contur, talia îi rămâne subţirică, dar pieptul i se împlineşte, şoldurile şi fesele i se rotunjesc şi nu mai ştie cum să se ascundă sub uniformă. În fiecare zi Filofteia îi piaptănă părul blond care i se revarsă în bucle până la coapse şi-i spune încă poveşti cu prinţi şi cu prinţese. A fost odată un prinţ frumos şi bun ca nimeni altul, şi prinţesa cu cosițe luuuungi, atât de luungi că le putea întinde pe trei verste, fusese încuiată într-un turn, şi ştii, drăguţa mea, în poveştile astea totul e o parabolă, căci astfel pot să-L înţeleagă oamenii simpli pe Dumnezeu. De pildă, în povestea asta prinţul e Domnul nostru, nu trebuie să credem că oamenii pot fi ca El. Şi noi, noi suntem nişte bune surori, trebuie să ne împărtăşim credinţa şi întru slava Lui să ne iubim, şi-i piaptănă din ce în ce mai delicat părul prietenei, ce desfătare, ce frumuseţe! Într-o zi îndrăzneşte: Ana, drăguţa mea, bucuria mea, tu și cu mine am fost purtate până aici ca două fire de nisip şi-acum sunt curioasă cum este trupul tău, arată-mi sânii! E straniu, nu crezi, să fim aşa de diferite. Da, dar ia stai, Filo, ce tot vorbești, deja ai văzut de-o mie de ori… Am văzut, însă nu am privit şi nici nu am atins, de altfel, şi lasă jos peria şi îşi strecoară mâna pe sub cămaşa de noapte a Anei, o dă în lături şi se uită, mângâie şi sărută, căci cum să reziști în faţa unei atare nevinovăţii? Filooo, crezi că e bine să facem asta, se cuvine? Bineînţeles că da, eşti atât de frumoasă, Ana, scumpa mea, dacă Domnul nostru te-a făcut aşa, de ce să nu Îi mulţumesc pentru creaţia Sa, de fapt, ar trebui şi tu să faci la fel, ar trebui să te îmbrățișezi! ah, nu, nu eu, tu! îmbrățișează-te pe tine însăți! şi amândouă chicotesc, ce caraghios, auzi, să te îmbrățișezi de una singură, doar să-ți fi pierdut minţile. Sunt încă inocente, mai trec câteva clipe din copilărie şi apoi într-o zi Ana-şi petrece braţele în jurul umerilor Filofteii, nu, te înşeli, şi pe tine tot Domnul te-a făcut, am să te-mbrăţişez la rândul meu. Da, însă eu nu-s aşa de reușită, şşşt, lasă prostiile, nu criticăm creaţia Domnului nostru, nu judecăm, aşa că, Filo, eşti la fel de bună ca mine, şi se strecoară în același pat, cum se obișnuiseră, doar că de

data asta fiecare îşi lasă mâinile şi buzele să rătăcească pierdute pe trupul celeilalte.

Tot Ion hotărăşte să-şi cumpere un automobil ultimul răcnet, am să-l consider un cadou din partea unchiului Gigi, cu toată revizuirea asta a împărţirii moșiilor noastre pe care am făcut-o în avantajul meu… Cu acordul dragului meu unchi, desigur, şi mustaţa i se lăţeşte într-un zâmbet hidos. Am să-i ofer la rândul meu un dar, şi trimite la Gigi acasă un coş plin de merinde, cu câteva cuvinte caligrafiate pe o bucată de hârtie de mătase: Dragă unchiule, dragi verişoare (n-o pomeneşte pe Roza aia, şi să crape dacă pune gura pe ceva de-acolo), aş vrea să vă mulţumesc pentru dragostea şi grija pe care mi le-aţi arătat toţi anii ăştia. Sper că delicatesele alese pe sprânceană de către un specialist în feluri de mâncare din capitală o să vă încânte palatele, şi adaugă o sticlă de lichior fin, Gigi ar trebui să îşi mai varieze băutura din când în când, din punctul meu de vedere vinul nu îmbată destul, lichiorul e mai eficient şi o să-i amintească de şederea la Paris… Ei ca să vezi, Paris… Şi dacă aş da şi eu o fugă? Înainte să-mi încep cariera politică, un prim-ministru trebuie să dispună de-o oarecare cunoaştere a lumii, de-o viziune lărgită, neîndoios; o călătorie de două luni prin Europa nu mi-ar dăuna! Voi trece prin Viena şi prin Konstanz, se pare că regelui nostru Carol I îi plăcea mult oraşul ăsta, şi mustaţa i se încovoaie iarăşi sub degetele ce o mângâie, magnifică idee, felicitări, monşer. Cum *Tot Ion* e un om al acţiunii neîntârziate – lucru gândit, lucru îndeplinit –, iată-l că-şi pregăteşte geamantanul şi telefonează să afle traseul cel mai potrivit, orarele etc. Ar trebui să meargă în capitală, să ia de acolo spre Viena trenul de mâine-seară, care ajunge poimâine-dimineață la ora șase şi jumătate… E nevoie să rezerve o cameră la hotel? Sigur că da, se înţelege, un domn de rangul lui nu călătoreşte la nimereală, o cameră la hotel şi un taxi care să-l aştepte la gară. De altfel, poate că n-ar fi indicat să călătorească singur, mai ales pentru întâia oară, dar ce să facă, ia cu el un servitor? Domnul niciodată nu călătoreşte fără valetul lui… Nu, e prea pretenţios pentru zilele noastre, şi apoi prea scump, mai ales. Să-i propună fratelui său? Nu, nu poate să lipsească de la şcoală pentru aşa mult timp, şi e şi niţel plicticos băiatul… Gina, o s-o iau cu mine pe Gina, dar bineînţeles, trebuie să călătoresc cu o femeie, şi-n plus surioara e nostimă şi teribil de drăgălaşă; dacă suntem luaţi drept soţ şi soţie, cu-atât mai bine, voi da

explicaţii doar dacă va fi necesar. Gina se potrivește perfect, a împlinit deja nouăsprezece ani, aşadar nu se mai duce la şcoală, şi e logodită cu un cretin de doctor, un tip care se crede drăguţ, nu zău, ce clișeu – să mă ferească Dumnezeu – şi trag nădejde că în voiaj are să îl mai uite un pic pe profitorul ăsta, auzi, un doctor, no, dar de ce nu un măcelar, dacă tot a ajuns aici… Gina înbrățișează ideea imediat, ah, fratele ăsta mai mare, ce om inventiv, luminat, altruist şi atașat față de cei din familie, iată dovada. Da! da, da, da! Da, i-ar plăcea mult să-l însoţească în voiajul ăsta, are nevoie de o zi să-şi facă bagajele şi să-şi ia la revedere, în special de la logodnicul ei, căci el e în oraş, firește. A, da? Crezi că o telegramă ar fi de-ajuns? Bine, la urma urmei eşti bărbat la fel ca el, tu ştii mai bine decât mine cum gândeşte. Ai dreptate, două luni nu înseamnă așa de mult, o să ne întoarcem de Crăciun, ba chiar mai devreme, nu-i aşa?

Fata nu înţelege de ce Serghei şi Agripina sunt într-atât de neîncrezători cînd vine vorba de plecarea ei şi deseori atât de critici când vine vorba de Ion, e normal să îşi revendice casa şi bunurile, n-a greşit cu nimic. Cum au auzit că tânărul pleca pentru două luni, au făcut nişte mutre, ar fi trebuit să vezi ce față la Agripina, spune Gina în trenul spre capitală şi-şi ia o moacă serioasă încercând să îi imite vocea piţigăiată: O, ai văzut, Serghei, fiul nostru *Tot Ion* ne-a alungat din casa lui pentru a o lăsa în urmă după doar două săptămâni. Gina chicoteşte şi se scălâmbăie puţin altfel, ca să-l imite pe Serghei: Draga mea soaţă, uiţi că *Tot Ion* nu e copilul nostru, hi-hi-hi, râde ea, caragaţele bătrâne… Dar Serghei nu se-nşală, îi trece prin minte lui *Tot Ion* zâmbind în colţul buzelor. E mulţumit c-a scos-o pe surioara asta din cuibul caragaţelor bătrâne, cum zice ea, e drăguță şi scăpărătoare, poate găsi cu siguranţă ceva mai bun decât provincialul ăla sărăntoc cu care-i logodită. Ia spune-mi, Gina, când vă căsătoriţi? O, avem timp, Agripina voia să se ocupe de tot, a stabilit data cu mama iubitului meu, răspunde ea plecându-şi ochii, iar glasul îi devine deopotrivă timid şi ştrengăresc. E în aprilie, pică-n Duminica Tomii, ştii?… Că veni vorba, tu niciodată nu vii la slujbă, frate mai mare, ar trebui, să ştii, există acolo un buchet de tinere flori, Margareta, Camelia, Hortensia, floarea-mai-ştiu-eu-care, toate așa ce s-ar bucura să te-ntâlnească! *Tot Ion* adoarme legănat de vorbele acestea, din fericire fata are un glas plăcut, nici prea pătrunzător, nici prea gros, şi are un fel interesant de a şi-l mlădia, dându-i inflexiuni şi nuanţe, e foarte bine, foarte bine, surioară.

Ajunşi în capitală, Gina stăruie pe lângă fratele ei să facă un popas la Budapesta, sunt acolo nişte băi termale, a

citit ea într-o gazetă franţuzească, e ceva foarte şic, apa e caldă şi până şi tinerele de la Curtea imperială s-au dus pe-acolo, te implor, fă-o de dragul meu, n-am să-ţi mai cer să-mi faci vreun alt hatâr, în nici un caz nici unul care să fie atât de însemnat, poate vreun sorbet, vreo ciocolată caldă, însă nimic în plus. Curios lucru, el i-ar face bucuros plăcerea asta, dar totul este deja stabilit, trenul până la Viena, taxiul, hotelul, am ales bine, surioară, o să fie cadă în fiecare cameră şi o să te poţi îmbăia; da, ştiu, dar nu-i acelaşi lucru, nu; acuma serios, este cu neputinţă să ajungem la termele alea. Dar Gina stăruie, şi-apoi ce naiba, doar nu depind de funcţionarul vreunui hotel şi nici de-un taxi, auzi tu, Gina, ai dreptate, o să aştepte toţi, le zicem că au greşit data sau… Bun, hai că mă duc să le telefonez şi să modific ziua, aşteaptă aici, vreau să schimb şi itinerarul nostru cu trenul. O lasă instalată confortabil în compartimentul numărul 3 dintr-un vagon de clasa întâi cu direcţia Budapesta şi Viena, frate dragă, să nu întârzii mult, nu aş vrea totuşi să călătoresc de una singură! Nu-ţi face griji, trenul nu pleacă mai devreme de o oră, am timp berechet. *Tot Ion*, cu ţeasta lui balcâză, cu nasul lui turtit de zici că e un rât de porc şi cu alura-i grosolană, aleargă să telefoneze societăţii de taxiuri din Viena, societăţii de taxiuri din Budapesta, cere de la ghişeul de informaţii un anuar, caută cu un aer distrat un hotel pentru noua destinaţie, schimbă biletele de tren şi se întoarce în compartiment fluierând. Acolo îşi găseşte sora mai mică în toiul conversaţiei cu două doamne, una destul de bătrâioară, trecută de cincizeci de ani, dacă e să te iei după chipul brăzdat de riduri ca un câmp arat gata să fie însămânţat, iar cealaltă mai curând tinerică, probabil de-aceeaşi vârstă cu Gina. A, în sfârşit! Iată-l pe fratele meu mai mare Ion Marinescu, cel dintâi născut din familia noastră, mare moşier şi om politic onorabil! Se pricepe la prezentări, sorella. Doamnelor, zice *Tot Ion* făcând o plecăciune, să le sărute mâinile diafane întinse cu amabilitate către el. Îl salută amândouă cu o mişcare a capului şi cu un zâmbet rezervat, tinerica e mult mai puţin drăguţă decât Gina, în primul rând mai îndesată şi cu ditamai nasul, aşa că *Tot Ion* coboară privirea. Dă de un piept impunător, hmm… interesant, nişte detalii pe care le-aş aprecia, şi mai coboară, n-are o burtă prea mare până una-alta, are şi ceva şolduri, totuşi, însă e greu să îţi dai seama fiindcă deocamdată şade, dară picioarele? Nu i se văd decât partea din jos a fluierului piciorului şi apoi gleznele, groscioare, însă acoperite delicat de ciorapi din mătase bleumarin, şi mai ales labele, superb încălţate, cine sunt aşadar doamnele acestea, vădit înstărite?

A, sunteţi copiii Marinescu, izbucneşte cea mai în vârstă, din apropiere de urbea V., nu-i aşa?, părinţii voştri sunt cei care-au… ah, vă rog să mă iertaţi, nu voiam să… o, ce indiscretă sunt, scuzaţi-mă vă rog, sunt cu desăvârşire… Îşi acoperă chipul cu mâna, de-ar zice fiică-sa ceva, de-ar veni controlorul, de-ar pleca trenul, de s-ar porni de îndată un potop! Prefăcându-se jignit, *Tot Ion* o ţintuieşte cu o privire descumpănită, doamna este nespus de ruşinată, nespus, nespus de ruşinată, iară el savurează starea asta. În cele din urmă fiica intervine, suntem doamna şi domnişoara Brăveanu, mama şi cu mine mergem la mătuşa. E vorba de sora mamei, care s-a căsătorit cu un conte austriac şi locuiesc acum aproape de hotar. Brăveanu, Brăveanu… *Tot Ion* caută iute prin arhivele clasate iscusit în minte, sigur că da, era un Alexandru-Ioan Brăveanu la cursul superior din urbea V., înseamnă că şi ei locuiau în împrejurimi. Iertaţi-mă că vă întrerup, domnişoară, dar am impresia că am întâlnit deja un membru al familiei dumneavoastră, Alexandru-Ioan Brăveanu, nu e cumva fratele dumitale şi prin urmare fiul dumneavoastră, doamnă? spune el întorcându-se spre femeia cu riduri ca un câmp brăzdat. Întocmai, strigă tinerica bătând din palme, e vorba de fratele meu cel întâi născut, urmează Adrian, George, eu însămi – Maria –, apoi Gabriela, Mihai şi Vladimir, care e încă un copil, are doar şase ani şi jumătate. O, ce frumos, intervine Gina, cred că şi eu ştiu familia Brăveanu, dar numai după nume… Mi se pare că unchiul nostru Serghei, care ne-a crescut după accidentul părinţilor, a făcut nişte afaceri cu tatăl dumitale, Alexandru Brăveanu, de nu mă înşel? Nu, nu, nu te înşeli, e tatăl meu; da, numai că n-a durat, deşi unele moşii ni se învecinează, unchiul nostru fiind un om cinstit şi generos, în timp ce tatăl dumitale… ah, iertaţi-mă, în nici un caz nu voiam… ah, vă rog să mă scuzaţi, zice ea pe jumătate amuzată. Bine servit, sorella, şi fata îşi acoperă ochii cu mâna, într-un gest oglindit, apoi îşi continuă vorba: totuşi, să nu fac din ţânţar armăsar. Ce voiam să zic e că unchiul nostru Serghei e în adâncul lui destul de neînduplecat, însă se lasă înduioşat de cel mai netrebnic dintre ţărani, e-un om… cum să zic? Ion, ce atribut ai folosi tu pentru unchiul nostru? Sărac cu duhul, anunţă *Tot Ion* fără înconjur, însă nu-l luaţi ca o jignire, fiindcă împărăţia lui Dumnezeu… Hi-hi-hi, i-o taie Maria Brăveanu, până atunci, să ne rămână nouă împărăția din lumea aceasta, să profităm, să profităm! Încântată de cunoştinţă! Asemenea! Minunat, se entuziasmează Gina, o să ne împrietenim, o s-avem timp întreaga zi! Mama zâmbeşte anemic uimindu-se de-această stranie coincidenţă, să li se întretaie drumurile cu alde

Marinescu într-un compartiment… La ce oră ajunge trenul unde veţi coborî? întreabă Gina. Foarte târziu în noaptea asta, trece de miezul nopţii, nu-i aşa, mamă? Da, şi tanti Alice va veni să ne aştepte la gară împreună cu şoferul ei care nu ştie decât germană, va trebui să mă chinui puţin, sunt deja şase luni de când n-am mai vorbit în limba asta. Perfect, o întrerupe Gina, avem destulă vreme; spune-mi, Maria dragă, pot să îţi zic pe nume, nu?, o să îmi spui şi tu la fel, prin urmare te rog, Maria dragă, povesteşte-mi un pic din viaţa ta, ai un logodnic? Mira-m-aş, la ce pocită e, eu – da, viitorul meu soţ e doctor, fantastic, vă daţi seama, n-am să mai fiu bolnavă niciodată, iar copiii noştri n-o să aibă habar nici măcar de guturai iarna, dar tu, povesteşte-ne aşadar despre tine! Maria Brăveanu aruncă o privire fulger spre *Tot Ion*, este urât cu spume, însă un bărbat trebuie să fie numai un pic mai frumos decât dracul, aşa că nu îmi pasă, este bogat, mai bogat decât noi de nu mă înşel, și împreună am fi cea mai cu stare familie din tot ţinutul. Iar dacă urcă în politică, şi cea mai importantă. Răspunde aşadar cumpănit întrebării puse de Gina, aţintindu-l din ochi pe *Tot Ion*: nu, nu am logodnic, vezi tu, Gina, n-a fost uşor să îmi găsesc un bărbat pe măsură. Îmi place de neruşinata asta, şi-mi place şi averea ei, îşi spune *Tot Ion*. Cred că moş Brăveanu s-a ocupat cum se cuvine de ea până acum, şi-n plus ce lăptărie, aşa cum îmi plac mie, căci e versat şi-n ale cărnii, cel mai fidel client al lupanarelor din urbea V., își asigurase antrenament de calitate. Ai să vezi tu, puicuţă, Marinescu cel aici de faţă are să te-obosească bine de tot, pardon, poate c-ar trebui să m-adresez cu dumneata, şi la cât de urâtă e, își va dori să fie ademenită, nu?

Câteva ceasuri mai târziu, Gina, o, ce surioară şmecheră, a stabilit totul deja folosindu-se de metafore şi de alte figuri de stil, ce măiestrie, se gândeşte el auzind-o cum îşi brodează discursul, de n-ar fi fost femeie, ar fi putut să intre în politică în tabăra mea! Cred că trebuie să mergem împreună să luăm masa şi mai ales să ciocnim paharele în cinstea întâlnirii noastre, zice *Tot Ion* ridicându-se, doamnelor, vă rog să mă urmaţi în vagonul-restaurant. Excelentă idee, dragă frate, într-adevăr, eşti cel mai brav bărbat din câţi cunosc, când te văd cum iei mereu decizia cea mai bună exact la ţanc, mă întreb dacă eu mi-am ales bine logodnicul, îi dă înainte Gina urmându-şi fratele şi pe cele două doamne pe culoar.

Ajunse la desert, fetele sunt deja cherchelite, *Tot Ion* se preface admirabil arătându-se însufleţit, hazos şi de o deosebită generozitate cu sărutările, cu mult mai multe pentru

Maria decât pentru sora lui, cu mult mai multe, nu se poate abţine să bage de seamă mama Brăveanu, cu ridurile ei ca nişte brazde gata de însămânţare. Femeia are o presimţire rea, tânărul ăsta nu-i inspiră nimic plăcut, din prima o dezgustă, cu toate astea e o partidă bună, încearcă ea să se convingă atunci când sărutările lui *Tot Ion* urcă de la palmă spre încheietura mâinii întoarse a *Mariei Pocita*. Câteva clipe mai târziu, tânăra Brăveanu îşi cere scuze de la asistenţă şi se depărtează ca să-şi golească graţios vezica şi să-şi refacă zugrăveala de pe faţă. Atunci *Tot Ion* prinde ocazia, o să îi cer barmanului să ne trimită o altă sticlă de şampanie în compartiment, fiţi bune şi întoarceţi-vă acolo, dragile mele, iar dumneavoastră, doamnă, nu vă îngrijoraţi, am să rămân aici ca s-o aştept pe fermecătoarea domnişoară care vă este fiică. Grozavă idee! cântă Gina, o, suava complicitate dintre frate și soră, şi fără întârziere o înşfacă de braţ pe bătrâna Brăveanu, conducând-o spre compartimentul lor. *Tot Ion* face comanda la barman şi merge să ciocănească la uşa toaletei. *Maria Pocita* îi deschide, îl lasă să pătrundă în spaţiul strâmt, Ion nu pierde o clipită, în câteva secunde sânii ei sunt dezveliţi şi tânărul pe care abia îl cunoscuse o suge ca un bebeluş. Maria, ascultă-mă, începe el strecurându-şi mâna spre vintrele ei, rochia asta e lungă rău, dar graţie dibăciei dobândite la târfe reuşeşte destul de repede, ascultă, repetă el înfigându-şi deodată arătătorul şi degetul mare între picioarele ei, te-ascult, răspunde ea pe jumătate sugrumată de plăcere, însă *Tot Ion* tace. În timp ce degetele lui sunt într-un du-te-vino, Maria îl anunţă că ei trebuie să se logodească şi după-aceea să se căsătorească, dar cât mai repede, o da, și mai repede, o da, cât mai repede posibil! Nu mai pot să aştept o zi măcar, ţipă ea şi el se opreşte dintr-odată, mai bine să o lase să tânjească, şi-apoi are nevoie de mână să se descheie la prohab. Se freacă de ea, promite-mi, promite-mi, Ion Marinescu, că o să ne căsătorim; dacă îţi face plăcere, îţi promit, dar să ştii că nu-s om de cuvânt, alde Marinescu nu-şi ţin promisiunile, îi zice el strivindu-şi mădularul încordat de şoldul ei. Îi mai ridică rochia şi-şi adânceşte faţa între sânii ei, aaahhh, minunat chip să-ţi petreci timpul într-un tren… Gândeşte-te atunci la averile noastre unite, îi şopteşte în ureche vocea *Mariei Pocita*, o, nu-ţi face griji, deja m-am gândit, deja m-am gândit, repetă el în timp ce o pătrunde în sfârşit, deja m-am gândit, îi zice el din ce în ce mai tare şi, odată împreunarea petrecută, la averile noastre reunite, desigur: draga mea foarte dragă, vrei să mă iei de soţ?

Gina bate din picioare de se ridică praful, flutură din mâini şi clatină din cap de la dreapta la stânga şi de la stânga la dreapta, plânge şi imploră, însă totul e în zadar: *Tot Ion* s-a hotărât, va amâna voiajul, vor merge altă dată! Altă dată o să fii însurat şi tată a zece plozi, ştoarfa Brăveanu o să pună zgarda pe tine, dar şi tu o să fii măritată, o să mergem cu toţii, acum trebuie să mă întorc, vreau să mă-nsor cu femeia asta cât mai degrabă, voi face pregătirile şi vom ajunge în faţa altarului şi la primărie înainte de sfârşitul anului. Însă Gina îşi doreşte, vrea, pretinde chiar să ajungă la băile termale din Budapesta, mergem acolo, rămânem o zi sau două, asta nu-ți schimbă cu nimic planurile, nu, am zis nu, nu-mi mai stă capul la aşa ceva. Eşti egoist! îi aruncă ea fratelui în obraz, înlăcrimată. Ar fi trebuit să îmi dau seama mai devreme, Serghei şi Agripina au dreptate, te-am ajutat să o vrăjeşti pe nătăfleaţa asta… Nu e nătăfleaţă şi ştii prea bine! În orice caz, e slută, e urâtă ca noaptea, na, însă *Tot Ion* rămâne ca de marmură pe locul lui din faţa soră-sii, din fericire sunt în alt vagon, fiindcă n-ar fi fost de ajuns să schimbe compartimentul ca să nu fie auziţi. Eşti o secătură de porc, asta-i toată treaba, nu ai decât să te întorci şi să îţi pregăteşti însurătoarea şi întreaga ta viaţă de porc; în ceea ce mă priveşte, eu continui. Gina, îţi interzic, nu continui nicăieri, ești în grija mea. Ar trebui să fiu o imbecilă terminată ca să mă las în grija ta, nu poți să-mi interzici nimic, răcneşte ea şi-i arde o scatoalcă. *Tot Ion* se ridică şi ea continuă: dacă îți sunt în grijă, atunci du-mă acolo unde mi-ai promis, la Budapesta şi la Viena şi la Paris, altfel nu ești decât un ins vai steaua lui, cum mi-am lăsat eu logodnicul s-aștepte, la fel poți să faci și tu. Da, aş putea, însă n-am chef de-așa ceva, ţi-am explicat deja! Atunci dă-mi pace, o să mă duc la Budapesta, avem o rezervare, nu are ce să mi se-ntâmple. La urma urmei, bunica noastră s-a dus singură și pe jos până-n Ierusalim, în timp ce tu, cu trenul şi taxiul, ca o burgheză adevărată, prea bine, însă promite-mi să te întorci după câteva zile. Gina nu conteneşte cu bocitul, nu se vede făcând călătoria asta singură-singurică, dar nu se vede nici întorcându-se, şi-apoi ea şi-a cerut-o, doar n-o să dea înapoi acum când el a încuviinţat, secătura asta de porc, în cazul ăsta valea din compartiment şi-acuma lasă-mă!

De ce-ai făcut așa ceva? De ce-ai lăsat-o să plece singură? De ce n-ai însoţit-o? Om fără responsabilitate, fără inimă, ingrat! De ce, de ce-ai făcut așa? hohotește şi urlă Agripina, zgâlţâindu-l de umeri pe fiul adoptiv. După o lună soseşte o telegramă de la Gina din Budapesta prin care sunt anunţaţi că intenţionează să rămână acolo o perioadă, că îi îmbrăţişează pe toţi din familie, mai puţin pe – deschidem ghilimelele – porcul de frate-său – închidem ghilimelele –, că are nevoie să i se trimită toţi banii şi că lasă în grija lui Serghei şi a Agripinei întreţinerea moşiilor sale, până când se va întoarce. La o săptămână după ce şi-a primit banii, trimite o a doua telegramă şi rupe logodna. Fostul ei viitor soţ varsă o lacrimă sau două şi-şi ia viaţa de la capăt, în vreme ce *Tot Ion* îi dă de veste cu răceală că în curând, mai precis pe 10 noiembrie, se va însura cu Maria Brăveanu şi că viitoarea-i soţie şi-ar dori ca Gina să fie domnişoară de onoare. Gina răspunde imediat printr-o a treia telegramă care conţine numai cuvintele „secătură porc“, iar după asta timp de doi ani nimeni nu mai află nimic despre ea.

Tot Ion, devenit membru în principalul club politic din capitală şi prim-secretar la cabinetul Ministrului Economiei, profită de o călătorie de afaceri pentru a face un popas la Budapesta. În zadar îşi caută sora, în zadar recurge la diferite cunoştinţe şi în zadar dă un anunţ în cea mai citită gazetă din capitala maghiară.

Până la urmă, patru ani mai târziu, Gina se întoarce, distrusă dar fericită că a venit acasă, susţine ea. M-am măritat cu un francez, un amărât care îşi petrecea timpul bând, fumând şi începând romane despre propria-i viaţă neinteresantă, a trebuit să lupt să divorţez, însă… Auzind vorba divorţez, Serghei se ridică, îşi ia bastonul şi începe să bată în podea nervos, Gina, nu vreau s-aud mai multe, acum că eşti aici contează să fii teafără şi nevătămată, nu ne dorim să aflăm totul, păstrează-ţi pentru tine aventurile. Agripina se ridică și ea, umple un lighean cu apă proaspătă şi se stropeşte din belşug pe faţă. Gina nu are chef să se oprească, am avut şi un fiu cu omul acela, Paul, dar s-a născut mort. L-am îngropat fără vreo cruce într-un cimitir de-acolo. Agripina se şterge pe faţă şi vine să stea lângă ea, încearcă să-i ia mâna într-a ei; fără vlagă, Gina îi îngăduie. Fetiţa asta care-avea şapte ani când i-au murit părinţii, Gina cea băieţoasă, Gina cea cu mult haz, Gina cu strâmbăturile ei hazlii, cu mutriţele ei hazlii, Gina cea ca un drăcuşor, fetiţa aceea a devenit acum femeia asta. O să găseşti aici un tânăr bine, unul dintre ai noştri, vei avea o familie şi copii! Nu-mi vine a crede, mamă de suflet. Agripina, vreau să îţi spun mamă de suflet, dacă-mi dai voie; mama e moartă şi dumneata, dumneata nu-mi eşti numai mătuşă; mamă de suflet îmi pare potrivit. Da, scumpa mea, spune-mi cum vei vrea tu, aşadar nu, nu cred c-o să mai am copii, doctorul din Paris mi-a zis că mi-a scos… mi-a scos… În sfârşit, părţile femeieşti pentru a purta copii, băiatul meu crescuse prea repede, sau pe atunci eram prea… îngustă. Avea doar şase luni când a ieşit, mort, cu perişorul lui, ştiţi, îi crescuse deja ca un puf. Era blond, nespus de gingaş, era blond şi gingaş, sărăcuţul de el! Năsucul şi guriţa i se formaseră, ar fi putut să sufle, şi ochişorii şi mânuţele lui, iar lacrimile îi scaldă chipul, am avut un băiat în Franţa şi a murit. După naștere am scăpat ca prin urechile acului, doctorul a scos din mine nişte lucruri, Paul nu era acolo, nici măcar n-a văzut trupşorul mort; după aia ne-au dat o cutie, l-am îngropat, iar Paul a devenit de nesuportat. M-a lăsat să zac în pat și nu puteam să merg, el era într-o beţie nesfârşită, zău. Şi-atunci m-am hotărât, am hotărât să divorţez şi să mă-ntorc acasă. Şi dumneata… Serghei, am să îţi zic tată de suflet. Şi dumneata, tată de suflet, dumneata gândeşti că pot să pun batista peste tot timpul ăsta şi să o iau de la-nceput.

Nu cred că sunt în stare. Dar nu vă îngrijoraţi, n-o să rămân aici, s-ajung bătaia de joc a satului. Voi vinde o parte din pământuri, le va cumpăra sigur cineva din familie, prefer să nu se înstrăineze, doar să n-ajungă la *Tot Ion Secătura de Porc*, să mă iertaţi, însă mi-a dat viaţa peste cap. Gina, poţi să te vezi cu celălalt frate al tău sau cu surorile ori şi cu verişoarele din partea lui Gigi, acum sunt toate la casele lor, ai mulţi nepoţi şi multe nepoţele… Ştii, pentru noi, care nu am avut copii, voi aţi fost bucuria noastră. Aha, aşa-i, n-am decât să-i doresc moartea lui *Tot Ion* şi-a scroafei ăleia şi am să moştenesc… câţi are deja? Trei, ziceţi? Da, trei, Emil, întâiul născut, Maria şi cu Nina.

Gina vinde o parte din pământurile ei uneia dintre fetele lui Gigi şi-şi cumpără o casă în urbea V., cochetă, dar mititică. Trăieşte câteva aventuri sentimentale, căci este încă tânără şi atrăgătoare, dar nu-i intră la inimă nici unul dintre bărbaţii care ca nişte umbre îi străbat viaţa. Se lasă fermecată de răutatea înnăscută a nepoatei sale Maria, cel de-al doilea copil al lui *Tot Ion*, şi leagă o prietenie stranie cu fetiţa asta. Uneori reuşeşte să-l consoleze pe unchiul ei Gigi de pierderea Parisului şi să-i reducă simțitor raţia de alcool, însă şi Gina se-mpacă bine cu tăria, şi cu ţigara, tuşeşte, la început puţin, apoi mai mult… Destul de repede ajunge să tuşească sânge, o fi tuberculoză, o fi cancer, Gina refuză să se caute, şi cine ar putea-o obliga? Dansează şi fumează în salonaşul ei, câteodată se prăbuşeşte de durere sau de oboseală, însă acolo nu-i nimeni s-o ridice. Agripina vine o dată pe săptămână, face curat prin casă şi-i spală trupul, dar Agripina locuieşte departe; Roza trece împreună cu Gigi, rar, şi-apoi Roza are grijile ei; *Tot Ion* n-a mai dat ochii cu ea din trenul de Budapesta, iar fratele celălalt şi surorile sunt care-ncotro, fiecare cu treaba lui. Într-o zi cu dans şi cu ţigări, în capot, Gina cade şi nu se mai ridică, ţigara dă foc covorului, nu, nu, nu covorul frumos de la mama, lungită pe podea priveşte către uşă, ah, durerea asta, de ar fi cu putinţă să înceteze, dacă măcar ar putea mama să intre pe uşa asta şi să mă îngrijească, aici, chiar pe covorul ei… Măicuţă dragă, aşa de iute te-am uitat, iartă-mă, mamă, eram atât de mică, şapte ani, la şapte ani nu ştie omul mare lucru; uite parchetul şi picioarele bufetului, s-a adunat praful pe ele, ar trebui șters, varul s-a scorojit în partea aia, ce nebunie, câte îndeasă omul într-o viaţă, pahare şi tacâmuri şi farfurii, şi alte farfurii şi niscaiva dulapuri, să pună totu-n ordine în ele, întotdeauna în ordine, uite că ziua trece şi lumina felinarelor mi se strecoară pe sub uşă, pot să rămân aici în noaptea asta, nu-i grav, pe covorul de la mama, şi mâine am să văd ce-o fi. Şi astfel

pleacă Gina să se alăture părinţilor, lăsând prin testament restul moșiilor pentru unchiul Gigi şi casa din urbea V. pentru nepoata Maria.

Dimineaţa, Filofteia înfăşoară o fâşie lungă de ţesătură din bumbac în jurul sânilor Anei, poruncă a maicii stareţe, pânza trebuie să ascundă cât mai bine orice formă feminină. În timp ce strânge, Filofteia suferă că trebuie să sufoce astfel frumuseţea prin excelenţă; îşi închipuie că materialul aspru o deranjează cumplit pe prietena ei cea mai bună. Din contră însă, Anei îi face plăcere, i se pare că e ţintuită, chiar că o merit, biet suflet întemniţat în acest trup; merit să fiu legată strâns, să fiu înghiontită, apăsată şi ciupită, merit să fiu biciuită, o da, chiar o cer! Să fiu biciuită acolo unde m-a sărutat ea, pe fund şi pe sâni, să-mi spăl păcatul cărnii, o, Doamne, nu pot să fac aşa ceva de una singură, dăruiește-mi puterea şi curajul. În timpul zilei se duce să caute în livada mănăstirii o nuieluşă verde şi mlădie, şi Ana însăşi ascute cu un cuţitaş instrumentul caznelor ei. Filo, ia uită-te ce am pregătit azi, în timpul rugăciunii de dimineaţă mi s-a vestit ceva, acuma trebuie să mă ajuţi să-mi spăl păcatele, fiindcă sunt încredinţată: eu ţi-am atras privirile cu rotunjimile mele şi tu ai vrut să mă săruţi şi să m-atingi! O, Filo, recunosc, îmi place când mă îmbrăţişezi! îmi place mângâierea ta, însă plăcerea asta trebuie s-o plătesc, n-am dreptul la atâta bucurie; este greşit, iar dacă mă înfrupt din cale afară sufletul meu o să se perpelească în iad pe veşnicie! O, Filo, ajută-mă, am păcătuit, însă acum mă voi căi, priveşte, am făcut biciul ăsta, trebuie ca tu să mă loveşti, câte o vargă de fiecare sărutare, da, da, nu te împotrivi, am primit semn în timpul rugăciunii, zice ea scoţându-şi veşmântul de măicuţă şi pânza înfăşurată în jurul trupului. Dă-i drumul, zice Ana ducându-şi mâinile la spate şi oferindu-şi pieptul caznelor dorite. Dă-i drumul, loveşte-mă! Dar Filofteia nu poate, nu vrea, plânge şi abia dacă atinge trupul frumos ce i se predă aşa, nu, n-o să facă asta, aşa că se lasă în genunchi, îmbrăţişează înlăcrimată coapsele prietenei, surorii, celei pe care o iubeşte cel mai mult pe lume. Sărută coapsele şi apoi locul dintre coapse, vrea să guste din acel trup, dă-mi voie, dă-mi voie, Ana, lasă-mă să mă desfăt din tine până la capăt, Ana, dragostea mea, tandreţea nu e un păcat, uită de tot şi numai stai, şi ea îşi duce buzele la celelalte buze ale iubitei ei, sărută forma drăgălaşă dintre picioare, împinge cu limba şi întredeschide, o, Filo, dacă faci aşa ceva o să trebuiască să mă biciuiești şi acolo, ba nu, să nu te mai gândești la asta, îţi iau păcatele asupra mea,

sufletul meu o să se perpelească-n iad, şi nu al tău! Dar, Filo, nu înțelegi, am poftă de aşa ceva, mi-o cere trupul, vrea el să fie pedepsit! Va trebui s-o faci, de nu, am să mă pedepsesc eu singură, şi de plăcere şi dorinţă îşi dă capul pe spate şi îşi ciupeşte amândoi sânii în timp ce Filofteia se joacă cu lindicul.

El avea o motocicletă și-i plăceau cursele şi maşinile. Motocicleta era galbenă şi se poate spune că-n fiecare zi de marţi şi miercuri, uneori chiar şi în zilele de vineri, el abia aştepta să coboare în faţa blocului şi să-şi petreacă acolo câteva ceasuri cu lustruitul motorului, să dea luciu bordului, să şlefuiască la capacele de roată. Până şi acasă la profesorul de pian, de engleză şi de franceză ajunseseră separat, ea cu un mijloc de transport în comun, el cu pletele-n vânt, pe motocicleta lui.

Lui îi plăcea şi muzica, mai ales jazzul, adeseori se închipuia trăind în fundul fundului Americii sudiste, negru la piele şi scăpărător în idei, cu fruntea brobonită de sudoare fiindcă acolo căldura e greu de îndurat, stând în picioare într-un bar ticsit de fum, iubit de femei, urât de albi, fără un sfanţ în buzunar, însă liber să plece.

Lui îi plăceau raliurile desfăşurate pe drumurile povârnite și gloduroase de pădure şi îi plăcea să privească stelele şi să încerce să conceapă universul infinit.

Cât despre ea, ei nu-i plăcea decât propria familie şi povestea sa romanţată.

Poate că la început el nu voia copii. Nu copii albi, nu în colţul ăsta de lume pe care n-ar mai putea să-l părăsească.

Poate că s-au petrecut scene jenante între ei.

De pildă, de Crăciun, văd bine scena, de Crăciunul când era ea gravidă el refuzase să împodobească bradul fiindcă sărbătoarea asta nu-i spunea mare lucru pe vremea aceea. Poate că în acea perioadă ea suferea de greţurile din primele luni şi îl rugase să i se alăture la ales globurile şi la prins pe ramuri, iar el îi răspunsese enervat c-ar trebui să-l lase în pace. Îmi închipui că ea a plâns şi că el a privit-o atunci dezarmat, fiindcă știa ce zgomote ies din motoarele zumzăitoare, nu şi din femeile în lacrimi. Poate că într-un sfârşit el a aşezat luminiţele instalaţiei ici-colo, s-o bucure, şi imediat după aceea şi-a aprins o ţigară care ei îi întorsese maţele pe dos. Ori poate că înainte cu câteva săptămâni ca ea să nască, el îşi exprimase dorinţa să plece-n altă ţară.

„Haide, păpuşă, cu balonul tău, să mergem să trăim în America.“

Ea, fără îndoială, i-a răspuns nu şi nu, fiindcă nu se putea îndepărta de familie şi de pământuri, de rădăcinile ei, îi explicase.

„Păpușă, tu ești orhideea mea, tu ești floarea mea fără de rădăcini, uită pământul și iubește stelele, stelele sunt aceleași pretutindeni.“

L-a refuzat politicos din nou şi din nou şi, fiindcă foarte probabil el insistase, ea opusese argumente mai crude:

„Nu, dac-aș fi vrut să trăiesc în America, aș fi fost acolo deja cu Petru Florianu, primul meu iubit, era mai frumos decât tine şi tot atâta de deştept.“

Atunci el coborâse să lustruiască motorul motocicletei. Uită-te la ea că nu voia-n America, deşi cu burta la gură, iar el nu găsea în lăuntrul lui cum să i-o ierte. Numai motocicleta lui, soare auriu pe caldarâmul gri al oraşului, putea să îl aline în clipele astea de durere crâncenă. „Băiatul meu, dacă e un băiat, n-o să se ducă să joace fotbal cu idioţii din cartier. Va fi dat naibii de deștept şi va face ceva inteligent când va fi mare, o să-l învăţ eu. Pilot de Formula 1, de exemplu, sau aviator, sau dirijor… Băiatul meu va pleca în America. Şi dacă este fată, să se ocupe ea, i-o las pe mână, s-o dădăcească oricât îşi doreşte.“

Şi era vreme frumoasă şi călduroasă în ultimele săptămâni dinainte să nască, cald şi uscat cum se cădea într-un climat continental, numai că de data asta vântul sucise totul de-a-ndoaselea, aducând nori de pe oceanul îndepărtat, şi fiindcă turna sfori de ploaie sosită din Canada, asta îl obligase să intre-n casă. Atunci își scotea discurile, alegea *Georgia* de Ray Charles, îl aşeza pe pick-upul căruia singur îi racordase braţul şi asculta, cufundat în propriile gânduri şi în fotoliul lui, *Georgia on my mind*, cred că este un loc chiar mişto… Ei, bineînţeles, muzica asta îi părea tristă şi de neînţeles, în timp ce tricota o ultimă pereche de cipicei mărimea şase luni, un ochi pe dos, un bob de orez, din mohair, să fie moale pentru bebeluş. Cântăreţul de varietăţi la modă îi înţelesese totuşi mai bine adâncurile inimii, cu mult mai bine decât negrul ăsta orb ce guița ca un purcel înjunghiat.

Astfel de gânduri îi treceau ei prin cap cât ţinea piept, căci în toate înfruntările lor ea niciodată nu s-a dat bătută, iar el întotdeauna renunța după un timp, de lene sau de milă sau de dezgust, şi nu-mi zice că din iubire, fiindcă iubirea lipseşte în situații din astea. Mă întreb cine vădeşte o slăbiciune mai mare: cel care vrea s-asculte jazz şi să viseze fără să fie deranjat sau cel care nu poate să-i accepte celuilalt detaşarea şi nu conteneşte cu apropierea? De ce să nu-l priveşti niciodată pe celălalt trăind fără să intri peste el, de ce nu? Da, chiar vreau să mă însor cu tine, cu o condiţie: să nu-mi opreşti pick-upul vreodată când ascult jazz. O iau de soaţă

pe femeia asta la bine şi la rău, dar ştiu deja că n-are să mă urmeze în visurile mele, iar eu nu voi păşi în ale ei.

Și ea, în cazul ăsta? În ziua nunţii lor, înainte de apartamentul spaţios cu orientare spre sud, la ce s-a gândit ea? Da, în faţa lui Dumnezeu îl iau de soț pe-acest bărbat care nu e aşa frumos ca cel dintâi iubit al meu Petru Florianu care a şters-o fără mine în America, şi mai puţin afectuos, mult mai puţin, decât dragul meu tată, şi recunosc că nu-mi place de maică-sa, o fi artistă, dar chiar şi cocoțată aşa pe tocuri nu-i depășește mamei glezna, și nici de taică-său nu-mi place, cu ifosele lui de cinic relaxat. Îmi place numai felul lui de a se arăta pasionat, dar jur aici în faţa Statului şi a Bisericii că mă voi strădui prin toate mijloacele să-i distrug pasiunile pe rând până la ultima, căci orice lucru care-l înflăcărează îl îndepărtează de mine.

După nuntă, cu siguranţă chiar din seara aceea, fiecare a purces cu ardoare şi determinare la ascuţirea propriilor instrumente de tortură: Cu asta, drăguțule, am să-ţi scot ochii, să nu-i mai cești la oamenii fericiţi, şi cu asta am să-ţi înnod minţile ca să-ţi dispară pentru totdeauna dorinţele şi ca să-ţi uiţi, prostit, visurile neghioabe. O, nu te îngrijora, păpuşă adorată, am să m-ocup şi eu de tine, privește așadar tăişul ăsta fin cu care o să-ţi smulg inima şi o s-o ciopârţesc în timp ce ai să strigi „Te rog, n-o arunca“, însă nu-ţi face griji, voi lucra delicat, vei avea timp să te obişnuieşti.

Tati, zice ea cuibărindu-se galeşă pe genunchii tatălui, Emil ce meserie o să aibă când va fi mare? O să fie doctor, scumpa mea, dar mai rămâne destulă vreme să hotărâm. Tati, dar el deja e doctor, uite, mi-a vindecat buba, şi îşi ridică fustiţa ca să-i arate tatălui ei *Tot Ion* genunchiul alb şi frumos. Da, deja este un pic, şi tatăl depune un pupic pe coapsa durdulie a fetei; dar nu e încă doctor pe deplin, de pildă, nu face operaţii. Ba da, mai ieri-alaltăieri prinsesem o broască din iaz şi îi tăiasem picioarele din spate cu foarfeca de croitorie a mamei, oricum, mama niciodată nu croitoreşte. A face croitorie, se zice a face croitorie, da, a face croitorește, când a văzut-o Emil m-a certat de mi-au mers fulgii, tati, tu nu m-ai fi certat, aşa-i? Nu, nu cred, dar de ce i-ai tăiat picioarele din spate broaştei ăleia? Fiindcă în primul rând mie broaştele nu-mi plac şi apoi ca să văd dacă e destul de puternică şi mai poate să înoate după aceea, dar nu prea mai mişca, şi Emil care tocmai atuncea apăruse… Dar ai dreptate, tati, am să încerc să tai doar un picior, şi micuţa Maria în vârstă de nouă ani sare de pe genunchii lui, stai, stai un pic, fetiţă. Spune-mi, ce legătură are broasca ta cu meseria lui Emil? A, da, atunci Emil a luat şi broasca, şi picioarele, tati, am fi putut să le mâncăm, îţi aminteşti din cartea pe care mi-ai adus-o tu din Franţa, aceea cu animale bune de mâncat, erau acolo şi broaşte, şi melci, câh, câh, câh! iar fata scoate limba şi lasă puţin scuipat pe bărbie în semn de dezgust. Maria! Povesteai de Emil, însă fiindcă tu mereu pierzi şirul, ia zi-mi, care e capitala Franţei? Paris! Bun, capitala Germaniei? Berlin! Bun… Capitala Ungariei? Budapesta! şi-acolo a plecat mătuşa Gina fără tine şi s-a supărat pe tine pentru totdeauna, dar eu, eu sunt prietenă cu ea; mama la ea mă lasă când merge în oraş şi mătuşa Gina îmi spune o mulţime de poezii şi de peripeţii; îmi povesteşte şi cum ai întâlnit-o pe mama în tren, tati, şi eu vreau să-mi întâlnesc soţul tot în tren, o să mă plimb cu multe trenuri… Da, bine, şi capitala Poloniei? Varşovia! Capitala Rusiei? Sankt-Pe… ups, nu, îşi duce ea mâna la gură, Moscova! Tati, ai apucat s-ajungi în Sankt-Petersburg? Nu, să ne întoarcem la Emil. A, da, în camera lui a scos nişte feşe, nişte forfecuţe şi nişte ace şi a cusut la loc picioarele broaştei, i le-a şi pansat, însă degeaba, n-a durat mult şi a murit, deloc nu-s rezistente broaştele, uită-te la taică-său lui Costi, ştii, băiatul de la grajduri, taică-său nu

mai are picioare, i le-au tăiat austriecii cu o bombă: bum, şi i-au zburat picioarele! şi el nu a murit. Cum de ai tu habar de numele unui băiat de pe la grajduri, aud? A… păi… fiindcă am auzit când l-a strigat cineva. Maria, sper că nu mergi să stai de vorbă cu oamenii ăştia, sunt plebea, pricepi?, nişte oameni murdari şi… şi bolnavi, au tot felul de boli groaznice, n-ai vrea să iei aşa ceva, nu? Maria clatină din cap, înspăimântată; bine, căci ştii că noi avem sânge albastru, în timp ce ei au sânge mizerabil! Din fericire, când creşti mare nu prea mai poţi să te alegi cu bolile lor, dar la copii e diferit. Nu trebuie să te apropii de ei, pricepi? Da, tati, dar cu sângele să ştii că nu-i adevărat, eu m-am tăiat o dată şi la fel şi Nina, Emil – nu ştiu, te pomeneşti că doar băieţii au sângele albastru, iar la fete e roşu, ai controlat cu mama? Nu, scumpa mea, şi *Tot Ion* zâmbeşte pe sub mustăţi, e o metaforă, o me-ta-fo-ră, repetă după mine! Me-ta-fo-ră! Ce-i asta? Ascultă, Maria, sunt ocupat, trebuie să telefonez unor oameni importanţi, întreab-o pe maică-ta. Da, tati, însă, tati, ai vrea să-mi spui Margot, a fost regină, da, ştiu că a fost regină, te rog, te rog, tăticule, îmi place mai tare Margot decât Maria, şi fata îşi lipeşte cel mai frumos zâmbet al ei şi îl priveşte dintr-o parte fluturându-şi iute genele lungi. Unde a învăţat lucrurile astea, se întreabă *Tot Ion*, e foarte drăgălaşă cu părul ei cârlionţat de la natură, cu ochii galeşi şi gura în formă de inimă. Am să-ţi spun Cleopatra dac-o s-o ţii tot aşa, regină mică, nu, tati, eu vreau Margot, cine e Cleopatra, nici nu aduce cu Maria! A, şi Margot aduce cu Maria? Da, aşa le zici la Marii când vrei să fii politicos. *Tot Ion* o priveşte înduioşat, să te exprimi cum trebuie, altfel nu înţeleg nimic, ba da, tati, ai înţeles, deci eşti de acord cu Margot? Îşi recompune privirea cuceritoare, însă bărbatului i-a ajuns, uită-te ce seducătoare mică, uimitor, totuşi, la naiba, am presimţit eu bine, m-am însurat cu o femeie urâtă, dar fie vorba între noi, ce pupăză! În orice caz, mi-a dat copii frumoşi şi pe deasupra o avere frumuşică, să nu uităm esenţialul. *Tot Ion* face un gest din mână spre fiică-sa, ea ştie că asta vrea să însemne acuma lasă-mă, am treabă, însă nu se clinteşte, atunci bărbatul ia telefonul şi începe să formeze un număr, tatiiii, deci o să-mi spui Margot? Da, acum du-te, şi fata pleacă ţopăind. Să prindă o broască de la care să taie un picior sau să o zgândărească pe surioara Nina? Sau să se ducă la grajduri şi să poruncească să fie înşeuaţi toţi caii, s-aştepte să fie îndeplinit totul, ca apoi să poruncească invers? Nu, tata mi-a zis că nu-i bine să stau de vorbă cu rândaşii de-acolo, şi-n capul ei îşi ia o voce gravă când zice tata, dar cum altfel să le poruncesc? Poate c-ar trebui să am pe cineva cui să-i spun

ordinele şi care să le zică mai departe, o doică, de exemplu, doicile n-au bolile slugilor de la grajduri şi de la câmp, altfel nu li s-ar îngădui să intre în casă. Da, o să cer asta, de-acum încolo doica îmi va spune mai departe poruncile, şi cu mersul ei de prinţesă ţanţoşă o ia din loc să găsească una din servitoarele de la bucătărie, ea are să-mi transmită ordinele viermilor ălora, şi începe să repete cuvântul viermi, vieeermi, vieerrrrmi, cuvântul îi umple gura, fetei îi place vorba asta, îi face bine s-o rostească.

Cu binecuvântarea întinsului cer albastru, la mănăstire lunile şi anii trec pe nesimţite; cele două măicuţe-novice îşi stârnesc trupurile şi iubirea fără ca celelalte să bage de seamă. Astfel ajunge Filofteia până la urmă să se supună poruncilor amantei sale: îşi înghite lacrimile şi învaţă să lovească, fiindcă simte că prea marea-i tulburare va fi luată curând drept slăbiciune și că pentru neamul nobil Marinescu slăbiciunea este de neiertat. Însă încetul cu încetul Ana se plictiseşte, căci simte bine că Filofteii îi lipseşte râvna; o, Doamne, iartă-mă că o iubesc, dar nu mă biciuieşte destul de tare, abia de-i simt pişcăturile, gâdilăturile ar trebui să zic; o, Doamne, nu-mi lăsa sufletul să meargă-n iad; Filo, trebuie să-nţelegi, dacă atunci când mă plesnești dai ca și cum m-ai mângâia, mângâierile tale-s ca și cum m-ai plesni! n-ajung să simt plăcere când nu faci să mă doară, o, Doamne, de ce mi se întâmplă mie aşa ceva, îşi repetă *Ana frumoasa masochistă*, şi-i spune vorbele astea prietenei din copilărie încă şi încă o dată, la şaisprezece, şaptesprezece, optsprezece ani. Însă data călugăririi se apropie, nu mai poate să se joace cu timpul; şi-atunci dintr-odată se înţelege şi se acceptă. Nu poate să depună jurământul, greşeala i-ar fi şi mai mare. Nu-i poate oferi lui Dumnezeu un trup ce nu mai este feciorelnic şi care n-a fost curăţat de întinare. Filofteia, care a depus voturile de-aproape un an, nu poate s-o ajute, este neputincioasă acum, da, o iubesc, bineînţeles că o iubesc, o, dă-mi pace! Am zis că o iubesc, nu-mi voi schimba părerea, ea este sora, mama, iubita mea, dar nu mă mai înţelege, nu mai vreau toate lacrimile ei, eu sunt cea care ar trebui să plângă când ea mă biciuieşte, însă nu scot un sunet fiindcă Filo abia de mă atinge. În schimb, nu mai pridideşte cu smiorcăitul, asta da, de parcă în faţa flăcărilor iadului intrăm în foc ca să ne smiorcăim şi-acolo, e de tot râsul! De parcă mi-aş lua cu mine batistuţe după ce am murit!

Doamne, acuma știu ce trebuie să fac! Ana hotărăşte să părăsească viaţa promisă măicuţelor din cea mai fragedă pruncie. Va înţelege Dumnezeu, nu sunt făcută să fiu monahie, nu degeaba a zidit trupul ăsta atât de puternic, nu, mie îmi trebuie un bărbat, unul vânjos, el mă va dezmierda fiindcă îmi va fi soţ în faţa veşniciei.

Însă, atenţie, să nu uităm că am călcat cuvântul familiei mele care m-a dat la mănăstire, soţul meu o să mă

pedepsească așa cum merit pentru păcatul ăsta pe care am să-l port în mine toată viaţa.

Da, un bărbat va şti să se descurce, va şti să mă lovească peste piept şi peste buci până ţâşneşte sângele şi, la gândul ăsta, *Ana frumoasa masochistă* freamătă de plăcere. Un bărbat care să mă biciuiască de-adevăratelea cu biciul pentru calul lui, uite ce-mi trebuie, şi se ciupește nespus de tare.

De Paşte, preotul de la biserica Vihorăşti, aflată într-un sat la depărtare de trei kilometri de mănăstire, vine ca de fiecare sărbătoare, să țină o slujbă; de data asta e însoţit – semn de la Dumnezeu – de un seminarist, un tânăr oacheş şi voinic, cu fălci hotărâte şi glas gros. *Ana frumoasa masochistă* îl iscodeşte în timpul slujbei şi pe loc hotărăşte că e bărbatul perfect pentru ea, în chip limpede trimis în calea sa de îngerul păzitor, o, îţi mulţumesc, de-o mie de ori îţi mulţumesc, însă cum să fac să intru-n vorbă cu el? Trebuie să se desprindă din turmă, nu-i nici o îndoială, şi nu am prea mult timp, slujba se termină îndată după miezul nopţii, iar preotul niciodată nu rămâne cu noi la masă. Nu-mi permit riscul ăsta şi, fără un cuvânt, se ridică, străbate într-o fugă mulţimea de măicuţe îngenuncheate, iese din paraclis şi se lasă să cadă la pământ. Mă vor găsi aici când vor ieşi, voi aiura, dar nu, febră nu am, maica stareţă sau Filo îşi va da seama imediat, o, Doamne, cum să fac, trimite-mi ajutorul Tău. Pe uşa paraclisului iese atunci tânărul ucenic, trimis de preot să vadă cum se simte micuţa soră. Bărbatul o zăreşte lungită în iarbă, pune mâna pe ea, o întoarce, capul i-l ridică. Ana îşi deschide atunci ochii o picătură, cu grijă să pară foarte slăbită, o, Doamne, nu ştiu ce mi-a venit, Te rog să-mi dai putere, să-mi dai curajul Tău, o, ce semn, mi-a străpuns inima durerea lui Hristos, mă înţelegeţi, domnule, e nebunesc şi-atât de crud, este îngrozitor c-a fost jertfit aşa Mântuitorul nostru Iisus, Fiul lui Dumnezeu, ah, crucea asta, nu-mi trece ameţeala, şi-şi lasă capul pe braţul seminaristului, curând are să fie preot, şi eu voi fi nevasta lui. Apoi Ana continuă cu voce mai pierită, îmi pare rău, vă rog să mă iertaţi, lăsaţi-mă aici, o să-mi revin, sau nu, vă rog, duceţi-mă până la patul meu. Bărbatul se uită în urma lui, nu-i nimeni, nici o soră nu i-a venit în ajutor, pesemne că slujba îi dă repede înainte, sunt în toiul împărtăşitului. Nu, n-are de ales, trebuie să îşi ajute aproapele, te duc, tânără soră, agață-te de gâtul meu şi călăuzeşte-mă spre chilia dumitale. Ana se atârnă de el, care-o ridică de parcă ar fi un fulg, aşadar uite-l pe bărbatul ei cel viguros. E rotunjoară, dar uşurică, vălul i se desprinde şi părul pare că-i unduieşte. Ai depus deja voturile, soră? se pomeneşte el că întreabă; ce nebunie, dar ce l-o fi apucat,

asemenea îndrăzneală! Nu, încă nu, în mod normal peste trei luni, şi inima Anei prinde aripi. Mi se arată nişte lucruri şi mi-e frică, îi dă ea înainte, pare că Domnul vrea să-mi spună ceva, însă nu reuşesc să-i desluşesc înştiinţarea, aici e, e deschis, ah, e egoist din partea mea, dar mai rămâneţi câteva clipe, altfel cred că am să-mi pierd minţile, ține-mă de mână, soră, te rog. Ea îşi strecoară degetele delicate în palma lui, nu ştiu dacă să stărui pe calea asta, inima mea aparţine Domnului nostru, însă nu-n mănăstire, poate c-ar prețui mai mult să devin soţia unui preot, zice ea blând. Ce fată neobişnuită, e intrigat seminaristul, cine e, de unde a ieşit aşa de sinceră şi de frumoasă, şi chiar în clipa aceea *Ana frumoasa masochistă* deschide ochii și îl cuprinde cu o privire de mieluşel pierdut. Cum e de înţeles, asta-l înduioşează; îi strânge mâna fetei, la urma urmelor un seminarist trebuie să se însoare înainte să fie preot, iar o femeie deja pregătită să îşi închine viaţa Domnului va fi de-a pururi alegerea perfectă.

Scumpa Ana, gingașa Ana se mărită şi o şterge aşa de iute, abia dacă îşi ia rămas-bun, abia dacă o lasă pe Filofteia s-o mângâie pentru o ultimă oară, opreşte-te, Filo! Ascultă, voi mai veni, voi trece iar să te văd; îi voi spune soţului că am nevoie să mă reculeg şi el va înţelege, că doar e preot. Însă nici că mai calcă vreodată pe-acolo şi chiar în noaptea nunţii pune dinaintea bărbatului ei păcatele pentru care merită o cruntă pedepsire a trupului: am călcat legământul familiei, îi mărturiseşte ea, să luăm aminte, eram ofranda, jertfa lor. El pare să priceapă, dar pentru ce te-au jertfit, draga mea? Ana habar nu are şi trece cu vederea să-i povestească de aventura senzuală cu prietena din copilărie, ce folos, la urma urmei nu-i important, principalul e să dobândesc iertarea pentru tot din partea Tatălui nostru Cel din ceruri, a Fiului Lui şi a Sfântului Duh.

Astfel, de-a lungul anilor, roşelile de pe posteriorul Anei ajung să fie dungi de zebră, iar dungile – cicatrici, în timp ce Filofteia slăbeşte şi bruma de carne pe care o avea, devenind tot mai prefirată, mai slabă ca un ţâr, aşa de slabă că o singură strachină de mămăligă îi de-ajuns o săptămână, dovedindu-se o maică perfectă pentru tovarăşele ei care profită de situaţie să mănânce un pic mai mult. Aşa de slabă şi de roasă de remuşcări, de ce n-am aşteptat puţin ca să-i arăt plăcerea, chiar eu i-am deschis ochii spre alte zări, biată neroadă, ţărancă mizerabilă, na, cu ce te-ajută asta acum… Trăieşte, agăţată de o fotografie a copilei Ana la patru anişori, până la nouăzeci şi şapte de ani, când într-o dimineaţă o pală zdravănă de vânt o poartă pe deasupra zidului mănăstirii şi o izbeşte de trunchiul vajnic al unui tei bătrân.

Serghei şi Agripina află abia după doi ani de la căsătoria ei că Ana cea gingașă şi-a luat tălpăşiţa din mănăstire, şi află prin viu grai de la *Tot Ion* care îi invită să ia ceaiul în biroul lui, fericit să-i poată umili din nou; mda, pesemne că nu şi-a amintit că mai sunteți și voi, altfel nu văd de ce, da, da, m-am dus la nunta ei, destul de modestă la urma urmei, însă cu o mireasă aşa frumoasă nici n-are rost să faci prea multe, se strâmbă el la unchiul cocoşat de griji. În veci nu am să stau ghebos, voi face exerciţii să mă menţin în formă pân' la o sută şapte ani, dar tu n-ai să mai fii pe-aici să vezi, nu-i aşa, moşule? Mda, continuă *Tot Ion*, locuieşte cu soţul ei într-un sat de dincolo de oraşul cel mare, el slujeşte la biserica de-

acolo, trăiesc mai degrabă fără griji, nu-i nici o pricină dengrijorare. Serghei și Agripina se uită unul la altul, dar de ce-a făcut asta pe ascuns? De ce? Simplu, pentru că e la fel de rea ca mine, pare să răspundă din tot trupul *Tot Ion*, nu, nu, cu neputinţă, deja am lepădat gândul la posibilitatea asta, nu există sămânţă rea în sângele nostru, să nu mai stăruim! Near plăcea să mergem s-o vizităm, anunţă Serghei ridicându-se, *Tot Ion* nu se miră, zâmbeşte pe sub mustaţa arcuită aristocratic şi-şi pune la bătaie automobilul, şoferul meu va putea să te-nveţe s-o foloseşti, unchiule, nu crezi că-i vremea să trăieşti cu mijloacele epocii noastre? O, neruşinatul, o, depravatul, să le propună un automobil ca să plece pe acelaşi drum pe care o luaseră Ion şi Elisabeta în ziua morţii lor, o, necioplitul, bădăranul, Serghei se scoală, îşi pune pălăria, la revedere, fiule, îi zice şi îşi urmează nevasta spre ieşire. Nu-s fiul vostru, îi aminteşte *Tot Ion* cu glas scăzut, însă Serghei se face că n-a auzit nimic, bietul copil, cu neputință să-mi aduc aminte cum era în copilărie, până s-ajungă aşa de câinos, e uimitor în ce măsură răul poate să molipsească binele.

Cu braţele întinse, Ana îi întâmpină cu un zâmbet larg, deşi loviturile de bici primite în ajun încă o dor. Cheamă singura slugă pe care o are ca să le toarne apă. Ajută-l pe unchiul şi pe mătuşa să se desprăfoşeze, ne aşezăm la masă de îndată ce se întoarce bărbatul casei, iertaţi-l, un bolnav avea nevoie de cea din urmă binecuvântare, a trebuit să plece într-o fugă, dar se va întoarce iute, cu puţin noroc ţăranul o să fie deja ţeapăn când sosește el, şi Ana-şi râde-n barbă apoi continuă, vă rog, urmaţi-o așadar pe slujnica noastră. La masă, tânăra le povesteşte viaţa tihnită petrecută la mănăstire, ritmată de anotimpuri, de rugăciuni şi de orele de masă; le povesteşte întâlnirea cu soţul ei; în vremea asta, el afişează un zâmbet iubitor, iar la sfârşit Ana le dă vestea că de Crăciun va naşte un bebeluş. Agripina o îmbrăţişează, aşa ce mă bucur pentru tine, Serghei îl felicită pe viitorul tată şi la urmă, după desert, când să treacă în grădină să bea un ceai, Agripina își amintește de Filofteia. Fetiţa aceea pe care o luaserăm noi pe cheltuiala noastră, care îi mai e soarta, trăiește tot la mănăstire? Au trecut ani de când nu am mai dat pe-acolo, iartă-mă, dragă Ana, mi-era prea greu să te văd şi să nu pot să te aduc acasă! Spune-mi, sper că erați prietene, s-a ocupat totuşi un pic de tine? Ştii, cumva şi din acest motiv am hotărât cu Serghei să îi plătim şi partea ei, ca tu să ai o soră apropiată de vârstă care să-ţi ţină tovărăşie. A, da, când am plecat eram prietene, cred c-a fost bine, în sfârşit, nici nu prea îmi mai amintesc, dar Filofteia avea mult mai puţină aplecare către religie, era ea credincioasă, dar… O, mătuşă dragă, înţelegi dumneata, nu e nevoie de treizeci de mii de explicaţii, era o ţărancă, asta-i toată treaba! Măicuţele şi-au dat seama foarte de timpuriu şi au pus-o la bucătărie, era foarte înzestrată la prăjiturit, ştiţi ce bine e rânduit totul, fiecare dintre noi cu ascultarea ei, a mea era la grădină, aveam două mii de petunii de udat în fiecare zi, şi erau minunate, de toate culorile, îmi plac la nebunie petuniile, uitaţi-vă, şi-aici am o mulţime, dragule!!! Soţul meu o să vă arate grădina, adesea face așa și cu credincioşii din sat, iar ei întotdeauna rămân cu gurile căscate, a găsit şi o pildă cu petuniile mele şi cu Sfântul Duh, o să v-o spună chiar el. Ah, da, deci cu Filofteia nu-i mare lucru de zis, ea la bucătărie, eu în grădină, ne-am pierdut din vedere, mai ales de când ea nu s-a mai dus la şcoală, ştiţi, o iotă nu mai pricepea, însă e o

fată plăcută, n-aş zice că nu. Agripina o cercetează din ochi pe Ana, a crescut, acum este femeie, are aceeaşi nevinovăție, aceeaşi expresie de neprihănire pe chip, şi-acum îţi vine s-o mănânci de drag… Hmm… Voi merge să o văd pe Filofteia la mănăstire, la urma urmei este firesc să ne interesăm de fata asta, suntem tutorii ei. Semăna cu mine, Ana, ştii? La înfăţişare, vreau să zic, aduceam oarecum la ochi, îmi amintesc că amănuntul ăsta m-a izbit. Ultima dată când am văzut-o a fost ca s-o anunţ că tatăl ei a dispărut, nu a spus mare lucru, doar că se simte niţel tristă, dar n-ai fi zis că e. În orice caz, mi-a mărturisit că ţine mult la tine şi că ar fi un mare noroc pentru ea să poată sta în mănăstire cu tine întreaga ei viaţă.

În ziua nunţii lor, în ziua aceea frumoasă dinainte de apartamentul cel spaţios cu orientare spre sud, în ziua aceea în care totul începea, el poate că s-a trezit în strâmta lui garsonieră cu zmeul impetuos înălțat. Ultima trezire în locul ăsta de libertate. Îmi închipui că de mii de ori înainte visase la viaţa pe care avea să o petreacă vârât în vintrele acestei femei pe care urma s-o ia de soaţă şi cu siguranţă în ziua aceea, a nunţii lor, fantasmele lui atingeau apogeul. Da, da, da, de data asta putea să îşi dea drumul, da, da, da, astăzi rugăminţile lui arzătoare aveau să fie îndeplinite, o da, da, da, chiar în seara aceea avea să pătrundă în cuibul acela de delicateţe şi de căldură. Mai târziu în aceeaşi dimineaţă, îmbrăcat tot în satin şi în mătăsuri negre, stând în picioare deşirat şi bănuitor în faţa altarului, în timp ce preotul îşi rostea inepţiile, în timp ce ea îl asculta cu evlavie, el privise bolta şi zidurile pictate, sfinţii aplecaţi peste muritorii de dedesubt, îngerii goi drăguţ reprezentaţi, şi poate că din nou la ideea nudităţii şi-a simţit mădularul întărindu-i-se.

În vreme ce el se amuza aşa înfrânându-şi pentru o ultimă dată dorinţa, ea, fecioară înveşmântată-n alb, făgăduia în faţa Domnului să fie supusă pentru tot restul vieţii. Da, da, da, în faţa martorilor, în faţa lui, în faţa întregii mele familii, eu, Ada-Maria Marinescu, îl iau de soţ pe-acest bărbat, da, la bine şi la rău, îl iau şi am grijă de el. Mama ei, Vipera Margot, îşi ridicase atunci uşurel bărbia, semn de trufie, iar tatăl, doctorul Tudoran, dimpotrivă, pentru o clipă îşi plecase ochii. Aşadar în faţa lui Dumnezeu fiica lui nu-şi declara numele dinspre tată… Însă ce importanţă are, la urma urmei, Tudoran, Marinescu, nişte nume şi-atât, asta e, Margot era atât de mândră, pentru ele conta… Femeile din viaţa mea, iubirile mele, reginele mele, se gândise doctorul şi privirea îi urcase iarăşi, plină de tandreţe, mai întâi spre soţie şi apoi către fiică.

În momentul ăsta îmi place să-mi închipui preotul ţinând cununiile de mire şi mireasă deasupra capetelor lor, rostind cuvintele de unire în virtutea puterii cu care Dumnezeu îl înzestrase aici pe pământ, numindu-i soţ şi soţie pe cei doi tineri, cu glasul lui suav din acea dimineaţă frumoasă de sfârșit de aprilie. După această ultimă tiradă, el îi ridicase voalul şi o sărutase lipindu-se de pieptul ei,

păpuşă, în seara asta eşti a mea, trupul tău, sânii tăi, fundul, locul dintre picioare, a mea, păpuşă, şi pentru totdeauna!

Se dăduseră și o masă, desigur, într-o sală cu pereţi încărcați de înfloriturі din ipsos, și un vals de deschidere, somon şi curcan, un tort de portocale cu trei etaje, martorii, prietenii, părinţii, verii. Benchetuiseră cu toţii aliniaţi unul lângă altul la o masă lungă în formă bizară de L, iar el băuse şi cântase şi dansase de bucurie şi de nerăbdare mai mult decât oricare. Acum era însurat cu femeia pentru care ardea pe dinăuntru de dorinţă de aşa multă vreme, venise ziua asta în sfârşit, de-acum deschisă-i era calea fericirii!

Ea, mai reţinută, încerca să îşi păstreze cumpătul pentru că băgase de seamă fără să vrea pete apărute ici-colo pe faţa de masă albă, petele de vin roşu, şi nu se putuse împiedica să se gândească la sângele care avea să-i curgă pe cearşaful patului matrimonial în chiar noaptea aceea. O cuprinsese un tremur uşor, ştiind bine că acum nu mai putea da înapoi. Asta e soarta femeilor, tranșase ea problema, iar ţinuta ţeapănă a maică-sii, plină de sine, puţinul de atenţie pe care i-l acorda până şi-n ziua asta, îi abătuse privirea de la faţa de masă pătată. Rochia ei era încă albă, pe de-a-ntregul feciorelnică, iar doctorul Tudoran o invita la vals. Ah, cât de bine era să se lase purtată în braţele părintelui său, cât de liniştitor, tată, păstrează-mă lângă tine, tată, strânge-mă la pieptul tău şi nu mă da celuilalt. Însă nici el nu mai putea să facă nimic în faţa regulilor stabilite – de către Dumnezeu şi oameni –, fiecare e nevoit să se supună, şi-apoi tu, fata mea, tu eşti o Marinescu, la fel ca mama ta, vei fi puternică, vei fi mândră.

Margot, Nina, faceţi-vă frumoase, repede, trebuie să ajungă dintr-o clipă în alta! Rada, du-te dar să le ajuţi, vezi bine că ele nu mai pridídesc! Da, bine, cine mai e asta pentru care să ne facem aşa de frumoase, e doar o altă soră a lui tati, niciodată nu m-am gătit aşa pentru mătuşa Gina…

Ana îşi vizitează fratele întâi născut, îmbrăcată toată de sărbătoare şi delicios pedepsită chiar în dimineaţa aceea de soţul ei. Atenţie, zisese tata, fără prea multă vorbă, eu, regina pălăvrăgelii, sigur vine să-şi ia înapoi pământurile, de parcă aş spune vreo prostie, voi, copii, ciocul mic, o să vă fac eu semn când se termină totul. Tată, dar eu nu înţeleg, de ce… Of, ăsta niciodată nu înţelege nimic, însă Emil îşi continuă întrebarea, de ce faptul că sora cea mică a tatălui său vine să-şi ceară drepturile reprezintă o problemă, de s-ar face doctor mai repede, pentru că numai la asta se pricepe, se pare, să coasă broaşte şi bucăţi de piele care atârnă între ele. Margot face o piruetă spre camera ei, Rada, urmează-mă, eu mai întâi, Nina e mai mică, trebuie să aştepte. Rada scapă pe jos câteva fărâme din lavanda pe care o freca şi se ridică fără tragere de inimă s-o ia după Margot. Treaba merge mult mai uşor cu micuţa Nina, ea nu tună şi nu fulgeră, nu se răzgândeşte de zece ori la rând, e blândă şi ascultătoare. Câteodată Nina e chiar duioasă cu bătrâna ţigancă, tata m-a sfătuit să nu te ating, mi-a zis că ai nişte boli pe care noi, burghezii, nu le-avem, aşa e, Rada, eşti bolnavă? Ce să faci când auzi aşa o judecată, ce să mai spui, iată ce povesteşte dihania de Marinescu propriilor odrasle, uită-te tu educaţie, din fericire Emil şi Nina nu sunt ca el, ei seamănă mai mult cu conul Serghei. Adevărul e că sunt suciţi în neamul ăsta, sunt şi unii hapsâni, dar ăia buni zici că sunt miere… Şi-apoi sunt şi zăluzii, e destul să treci prin sat ca să-l vezi pe conul Gigi şezând de-o veşnicie pe băncuţa lui, şi-am auzit că şi cealaltă, Gina, e scrântită, nu degeaba a plecat ea să se ascundă la oraş. Rada o pregăteşte cu grijă pe Margot, fiindcă fata e cu toane şi arţăgoasă, aşa că pentru ţigancă mai bine-i să n-aibă necazuri cu ea, dar astăzi treaba merge iute, căci Margot pare cu gândurile în altă parte. Nu mă atinge prea mult, insistă ea, iar când e gata o şterge spre biroul lui *Tot Ion*, asta mereu se-nfige pe lângă tac-su.

Margot mai are o droaie de întrebări legate de această nouă mătuşă, cum e, de ce unchiul Serghei a dus-o la

mănăstire, pentru că nu era cuminte şi mai ales trăncănea mult, asta păţesc fetiţele care nu ştiu să-şi ţină gura, tatiiiii, opreşte-te, chiar vreau să ştiu! Păi, ai putea să îi întrebi, unchiul Serghei şi mătuşa Agripina vin şi ei s-o vadă pe Ana. Şi de ce n-are copii? Habar nu am, ultima dată parcă îmi amintesc că era gravidă, dar pesemne că a pierdut copilul, sau de unde să ştiu eu, astea sunt lucruri femeieşti, aşa ceva du-te să o întrebi pe maică-ta. Dar, tati, l-ai văzut pe Emil, el niciodată nu pricepe o iotă din afaceri… Emil e altfel, draga mea, el o să fie doctor, nu finanţist. Tati, eu o să fac politică, la fel ca tine, şi de asemenea afaceri, mie trebuie să-mi laşi toată averea familiei… Margot! N-am murit încă! Nu, dar când o să mori… Margot! Tati! Ce obrăznicătură mică! Margot, tu eşti femeie, femeile rămân acasă şi sunt slujite de bărbaţii lor. Uită-te, eu stau la ordinul maică-tii, dacă zice ea hai, eu mă supun, zice ea stai, mă execut, aşa că ce nevoie ai să intri în politică, când poţi conduce lumea lungită pe divan? Hmm… Aşa e, tati, dar o să-ţi schimbi testamentul, totuşi? Nu vreau ca Emil să ne spulbere averea, o să ne dea toate pământurile la săraci, tati, sau la vreun spital sau, cel mai rău, la leproşi, tati, este în stare, ştii doar! Margot, ieşi din biroul meu, începi să mă oboseşti, şi răutatea mică îşi ia tălpăşiţa, fiindcă o duce capul când trebuie să plece. Nu e nimic, va relua ea problema mai târziu, acuma să vedem cine-i această Ana care vine să-şi ceară înapoi pământurile la patru ani după ce a plecat din mănăstire şi care-i stearpă ca deşertul Sahara, altfel de ce să nu aibă copii?

Cum era de aşteptat, surpriză! Ana e frumoasă, cea mai frumoasă dintre femeile pe care le-a văzut Margot vreodată aşa de aproape, e blondă şi cu ochi albaştri cum e cerul vara, zveltă la trup, cu sânii ca nişte pepeni, bine, asta înseamnă doar pe jumătate faţă de-ai mamei, dar nici ca mătuşa Agripina, care aduce cu o scândură îmbătrânită. Ana, aceştia sunt copiii noştri, Emil, pe el l-ai întâlnit deja, Maria şi cu Nina, însă atenţie cu Maria, vrea să îi spunem Margot, altfel înţeapă şi e-un adevărat arici. Eu nu înţep, eu muşc, şi nu sunt un arici scârbos, ci un şarpe veninos, feriţi-vă din calea mea dacă mă supăr, însă fata îi zâmbeşte politicos acestei mătuşi care o fascinează, şi apoi îi face o reverenţă.

Spre marea uimire a tuturor, Ana nu-şi vrea pământurile, tocmai, doreşte să-i încredinţeze oficial lui *Tot Ion* administrarea părţii ei, îl deranjează cumva, nu, nicidecum, de altfel face deja lucrul ăsta, aha, credeam că tot tatăl nostru adoptiv le are-n grijă, o, nu, m-am reînstăpânit asupra bunurilor răposatului nostru tată, prea bine, frate dragă, în cazul ăsta totul s-a rezolvat. Ah, da, să nu uit, ar fi drăguţ din

partea ta să ne trimiţi din când în când, poate o dată la un an, un înscris cu toate socotelile, să păstrăm o dovadă, şi de asemenea o sticlă-două de ţuică de prune, îl roagă ea pe-un prefăcut ton smerit, fiindcă ţuica de prune a fost dintotdeauna marea reuşită a familiei. *Tot Ion* este acum proprietarul celei mai mari distilerii din ţinut, iar eticheta Marinescu lipită pe o sticlă e garanţia excelenţei. Sigur că da, îi zâmbeşte surorii pe sub mustaţa răsucită către urechi, iar pe Ana o trece un fior uitându-se la chipul lui într-atât de hidos. Dar dacă într-o zi ne blagosloveşte Dumnezeu cu un copil, atunci poate că mai vorbim despre înţelegerea asta, adaugă pe neaşteptate soţul Anei, lac de sudoare în sutana lui neagră; ce grozăvie să fii măritată cu un popă, într-adevăr…, se gândeşte Margot. Până la urmă, principalul e că păstrăm noi pământurile ei. E bine, dar e ciudat… O să discut cu tata despre asta mai târziu. Sau mai bine nu, voi afla singură! Sare de pe scaun şi, luându-i pe toţi prin surprindere, îi propune Anei s-o însoţească într-o plimbare prin grădină, până la iaz. Ana o priveşte descumpănită şi hotărăşte să accepte, nu avem prea mult timp, ne mai rămâne o oră până o să sosească unchiul şi mătuşa, aşa că bine, voi merge cu tine, mică prinţesă carenţepi. Margot o ia înainte aruncându-i o privire complice tatălui ei; în primul rând, nu-s chiar aşa de mică, o anunţă pe Ana de îndată ce se depărtează un pic de ceilalţi, am zece ani, adică doar cu un an mai puţin decât fratele meu Emil. Bravo! Nu-i un motiv de felicitare, aşa sunt eu, ah, micuţa are personalitate, îşi zice Ana fără să îşi poată reţine un surâs, şi în al doilea rând eu nu înţep, eu muşc. Şi-s veninoasă, fiindcă nu iubesc pe nimeni! A! Păi, nu-ţi iubeşti părinţii? Ba da, dar în afară de cei din casă, oamenii în general, vreau să zic, nu-mi plac deloc. Deci pe mine mă inviţi să fac o plimbare cu tine ca să îmi dai de veste că nu mă placi, nu, odată ce nu sunt decât mătuşa ta, aşadar fac parte din familia lărgită? Întocmai, răspunde Margot încântată s-o rănească pe această femeie prea perfectă. Dar dumneata să n-o iei personal, eşti tare-tare frumoasă, îmi placi la înfăţişare, însă numai atât. Îţi mulţumesc de compliment, răspunde Ana cu amabilitate, ba nu, nu înţelegi, eşti prea frumoasă! Am chef să îţi fac rău, ca atunci când am tăiat un picior unei broaşte. Ana freamătă, o străbate o dorinţă nebună să fie muşcată de sfârcuri, însă se stăpâneşte. Ai dreptate, fetiţă, să ne întoarcem acum în pridvor, dintr-odată mi s-a făcut o sete! Aşteaptă! Nu vrei să îmi arăţi corpul tău? Niciodată n-am mai văzut pe cineva atât de frumos, dacă vrei, mă dezbrac şi eu, aşa n-o să ne fie ruşine una de alta. Nu! şi Ana face cale întoarsă rupând-o la fugă, întrucâtva buimăcită de discuţia asta. O, prezenţa fetiţei

ăsteia, răutatea pe care o împrăştie în jur, ah, da, ce mult i-ar plăcea să aibă o amantă ca ea, l-ar putea inspira un pic pe soţul ei, să-i dea idei noi, iar el, cu forța lui, le-ar pune în aplicare fără milă. Ana se scuză şi aleargă să se încuie în baia de serviciu, pretinde că are nevoie să-şi dea cu apă pe faţă şi, odată singură, îşi oferă plăcere gândindu-se la pedepsele diabolice pe care Margot ar fi în stare să le născocească.

Tati, sora ta cea mică Ana e aşa de frumoasă, nu ţi se pare? Ba da, ba da, este frumoasă, frumoasă ca o zână. Da. Sau ca o vrăjitoare, sunt sigură că face magie neagră în biserică la ea, cu popa ăla al ei. O, Margot, ce tot vorbeşti, serios, draga mea, trăieşte într-un sat de lângă urbea V. şi e doar soţia unui popă amărât de ţară. Mmm… da, dar mie mi se pare neobişnuită şi pesemne că e şi cea mai frumoasă de prin părţile noastre, dacă vreodată voi avea o fată, am s-o botez Ana, ca să fie frumoasă ca sora ta cea mică şi deşteaptă ca mine. Margot, şi tu eşti frumoasă şi deşteaptă, uită-te în oglindă un pic, eşti desăvârşită, draga mea, curând bărbaţii se vor bate pentru tine, da, ştiu, dar ea, ea-i şi mai şi, cu părul blond şi ochii albaştri, aşa-i mai bine, tati, ştiu eu.

Maică-sa e o scroafă, taică-său e un porc, dar sunt râtani de rasă. Ea are mâini albe și lungi, unghii rotunjite delicat, ciorapi fini, pantofi de lac. Poartă o rochie din catifea verde, simplă însă foarte de efect, care abia îi acoperă genunchii. Porcul ei, tatăl, îi dăruiește totul fără ca ea să mişte un deget, totul: lecţiile de pian şi de franceză, colierul din perle albe, parfumul de la Paris, clasa, tupeul, maniera atât de elegantă de a-şi rafina veninul. Părinţii ei sunt râtani, dar ea, ea e o viperă. E noapte, plouă, seara asta este făcută să ieşi la teatru. Vizitiul opreşte trăsura şi vine să-i deschidă portiera ţinând umbrela deschisă, un biet nerod din sat, individul, îşi întinde braţul ca s-o ajute, însă la atingerea lui un tremur de dezgust îi străbate șira spinării. Dă trăsura puţin mai în faţă, îşi retrage ea mâna, nu vezi că nu pot să cobor în balta asta? Imbecilul se uită pe jos de parcă n-ar pricepe care-i problema, abia dacă sunt câţiva paşi de făcut între prima treaptă a trăsurii şi intrarea în teatru, şi ce dacă, doar vede bine că e-ncălţată cu pantofiori. Vizitiul scoate pe gură un zgomot ordinar şi trage de frâiele cailor care înaintează puţin, sunt negri amândoi, freamătă încă încinși de trap. Haide, găseşte acum o scândură, zbiară ea, doar vezi că nu am cum să ies fără să intru-n apă! El înşfacă scândura care-i slujeşte de capră, până la urmă Margot iese şi dispare înăuntrul clădirii atât de impunătoare, atât de luminoase! Teatrul, teatrul… ah, plăcerile oraşului, aici Costi, biet vizitiu de la sat, nu o să intre niciodată.

Aruncă o privire împrejur să descopere cât se poate de iute celelalte animale de rasă care astă-seară îşi plătesc o nouă reprezentaţie a *Bolnavului închipuit*. O da, au venit porci, mulţi porci în seara asta, după aceea câteva puicuţe pe care le-a mai întâlnit la ceaiurile dansante de la domnişoara Lori. Ce i-ar mai plăcea să îşi înfigă colţii-n ele, să le vadă sufocându-se în veninul său.

Ah, dar uite nişte specimene mai distinse, două, două… cum să le zică… a, în orice caz îi plac, cine or fi, se întreabă Margot, oare de unde vin, cu siguranţă că din capitală. Nişte hiene, poftim, seamănă cu nişte hiene, şi un zâmbet răutăcios i se înstăpâneşte pe chipul drăgălaş. Merge pe urma unei viţele care o conduce la loja ei. Actul întâi e o plictiseală fără margini. Cât despre ea, petrece vremea studiindu-i pe ceilalţi, însă nimeni şi nimic nu o interesează. O, înainte era cel mai

mare dintre fiii Cazan cu care putea schimba priviri complice la teatru, însă a plecat la capitală să-şi termine studiile de comerţ şi ca să intre în politică. Dacă a plecat, nici să se mai întoarcă. Apoi dacă-i pe-aşa, să îl ia dracu'! La antract, Margot coboară scara din marmură şi se plimbă de-a lungul holului mare. Una dintre cele două hiene îşi face apariţia şi se întreţine cu o puicuţă de la domnişoara Lori. Oricât ar fi ea de frumoasă, domnişoara Lori o să sfârșească domnişoară cu toate puicuţele astea de care se-nconjoară. Pff… îţi vine a crede? Hiena nici măcar nu și-a ridicat pălăria, ce lipsă de gust, se vede treaba că şi ăsta nu-i decât un alt porc. Margot se întoarce cu spatele strâmbându-se, dar imediat se răzgândeşte şi cu buzele ei fine îşi compune un zâmbet în timp ce merge drept către puicuţă, s-o salute. A, Nela, iartă-mă, nici nu te observasem! Asta fiindcă eşti atât de… atât de lipsită de culoare, desigur… Dar cine-i mitocanul cu care stai de vorbă? Pe dumneata nu te-a învăţat nimeni să-ţi ridici pălăria în faţa unei domnişoare? Până şi vizitiul meu o ştie! O, mizerabilul! O, parazitul! Nici măcar nu răspunde, nici măcar nu salută, şi dispare! O, păduchiosul, canalia, viermele! O să-l pună pe taică-său să-l decapiteze, nu o să fie prea complicat.

Se întoarce în loja ei, dar nu găseşte nimic să o amuze. Viermele i-a stricat seara. Margot iese înainte de sfârşitul piesei sub perdeaua de ploaie pe care o străbate din patru paşi, apărată de umbrela vizitiului, căruia îi cere să o plimbe, vrea să vadă oraşul noaptea şi după, chiar, ar putea da pe la mătuşa Gina, deşi la ea miroase a pişat, dar cel puţin asta o să-i mai schimbe gândurile. Îl lasă pe vizitiu să mâne până departe în celălalt capăt al oraşului şi apoi îl împunge-n coaste cu mânerul umbrelei, acum du-mă la Gina, şi numaidecât de data asta.

Cum intră pe uşă, Margot îi cere mătuşii nişte vin, de ce nu la urma urmei, a crescut destul de mare și vinul de la mătuşa Gina e bun. Mi-a venit poftă să mă mărit, anunţă ea, şi Gina o priveşte puţin nedumerită, de ce ar vrea Margot să se lege de un bărbat? M-am săturat de porcăria asta, vreau să mă duc în capitală sau chiar mai departe de-atât, a, Margot, n-ai nevoie să te măriţi ca să pleci, ba da, nu vreau să fac ca tine, şi-n plus eu în veci nu voi iubi pe nimeni, deci cu atât mai bine să găsesc mai repede pe cineva care să se împace cu mine, să-mi iau de grija asta pentru totdeauna. Gina clatină din cap, normal, bineînţeles, în veci nu va iubi pe nimeni… Câteva clipe chibzuieşte şi îi cercetează pe rând pe toţi tinerii întâlniţi, văzuţi, auziţi de curând, iar evidenţa se impune de îndată: doctorul Tudoran, ăla îţi va fi bun, te va trata ca pe-o

prinţesă indiferent unde te duci şi ce-o să faci. Margot privește atent chipul mătuşii, tata nu o s-accepte în ruptul capului, a, îţi pasă acum de ce părere are taică-tău? Ba nu, până la urmă ai dreptate, bine, de ce nu, ipochimenul s-ar potrivi! Margot se ridică dintr-odată să plece, Gina nu spune nimic, abia de o salută dintr-o aruncătură de ochi, atunci Margot lasă în urmă vinul şi izul de pişat şi iese. În noaptea neagră, luminile oraşului s-au stins sub ploaie. Doctorul Tudoran… ar fi o idee!

Mişu nu e un copil visător: dacă se refugiază în rândurile de vie din spatele casei familiei lui zugrăvite pe dinafară cu galben, asta-i ca să se concentreze mai bine la studierea corpului omenesc. Cu prilejul celei din urmă ieşiri la oraş, Mişu stăruie îndelung şi apoi îşi imploră tatăl să-i cumpere atlasul cel mare de anatomie pus la vânzare în vitrina dughenei bătrânului anticar mereu roşu la faţă. Tatăl bodogăneşte fiindcă de fapt cărţile nu prea îi plac, mai ales în mâinile copiilor lui, însă în fond Mişu e un elev bun, chiar cel mai bun, „excepţional“ spusese învăţătoarea, susţinută de preot şi sprijinită de mătuşa a bătrână venită de Crăciun din capitală. Nu trebuie să te împotriveşti progresului, zisese mătuşa cu aerul ei înţepat, iar acum până şi din gura nevestii auzea asemenea vorbe. Dar la ce bun tot cititul ăsta, nu pricepe, pentru negustorie nu are rost să ştii câte în lună şi în stele, şi-n plus cu bănişorii ăia tatăl i-ar putea cumpăra ghete, poftim, avea să încalţe cu ceva copilul ca să meargă la şcoală, pe el şi-apoi şi pe ăilalţi, Jan, Marieta, Fane şi cu restul, până la şase câţi îs toţi. De altfel, ce bine că ceilalţi nu cer şi ăia cărţi, poftim, ah nu, nici vorbă, he-he, o să facă plopii pere în ziua când o să-i ceară Jan de citit, o da, asta e sigur, nici o primejdie nu e, slavă lui Dumnezeu.

Mişu e prâslea, venit cel de pe urmă – după Jan, Marieta, Nico, Fane, răposatul Marcel, Zoe – şi la cei peste patruzeci şi trei de ani ai maică-sii, şi de-asta fusese o surpriză şi deopotrivă un supravieţuitor, dat fiind faptul că aproape îi căzuse din burtă la numai şapte luni. Chiar domnul Tudoran fusese cel care-l prinsese cu o mână, fiindcă în cealaltă reuşise să ia într-o binecuvântată secundă cuţitul cel mare de bucătărie ca să taie de îndată cordonul cât pe ce să sugrume bebeluşul. Descumpănită că sfârşise cu naşterea atât de repede, doamna Tudoran îşi spălase neîntârziat noulnăscut cu o otreapă înmuiată în apă rece, întrucât apă caldă n-avusese vreme să pregătească.

Ca fiecare supravieţuitor, Mişu a fost un bebeluş fericit şi a crescut un copil zâmbitor, vesel în toate împrejurările.

De la nouă la doisprezece ani, Mişu îşi petrece timpul liber în vie cât e vară şi în podul casei iarna, comparând informaţiile din atlas cu propriul corp. Uneori reuşeşte să-şi convingă fraţii şi surorile să intre în joc, însă numai cu rare prilejuri. O dată Zoe acceptă să stea aplecată în faţă, cu capul

şi cu braţele relaxate, iar Mişu petrece o grămadă de vreme – sau cel puţin aşa i se pare ei – bâjbâind la ceafa şi la omoplaţii surorii ca să-i simtă scheletul. Fane îşi trăieşte şi el propria experienţă de cobai stând pe un trunchi de copac doborât, cu picioarele bălăngănindu-i-se în aer în timp ce frăţiorul cel mic le testează funcţionarea bătându-l uşurel la genunchi sau gâdilându-l în talpă. Însă cea mai mare parte a timpului Mişu e singur, cu ciorchinii de struguri vara sau cu scaunul-balansoar cel stricat iarna, şi cu furnicile, care mereu se îndeletnicesc cu câte-o treabă însemnată. Când unii colegi de clasă îl cheamă să bată mingea sau la şotron, Mişu îşi bagă iute atlasul la spate, prins bine între elasticul pantalonilor şi cămaşă, şi pleacă râzând, întruna strălucind de voie bună. În vara când împlineşte treisprezece ani se vede convocat la marele consiliu de familie, cu tatăl, mama, fratele cel mare Jan, învăţătoarea, preotul satului, socata proaspăt pregătită şi nişte prăjiturele cu vişine. Tatăl mormăie o bucată, mama îşi trece de treizeci de ori mâna prin părul negru al mezinului ei, învăţătoarea pistonează, preotul dă din cap în tăcere, Jan tropăie fără astâmpăr, Mişu înghite discret pe puţin zece prăjituri şi către orele cinci după-amiaza hotărârea e în sfârşit luată: cel mai mic dintre băieţii Tudoran va fi trimis în pensionat la liceul din oraş să studieze toate acele materii ştiinţifice la care se pare că e atât de înzestrat.

Mai târziu, când devine doctorul Tudoran, tată şi aşadar răspunzător de o familie, Mişu nu îşi mai aminteşte prea multe din perioada asta de pensionat. Printre ce i s-a întipărit în minte tronează bicicleta lui de demult – prea joasă pentru cât de înalt şi zvelt devenise, roşie şi ruginită și de care fostul proprietar prinsese o talangă – şi câteva scânteieri ce ţin de prietenia pe care o legase în ultimul an cu tânărul Emil Marinescu.

Mişu e mai mare de vârstă şi Emil intră-n liceu exact când el se apropie de finalizarea studiilor secundare. Însă prea puțin contează, fiindcă în sfârşit, în sfârşit iată pe cineva cu care să discute medicină! Pot dezbate împreună despre descoperirile lor, eu am încercat pe sora mea, eu am experimentat pe a mea, eu pe o broască aproape moartă, eu o dată pe o inimă de porc, şi aşa mai departe. Emil îl invită pe Mişu acasă la el, în ciuda grimaselor lui *Tot Ion*, poftim, un fiu de negustor, Emil, trebuie să găseşti ceva mai bun, dar, tată, va deveni şi el doctor la fel ca mine, Emil, n-ai de unde să ştii, deocamdată nu e nimic, trebuie să înveţi să priveşti puţin deasupra ta, nu întotdeauna în jos… Tată! Am mai avut discuţia asta de-o mie de ori, nu îţi împărtăşesc părerile! Tinerii din ziua de azi! îşi zice *Tot Ion* şi, scârbit, îşi

concediază băiatul cu un semn al mâinii dezgustat, făgăduindu-şi să nu fie acasă în ziua vizitei acestui fiu de negustor; viitor doctor, dă-mi voie să râd, poate că da, la paştele cailor, poftim, şi chiar şi atunci un doctor nu e decât un măcelar de oameni, nimic mai mult.

Mişu nu-şi aminteşte nimic din cursul acestei prime vizite la familia Marinescu, în ciuda insistenței de mai târziu a *Viperei Margot*. Ba da, ba da, dragule, adu-ţi aminte, eram şi eu acolo, am mâncat toți plăcintă cu mere şi ți-am răsturnat una pe cămaşă, voiam să îţi atrag atenţia în timp ce discutai anatomie cu Emil; muream de plictiseală şi, vezi, totuşi îmi amintesc. Poate că tocmai din motivul ăsta îţi aminteşti, dragostea mea, dar ce însemnătate are, odată ce după câteva luni eram îndrăgostit lulea de tine, scumpă regină a inimii mele, îţi mulţumesc, dragostea mea, datorită ţie am rezistat stoic, ştii? O, da, Margot ştie toate scrisorile în versuri pe care le-a primit de la el, ce sâcâială, şi trebuia să îi răspundă, din fericire Emil era acolo s-o ajute, însă despre asta Mişu n-are habar.

În ultimul său an de liceu, Mişu se lasă purtat de Emil în felurite vizite de curtoazie, la mătuşa X, la mătuşa Y, la vărul cutare, la verişoara cutăriţă, Marineştii ăştia sunt toţi avuţi, într-adevăr, ce noroc pe ei! În dreptul lui, Mişu Tudoran va trebui să se descurce singur, ai săi poate că o să-i dea o mână de ajutor în ceea ce priveşte studiile din capitală, însă nu va fi de ajuns. Mă vei aştepta, da? îl roagă Emil, numai pe tine te am ca prieten, trebuie să rămânem împreună! Mă voi grăbi, voi face doi ani într-unul singur, să ştii! Tata vrea să mă trimită la Paris, însă ce rost are să merg acolo cât timp aici sunt oamenii pe care îi voi îngriji? Oamenii sunt toţi la fel în lumea asta, Emil! Da, sigur, tată, dar altfel ne ziceai când eram mici, cu poveştile tale despre sângele albastru şi cel întinat! Cine ştie, poate că Margot crede şi-acum că bătrâna Rada e purtătoare de vreo boală incurabilă! *Tot Ion* zâmbeşte, bineînțeles, Margot crede şi-acum, şi nu greşeşte, Rada este ţigancă, o rasă inferioară, ca evreii, dacă nici astea nu sunt boli, atunci…? Tată!

Mişule, în doi ani voi fi şi eu cu tine în capitală, mă vei aştepta, aşadar? Vei veni să locuieşti cu mine, o să te ajut cu banii, tata îmi va găsi un apartament! A, nu, Emil, nu pot, e prea mult, ba da, stai potolit, este normal. Ascultă, dacă vrei să mă ajuţi, roagă-l pe tatăl tău să-mi facă rost de-un post de funcţionăraş. Ai dreptate, nu mă gândisem la asta, el e ministru şi membru de onoare în cel mai prestigios club din ţară… Dar cum să fac, ştii, nu prea te place, în sfârşit, n-o lua personal, aşa e el, da, înţeleg, fiecare este cum este… Mişu

îşi freacă fruntea şi dintr-odată apare o soluţie: am să-i scriu o scrisoare, am să cer și recomandări, mai mulţi profesori vor fi bucuroşi să mă susţină! Excelentă idee, se entuziasmează Emil. Câteva zile mai târziu, îi duce plicul tatălui său, care fără să-l deschidă îl pasează secretarei lui, care fără să-l deschidă îl pasează secretarei ei, care îl deschide şi i-l pasează asistentului ei, care îşi spune că ar putea foarte bine să profite de-un secretar în serviciul personal. În consecinţă, îl angajează imediat pe tânărul student Tudoran.

Din fericire sau din nefericire, Mişu consideră intervenția de netăgăduit tot restul vieții lui. Ajuns în capitală, ziua îşi vede de medicina lui şi în fiecare seară la ora 17 fix ajunge lac de sudoare la club, să îndeplinească zeci de misii mărunte înghesuite cu multă grijă şi în ordinea sosirii pe biroul sub-asistentului care e şeful lui. Aşa se face că în ianuarie 1941 Mişu se găseşte în clădirea luxoasă a clubului, alergând de la un birou la altul să ducă documente şi licori de prune. Într-o zi voi lua o sticlă pentru tata, îi trece lui prin cap în timp ce armata unui ilustru general pătrunde pe culoare, să pună capăt existenţei acestui club violent, antisemit, anticomunist şi antimasonic. Cum la înfăţişare Mişu pare prea tânăr şi plăpând ca să-l creadă cineva cu-adevărat implicat în Complot, se ia hotărârea să-i fie cruțată viaţă. Aşa că e înrolat pe loc şi trimis pe front în prima linie în cel de-al Doilea Război Mondial: acolo o să ai din belşug cu ce să-ţi faci mâna ca doctor, băiete, îi zice un tip în uniformă, nu-ţi face griji! şi Mişu se luminează la chip, desigur, chiar, ce loc mai bun decât războiul ca să-ngrijeşti şi să salvezi vieţi?

În tot acest răstimp, *Vipera Margot* ţese prudentă un năvod în care intenţionează să-l prindă pe doctorul Tudoran, iar asta de îndată ce se va întoarce, dacă se întoarce. Este el fiu de negustor, așa-i, însă om bun şi generos, se vede din versurile alea jalnice ale lui, o să aibă grijă de mine ca de o perlă rară, iar de mai mult nici n-am nevoie. Pe partea lui, Emil încearcă pe toate căile să se-nroleze, să i se alăture prietenului său şi împreună să salveze ginta bărbată a naţiunii. Însă de fiecare dată este respins, prea tânăr, prea bogat, prea singuratic, prea înconjurat de alţii, prea lipsit de experienţă, prea înzestrat, prea prea. De dincolo de mormânt, braţul cel lung al lui *Tot Ion* lucrează încă în favoarea fiului său: Emil nu va pleca în război, punct.

Copilul a venit pe lume pe 1 august, fără complicaţii. Ea poate că era puţin obosită după naştere, iar el, el era fericit, niciodată nu mai trăise aşa euforie, copilul îi întrupase toate visurile, copilul era mai mult decât America, mai mult decât motocicleta, mai mult decât barurile de negri înecate în fum, mai mult decât raliurile, mai mult decât orice. Copilul era totul.

A cântat şi a dansat de fericire în camera îngustă de maternitate. Ea zâmbea copleşită, vezi, ne este bine aici, şi râdeau împreună.

Mai târziu, el era cel care legăna noaptea copilul să adoarmă, un băiat, un băieţel, puiuţul meu, îi îngâna el, o să vezi tu, o să facem împreună chestii nemaipomenite, o să plecăm să descoperim lumea. Copilul tăcea cuminte şi adormea, alunecând încetul cu încetul în visele-i de bebeluş. Cât despre ea, se juca de-a păpușa întreaga zi, îi schimba scutecele, îi spăla scutecele, îi urmărea mesele, îi aranja leagănul şi amândoi râdeau şi de fericire din nou se iubeau, de dragul lui, fiindcă era o frumuseţe, şi de dragul lor, căci împreună creaseră minunăţia asta.

Există poze şi prieteni care mi-au povestit că aşa se întâmpla.

Poate că în perioada asta a început ea să preţuiască jazzul, îl ruga, pune discul ăla al tău cu negrul orb, şmecheria cu Georgia, îţi place ţie aşa ceva acum? Da, acum ei îi plăcea tot ce ţinea de el şi se îmbrăţişau, se legănau pe ritmul jazzului şi se sărutau şi făceau dragoste. Atenţie, însă, o prevenea el, nici un alt bebeluş, cel de acum e totul pentru mine, nu mai am loc în inimă pentru un altul.

Au fost şi accidente. Mi-a întârziat, zicea ea pierit, iar el ridica din umeri. Hotărâse deja, păpuşă, te descurci, te-am anunţat dinainte, nu mai vreau altul. Atunci ea mergea la ginecolog, mi-a întârziat, îi destăinuia, eşti gravidă, răspundea doctorul. Nu vreau să îl păstrez, nu-l vrem, continua ea, se poate aranja, o liniştea ginecologul, dar este ilegal, risc mult. Ştiu, lăsa ea capul în jos, vom plăti pe măsură.

Şi plătea, mai puţin o dată când a fost prea târziu. Doctorul a refuzat să facă intervenţia. Atunci, bobuleţul de om şi-a întins rădăcinile în pântecul ei.

El rămânea acasă cu copilul, îi povestea câte în lună şi în stele, îi mângâia zulufii roşcaţi, ce băieţel frumos, de la mine are ochii şi de la maică-sa pistruii. O să faci ravagii, fiule, îl încredinţa el, însă ai grijă cu femeile, femeile nu-s cel mai important lucru în viaţă, hai la mine în braţe, hai pe genunchii mei, să îți explic cum vine toată treaba.

Câteodată viaţa e cumsecade: trimite avertismente, avize şi convocări, chiar recomandări, însă, cum cei vizaţi arareori i-ascultă semnele, sfârşeşte prin a echilibra ea socoteala. În dimineaţa în care Ana dă naştere într-un sfârşit celui dintâi copil al ei, *Tot Ion* se trezeşte de la ora cinci cu o durere în piept. Emil, singurul doctor pe care îl îngăduie până acum, i-a prescris nişte pastiluţe, dar, ahhh, nenorocită de durere, unde am pus tubul ăla? Şi să mă ia taman azi, nu, nu-i cu putinţă, astăzi este ziua cea mare a descinderii în cartierul evreiesc, ah, lepădăturile, abia aştept să-i văd cum crapă, şi gândul ăsta îl înviorează oarecum, o să-mi treacă, îşi spune, mă duc să mă pregătesc. E cinci dimineaţa, Ana intră în chinurile facerii în vreme ce fratele ei întâi născut trudeşte să se bărbierească fără să își ia junghiurile în seamă. Ana, mică masochistă obişnuită cu suferinţa, muşcă şi boțește aşternuturile fără să facă zgomot, și chiar în timpul unei contracţii puternice, *Tot Ion* se taie la bărbie şi se îndoaie de durere. Ana se ridică şi începe să meargă, se plimbă încolo şi-ncoace prin cameră, cu picioarele depărtate ca o raţă, la fiecare pas muşcă dintr-o pernă pe care şi-o îndeasă în gură. E singură fiindcă soţul ei a trebuit să plece degrabă să irosească o ultimă slujbă la căpătâiul unui credincios aflat pe moarte. *Tot Ion* e învins atunci de spasme şi se aşază pe jos în baie, o să-mi treacă, se gândeşte, o să-mi treacă, îşi repetă, şi cască gura ca să-şi înghită un ţipăt, am să o strig… poate c-ar trebui s-o strig pe Maria, dar nu, nu, respiră, hai, suflă, şi Ana respiră şi ea, hu hu hu, cum să cheme o moaşă la ora asta, singură la cinci dimineaţa, nici măcar nu s-a luminat de ziuă. Mariaaaa… Maaariaaa…, imploră *Tot Ion*, însă soţia lui doarme şi nu-l aude, el nu strigă destul de tare, ridică-te, dobitocule, se mustră singur, ce faci lungit pe jos, încearcă, haide, o să-mi treacă, dacă ea nu m-aude, cu-atât mai bine, ridică braţul și încearcă să se agaţe de ceva, prinde ligheanul cu apă care îi cade în cap, dobitocule, amărâtule, se ocărăşte el în timp ce Ana se aruncă pe pat, se sucește și se răsucește, se ghemuieşte şi se întinde, ca la sfârşit să ajungă iar pe spate, încercând să împingă din nou. Din fericire, soţul ei intră pe uşă chiar în clipa aceea, o, Doamne, aşa ce-mi vine să împing, bărbatul vede femeia, înţelege, mă duc s-o chem pe moaşă şi iese în fugă, în vreme ce *Maria Pocita*, trezită de zgomotul ligheanului răsturnat, bate în uşa băii, Ion, Ion,

acolo eşti? Ion, pot să intru, te simţi bine? Da, încearcă el să articuleze, intră odată, ajută-mă, dar nu reuşeşte, cuvintele i se împiedică în gâtlej, Maria nu mai stă, forţează uşa şi se albeşte descoperindu-l pe jos cât e de lung, cu halatul în dezordine şi şuncile la vedere! Dumnezeule, ce ai păţit, mă duc să chem un doctor! *Tot Ion* încearcă s-o oprească, nu, nu, fără doctor, nu vreau un şarlatan la mine-n casă, dar nu are putere nici măcar să ridice un deget. Dă-i telefon lui Emil, îşi roagă el stăruitor soţia în gând, însă ea deja se întoarce, l-am chemat, vine, în cinci minute e aici, hai, Ion, sforțează-te puțin, te duc pe pat. Ana râcâie, împinge, strânge, descleştează, însă fiindcă durerea se înteţeşte, hotărăşte să se lase în voia ei, o să urle aşa cum niciodată n-a mai urlat până acum. Aaaaahhh, răsună în acelaşi timp strigătul lui *Tot Ion*, nu, nu e în stare să se scoale, şi oricum n-ar încăpea şi el, şi ea pe uşă, cele 110 kile ale *Mariei Pocita* nu pot să le salte pe cele 150 ale soţului ei, dar ce-i cu tine, dragul meu, Mariei îi este aşa de frică, îi mângâie fruntea bărbatului ei, de-ar sosi mai repede doctorul ăsta tâmpit. Moaşa îşi face apariţia în cameră, ia muşcă dumneata din băţul ăsta, îi zice Anei şi-i bagă iute în gură un căpătâi din lemn, aaaaah, îi răspunde Ana cu un răcnet ascuţit, ştiu, ştiu, muşcă tare de tot şi împinge din toate puterile, uite-l, îi văd căpşorul. *Maria Pocita* se resemnează, doctorul să îi consulte soţul prăbuşit aşa, de nu s-ar trezi fetele, îşi mângâie bărbatul, el geme, încearcă să-i spună ceva, dar ce anume? Pastilele mele, femeie, pastilele mele, însă nu-i iese nici un cuvânt, Emil, încearcă din nou *Tot Ion*, cheamă-l pe Emil, însă degeaba se străduieşte, din gemete nu se pricepe nimic. Maria îl ţine de frunte să vomite atunci când doctorul ajunge în sfârşit. Haide, frumoasa mea, haide, împinge, şi Ana muşcă zdravăn, părinte, pregăteşte un lighean de apă caldă să spăl copilul. E băiat? se interesează el, încă nu ştiu, n-a ieşit decât capul. Ana e roşie toată, gâtul şi faţa i s-au umflat, preotul se uită în altă parte, domnule, domnule Marinescu, aveţi o criză cardiacă, un infarct, va trebui să primiți îngrijiri serioase! Doamnă, nu cred că mă aude, suferă foarte tare, o să-i fac o injecţie cu morfină şi, imediat ce se simte mai bine, îl aduceţi la spital. Nu, nu, fără injecţie, urlă *Tot Ion* în capul lui, nu şarlatanul ăsta, ăsta e doar veterinar! dar nu mai reuşeşte nici măcar să se mişte, îl doare în piept prea tare, şi nu numai în piept, ci şi spatele acum, sau fălcile, sau stomacul, nici nu mai ştie, s-a împrăştiat peste tot, i-e aşa de rău peste tot, dar doctorul îl înţeapă şi Ana scoate afară bebeluşul, este băiat, anunţă victorioasă moaşa şi îl loveşte peste funduleţ ca să-l facă să ţipe. Cheamă-l pe Emil, e ultimul gând al lui *Tot Ion*,

în timp ce arterele i se destupă şi plesnesc şi îl azvârl în lungul tunel al morţii, Ioooon, Ioooon, se jeleşte nevastă-sa, însă bărbatul ei pleacă, îi dă sângele pe gură şi pe nas, ce se petrece, doctorul controlează ce-avea în trusă, o, Doamne, o, Doamne, zice el şi începe să se dea cu capul de perete, o, Doamne, ce am făcut? Moaşa înfaşă într-un scutec nou bebeluşul spălat cu grijă şi i-l întinde mamei, frumoasa Ana, care-şi recapătă culoarea obişnuită, în timp ce trupul lui *Tot Ion* devine o îngrămădeală de râuri de sânge, acest scump sânge albastru răspândit peste tot într-o zglobie hemoragie generalizată. *Maria Pocita* se ridică şi repetă neîncrezătoare: raticid? Raticid, ziceţi? Raticid, adică otravă pentru şobolani? Raticid, cum ar veni pentru deratizare? Cum adică o greşeală? Raticid, o greşeală?!? şi ţipă şi urlă şi-l plesneşte şi-l zgârie şi-i arde palme bietului medic de ţară care se chircește, se turtește și se împuţinează sub loviturile ei și la sfârșit se face atât de mic cât un fluture de noapte ce reuşeşte să scape în văzduhul întunecat al dimineţii.

Cineva îl anunţă prin telefon pe Serghei, cu siguranţă mai înainte despre deces şi apoi despre naştere, fiindcă veştile rele circulă întotdeauna cu mult mai repede, însă Serghei doar lasă receptorul în furcă şi se întoarce către nevastă, la urma urmei nu-l mai iubea deloc pe Ion ăsta, apoi telefonul sună din nou şi legătura este făcută. Ana a născut. Ana pe care o jertfiserăm, Ana pe care i-o închinaserăm Domnului, Ana, răsplata noastră ca să ne fie iertată familia, Ana tocmai ce a dat naştere unui băieţel de patru kilograme şi perfect sănătos. Ana vrăjitoarea! bate Serghei în masă, iar Agripina îşi acoperă faţa. Serghei, ce spui acolo, astea sunt superstiţii, Ana n-are nici un amestec, n-avea de unde şti, adu-ţi aminte, Serghei, pe-atunci era de patru ani, dacă s-a măritat şi a avut un copil, asta s-a întâmplat fiindcă Domnul nostru ne-a dat-o înapoi. Nu, mai izbeşte o dată Serghei şi toată văsăria din bucătărie tremură, trebuia să rămână la mănăstire, dar a plecat, şi-n plus fără să ne anunţe, iar acum, la mulţi ani după, naşte exact când *Tot Ion* moare din cauza unei injecţii cu otravă! Să nu-mi vină nimeni să-mi spună că nu e vrăjitoare! Serghei, se apropie Agripina încercând să îl potolească, ascultă-mă, poate c-ar trebui să îl avertizăm pe Emil, nu te lăsa condus de gândurile acestea rele, sunt de la Satana care te ispiteşte, Emil e cel din urmă Marinescu, e musai să îl prevenim. Şi-atuncea eu? răsună iarăși pumnul lui Serghei. Şi eu, şi Gigi? Serghei, nu eşti întâiul născut, blestemele îi lovesc mai degrabă pe cei dintâi născuţi, ştii doar… Ah! Te cam pripeşti, femeie! Şi-apoi, ce-ar face tânărul Emil dacă ar şti? Uite, nepoate dragă, uitasem să îţi spun o bagatelă din neamul nostru: eşti blestemat, iată, ia cunoştinţă şi păzeşte-te! Aşadar cască bine urechile, fără plimbări cu automobilul, fără vreun doctor la căpătâiul tău, mestecă-ţi bine mâncarea şi nici nu te duce să furi bani de la călugări. Nuuu, nuuu… Nu, Agripina, aşa nu are cum să meargă, singura soluţie e să îi nimicim puterile acestei vrăjitoare! Serghei, eşti obosit, să cugetăm mai bine mâine, noaptea e-un sfetnic bun. Însă Serghei nu-i obosit, pleacă în căutarea vreunui descântec, se duce la ţiganii din sat care îi spun că domnul Ion Marinescu a murit din cauză că avea inima ca tăciunele, se duce la ţiganii din altă parte şi la babe şi la popi din cătune, se duce la prezicătoare, la tămăduitoare, la ghicitoare-n cărţi, la vrăjitori şi cititori în stele. Deşi

încearcă, Agripina nu reuşeşte să-l întoarcă la ea, însă îl roagă pe Dumnezeu, o cheamă stăruitor pe Preasfânta Fecioară şi ajunge chiar să stea de vorbă cu Emil, atentă să nu-i povestească prea multe. Emil e aproape doctor, poate va găsi el o dezlegare. Tânărul zice că-şi aminteşte ce-i istorisise tatăl lui despre străbunica, mi-a spus că a murit de supărare după accidentul fiului ei, că s-a dus şi să se încuie în pivniţa de sub bucătărie, e bizar totuşi, cred că avem în familie un soi de boală ereditară a nebuniei depresive, o nu, nu, cum să îi zică, nu-i vorba de nebunie, ci de frică! Cu neputinţă! Nebunie este, uită-te la mătuşa Gina şi la unchiul Gigi, insistă Emil, ba nu, şi Agripina îl serveşte cu prăjituri cu aromă de tei, bietul meu Emiluţ, ce o să ţi se-ntâmple?

Înrâurită de *Serghei Scrântitul*, familia hotărăşte să-şi ia măsuri de precauţie, e mai bine să stai la adăpost de bucluc, şi-apoi această Ana e ciudată într-adevăr. Margot susţine cea dintâi teoria străunchiului ei şi, cum ea are toate minţile-n cap, părerea sa îi convinge mai uşor pe unii şi pe alţii. Fiindcă nu reuşeşte să-şi potolească mânia, Margot găseşte în această idee o curioasă alinare, e mai plăcut să crezi că tatăl îndrăgit ţi-a murit din cauza puterilor obscure ale unei vrăjitoare cu chip angelic decât din pricina unui doctor fără experienţă. Ea e de vină, am văzut-o când a pus picioru-aici, chiar i-am spus tatei! Ea a băgat otrava în seringa aia, ea, fiindcă voia să-și ia pământurile înapoi, singură zisese că atunci când va avea un fiu… O vrăjitoare într-atâta de frumoasă, gândul o farmecă din cale-afară pe Margot, încât uită să cârtească împotriva vinovatei chiar dacă pentru câteva zile îi pare rău că apusă este vremea rugurilor…

O, vremea rugurilor, visează Ana, aş fi fost legată şi biciuită, Margot însăşi s-ar fi îndeletnicit cu asta! I s-a interzis să apară la înmormântarea fratelui său primul născut, un simplu telefon din partea *Mariei Pocita* la parohie, dumitale şi femeii dumitale vrăjitoare să nu vă dea prin cap să vă apropiaţi iar de familie, i s-a zis soţului ei. Ana ridică din umeri, îi pasă prea puţin de moartea grăsanului şi slutului de *Tot Ion*, abia dacă l-am cunoscut, şi-apoi nici pe departe nu-i displace ideea vrăjitoriei. Lasă în lături bebelușul, tatăl şi soacra să se îngrijească de el, şi de-acum încolo îşi închină zilele preparării de diverse poţiuni pe bază de flori de petunie. O linguriţă din asta, dimineaţa şi seara, şi pungile astea vinete de sub ochi n-o să-ți mai fie decât o amintire urâtă; o infuzie din maglavaisul ăsta şi toată lumea din preajmă n-o să mai poată de dragul tău; ca o nucă din amestecătura asta înainte de mese şi n-o să mai simţi loviturile lui bărbatu-tău când se întoarce acasă în fiecare seară năuc de beat; îţi pui o picătură din praful ăsta în farfuria de mâncare şi n-o să mai rămâi gravidă niciodată. Fără îndoială că şi ea înghite câte puţin din fiecare poţiune de-asta, fiindcă în ciuda trecerii anilor se face tot mai frumoasă la chip, băiatul ei rămâne singurul său copil şi pedepsele carnale ale soţului îi fac poftă din ce în ce mai puţin şi nici un fir de rău. În ziua în care popa al ei este mutat de către puterea comunistă într-un sătuc îndepărtat din nordul ţării,

Anei deja i s-a dus buhul: îşi ia cu sine reţetele, petuniile şi poţiunile și femei de pretutindeni vin să îi ceară în taină sfatul. *Ana Vrăjitoarea cea Frumoasă* are un remediu pentru orice, pentru durere, pentru când nu eşti iubit, pentru vreo patimă, de urât, contra bunătăţii, farmecelor, ridurilor, a bătrâneţii şi negreşit a morţii, dacă stai să judeci după vârsta ei.

După moartea tatălui ei, Margot îşi dedică energia pentru a administra conacul şi mai târziu pentru a spori iubirea pe care i-o poartă doctorul Tudoran. Şi mulţumesc pentru testament, îi spune tatălui mutat în moarte şezând ea în fotoliul din faţa biroului lui, e foarte bine cu părţi egale, tăticule, în orice caz pe Emil nu-l interesează casa, vrea să plece, să ştii, mi-a zis, nu-i pasă câtuşi de puţin de ea. Ducă-se, eu rămân aici, vreau să-ţi păstrez biroul exact cum l-ai lăsat, şi clubul nu mai există de când a început războiul, armata i-a zburătăcit pe toţi, cred că la clubul tău se voia ca ţara noastră să rămână neutră, în sfârşit, mama spune că n-ar trebui să mă interesez de asemenea lucruri. De altfel, ea nu se mai interesează de nimic, s-ar putea zice că a murit odată cu tine, tăticule, pentru că fie plânge, fie se aşază pe patul vostru şi se uită la uşa băii. Nina e bine şi ea, vrea să se facă învăţătoare, ce idee năstruşnică, i-am explicat că n-ar trebui să facă nimic, însă îmi spune că îi plac mult copiii, de parcă ar opri-o cineva să se mărite şi să toarne o clasă întreagă dacă asta-i surâde. Şi despre doctorul Tudoran, să ştii, tăticule, că mă iubeşte la nebunie, sărmanul, eu nu, dar simt că mie-mi va fi bine, de vreme ce mătuşa Gina mi-a dat ideea, ca şi ţie cu mama. Dar dacă eşti împotrivă, fă-i felul, acum îţi e uşor, şi-n plus s-a dus pe front, iar dacă nu se mai întoarce voi înţelege că îmi trimiţi un semn şi voi găsi un altul. Un altul, un altul, nu-i chiar aşa uşor, draga mea dragă viperă mică, nu e uşor deloc după patru ani de război, zâmbeşte *Tot Ion* din colţul lui de paradis, şi-atunci Margot se agaţă de această variantă cu mâinile, cu dinţii, cu frumuseţea şi cu perspicacitatea ei, dar niciodată cu inima fiindcă inima sa e pe vecie dăruită tatălui dispărut.

În viaţa asta imaginată se strecoară, în ciuda aşteptărilor, lucruri adevărate şi se întrepătrund cu celelalte, cele închipuite.

Lucrurile adevărate sunt cele ce aparţin istoriei, evenimente din trecut. Am auzit odată că în timpul marelui cutremur din 1977 ei doi erau plecaţi împreună în vacanţă şi că la ora exactă a cataclismului se aflau pe un drum de munte şerpuit.

Am auzit în repetate rânduri, ea însăşi mi-a povestit, cum a avut impresia că sub ochii ei muntele o ia la vale către drum şi deci către maşină.

Pentru a vizualiza mai bine momentul, îmi spun că e foarte probabil ca în aceeaşi clipă Toma Caragiu, marele actor, să-și fi pus paharul de whisky pe măsuţa joasă din sufrageria care se zguduia ca să o ia la goană pe scara blocului său.

Îmi imaginez maşina lor, el strângând hotărât de volan, ea ţinându-se uşurel de burta mare unde se afla o fetiţă ce-avea să vadă lumina zilei într-o lună.

Îmi închipui că afară era frumos ca prin minune, pentru o zi de primăvară abia iţindu-se. Poate că el prinsese în părul ei toporaşi când opriseră o dată pe marginea drumului.

Ici-colo urme de zăpadă pe cale să se topească, spinările verzi-maronii ale muntelui pe cale să iasă la iveală din nou, asfaltul umed, marcajul rutier aproape şters, văd toate acestea şi ştiu că pământul s-a zgâlţâit puternic în după-amiaza aceea, atât de tare, că pietrele de pe culmi s-au rostogolit spre poale şi scara blocului unde locuia Toma Caragiu, marele actor, s-a prăbuşit peste trupul lui. Îmi închipui că ei doi au fost nevoiţi să oprească brusc, el a apăsat pe frână încercând să îşi strunească groaza, în timp ce ea a izbucnit poate în lacrimi fără să înţeleagă ce se întâmpla, însă cum totul n-a durat nici cinci minute, ea s-a prăbuşit în braţele lui, da, s-a prăbuşit, la fel ca scara, el a mângâiat-o pe cap, întreaga scenă s-a petrecut afară, ieşiseră deja din automobil, afară, sub soarele arzător, ea poate că purta un pulover alb cu gulerul rulat, iar el o jachetă bleumarin. Şi, aşa cum toată lumea ştie, în timpul ăsta Toma Caragiu, marele artist, abia dacă mai respira, sufocându-se sub greutatea treptelor. Se poate ca apoi ea să-i fi spus, cuprinsă de o presimţire: „Trebuie să îl sun pe tata, mi-e aşa de frică pentru copil“.

Apoi au alergat amândoi la locurile lor, el a călcat acceleraţia, nu mai era ţipenie pe drumul ăla în seara respectivă, iar prima cabină telefonică se afla probabil tare-tare departe, la aproape două ore de mers de-acolo, trebuie că le-a fost foarte frică tot timpul cât marele actor îşi dădea suflarea sub trepte, în vreme ce paharul lui de whisky de-abia de se mişcase din loc pe măsuţa joasă din sufragerie.

Emile, dragă Emil, dus dintre noi aşa de tânăr, singur într-o noapte de iarnă, mult stimate doctore Emil Marinescu, râvnit de atâtea tinere paciente sau de fiicele pacienţilor sau chiar de onorabile mame ale pacienţilor, respectate profesore Emil Marinescu, devenit deja neurologul cel mai bun din ţară la numai douăzeci şi patru de ani, şi pe deasupra fin psiholog, frate şi fiu iubit, nepot adorat, prieten de neînlocuit, de ce să plăteşti tu pentru grozăviile înfăptuite de un strămoş îndepărtat, de ce aşadar neamul acesta atât de tare a ţinut să nu îşi subţieze sângele, sângele ăsta spurcat al unui criminal şi hoţ, sângele ăsta blestemat?

Numai Serghei şi Agripina îşi pun această întrebare în noaptea aceea din iarna lui 1946, prizonieri ai tainei lor, atunci când primesc un telefon care le vestește nenorocirea. Se grăbea prin beznă şi prin viforniţă spre un spital de pe litoral, ah, vestita mare şi drumul către ea, premergător al unui doliu, seca-i-ar apa-n vecii vecilor şi muri-i-ar toți peştii până la ultimul. Urma să salveze un tânăr bolnav de epilepsie şi îmbuibat cu medicamente de nişte ageamii de doctori. Emil era singurul din ţară în stare să facă această operaţie delicată şi el niciodată nu refuza, când era nevoie de el dădea zor într-acolo. Acum, o problemă la maşină îl împiedicase să plece neîntârziat, aşa că hotărâse să înhame caii şi s-o pornească în trăsură, ce idee, el, care fusese conceput într-un tren, el, care aproape că se născuse într-un automobil, el care nu se pricepea deloc la cai; să plece singur, el! S-o ia pe drumul către mare în noaptea friguroasă a acelui nefericit sfârşit de decembrie. Se stârnise o furtună de zăpadă, vântul speriase caii, însă Emil se grăbea, ceasurile pacientului său erau numărate, şi ale lui de-asemenea, însă de unde să o ştie? De altfel, pacientul lui şi-a revenit, se simte de fapt cu mult mai bine din dimineaţa aceea. Serghei lasă receptorul în furcă, nu vrea s-audă nimic în plus, ar fi trebuit să stăm de vorbă cu el, îi trece prin cap Agripinei, fără să îndrăznească să-i spună asta soţului, nu, să îl scutească, să-l lase să ajungă la capătul delirului său, asta recomandase Emil. Şi acum, că el a murit, ce-i de făcut fără sfaturile lui?

Aşa piere ultimul dintre întâii născuţi ce purtau numele blestemat.

În fiecare zi Serghei pleacă de-acasă de dimineaţă, caută tovărăşia ţiganilor, fumează şi bea cu ei, dansează şi cântă, se

pare. Agripina nici nu vrea să se gândească la asta, ce dacă, cât timp se întoarce în toate serile, fie, tot se întoarce el şi cântă la vioară, ea se obişnuieşte, de la o vreme cântă bine, Agripina adoarme acum pe muzica lui.

Serghei aude într-o zi un cântec despre tâlharii hoţi de cai, ţigani cu mustăţi lungi care la începuturi prindeau cai sălbatici; apoi, aveau să fure cai deja îmblânziţi; un cântec despre un om rău şi despre fârtații lui. Serghei învaţă să cânte melodia la vioara lui şi apoi îşi încredinţează şatrei secretul. Amărât bătrân, cocoşat sub greutatea unui destin pe care satul întreg i-l cunoaşte, da, da, până şi măicuţele din mănăstire au zis-o, micuţa Ana Marinescu a ieşit singură din slujirea lui Dumnezeu şi blestemul s-a reîntors; de bună seamă, da, ţiganii ştiu povestea, la fel ţăranii, preotul şi călugăriţele; bineînţeles, de-acolo de sus Dumnezeu ştie mai bine decât noi, căci Lui nimic nu-i scapă, şi toţi se însemnează cu semnul crucii, nu cumva să Îi stârnească mânia. Serghei se scoală, își îmbracă haina de lână şi-şi pune pălăria, ce folos să mai tacă acum când toţi s-au stins? O să spun povestea la Margot şi la Nina, mai fă-mi o bolmoajă, îi cere el bătrânei Rada înainte să plece din tabără, ca amândouă să mă asculte şi farmecele vrăjitoarei Ana să nu ajungă până aici; Rada azvârle spre Serghei pulbere colorată şi fără vreun efect, în timp ce silueta lui se îndepărtează pe drum.

Margot îl lasă pe Serghei să-şi cânte melodiile triste în frig şi-n întuneric, nu mai vrea să-i vadă decăderea, s-a săturat de oamenii ăştia smintiţi sau beţi sau morţi care-i alcătuiesc familia. Cară-te, ţipă la el prin uşa încuiată, cară-te, şi urletul ei frizează isteria; Serghei stăruie şi apoi iată-l cântând din gură ceva, ce zice scrântitul ăsta bătrân? Margot îşi lipeşte urechea de uşă, cuvintele ajung la ea în neorânduială, nu înţelege tot, însă pare să fie un cântec despre neamul Marinescu! Pleacă de-aici, întoarce-te la tine acasă! Pleacă, moş amărât! Nu vrea să iasă din casă, afară-i ger şi ei i s-a urât de-așa ceva! Dac-o sileşte să iasă ca să îl izgonească, are să-l zgârie, are să-i sfâşie barba şi pielea, din fericire soseşte Nina care cheamă o slugă, du-te să îi spui unchiului Serghei că nu putem să îl primim. Nina o cuprinde pe Margot pe după umeri, hai, surioară, nu-ţi face sânge rău, o să se-ntoarcă pe deal, nu o să vină iarăşi, nu-ţi face sânge rău.

Serghei moare de bătrâneţe, pur şi simplu în somn. Îşi dă duhul culcat lângă soţia lui. Moare îmbrăcat ca în ajun, încălţat cu o pereche de ghete negre şi murdare de noroi

uscat. Își dă duhul strângându-şi vioara în braţe. Moare şi e îngropat cu discreţie.

La un an după asta, nici o zi-n plus sau în minus, Agripina alunecă exact în pragul uşii, cade şi rămâne paralizată. Până la moarte nu mai rosteşte decât un cuvânt: stai. Stai ca să ceară apă, stai ca să spună că-i este foame, stai când vrea să-şi facă nevoile, stai când îşi arată bucuria, stai în semn că e tristă, stai când vine vorba de Serghei, stai când dă bineţe, stai pentru la revedere. Uneori în timpul vacanţelor de vară la ea descinde *Ada-Maria-Marinescu-Tudoran-copilă* care se amuză punându-i tot felul de întrebări la care răspunsul Agripinei rămâne neclintit stai. *Maria Pocita*, refugiată în casa cu tei încă de la începutul perioadei comuniste, o îngrijeşte cu căldură până în ultima ei clipă.

Istoria se precipită, între sfârşitul războiului şi instalarea comunismului, anii zboară şi lasă în urmă doar gustul dulce-amar al amintirii unei lumi posibile.

Doctorul Tudoran revine şi hotărăşte să întoarcă foaia, gata cu chirurgia, a tăiat şi a cusut destul în război, de-acum încolo va fi radiolog. Graţie faptelor de vitejie de pe front şi câtorva decoraţii obţine un post direct într-un spital mare din capitală şi în acelaşi timp cumpără apartamentul din apropierea gării celei mari, în care se stabileşte la început singur, apoi împreună cu soţia, când aceasta nu mai are de ales şi e nevoită să vină să trăiască alături de el. *Vipera Margot*, conştientă de vraja pe care o exercită asupra soţului, îl joacă pe degete şi stăpâneşte cu ochii închişi peste stările lui sufleteşti, din fericire pentru ea, fiindcă doctorul Tudoran rămâne singura sa distracţie de când e constrânsă să se obişnuiască într-un apartament şi servită de numai o slujnică. Pe deasupra, o neruşinată mică, Riţa asta, ţigăncile – toate o apă şi-un pământ, şi Rada era la fel, asta de-acum se plânge că locuieşte la cucurigu! Odată ce cameră de slujnică se cheamă încăperile astea, nu degeaba se-ntâmplă aşa. Câteodată, când *Vipera Margot* iese să se plimbe cu taxiul prin oraş, Riţa ia mâna stângă a doctorului Tudoran, coane, dacă îţi ghicesc viitoru', o să mă-ngrijeşti când cad bolnavă, da? Da, da, răspunde medicul, căci el e bun ca pâinea lui Dumnezeu. Riţa se uită încremenită la liniile care-i străbat palma, o, coane, sărăcuţ de dumneata, bine că ai strungăreaţă, așa e, Riţa, bine că am, chicoteşte cu amabilitate bărbatul, ce bine, repetă el fără să creadă o iotă din aiurelile ei. Până la urmă ţiganca îi lasă mâna în pace, cum să-i spună toată cruzimea care-l aşteaptă, cum să-i dea veste de nebunia viperei, nu, mai bine să se uite la altceva, coane dragă, ia încruntă mata din sprâncene, doctorul se încruntă, ţiganca numără o încreţitură – un copil, şi se preface că verifică şi în palmă: o fată, anunţă ea voioasă. Cu coana *Vipera* o s-aveţi… Riţa, nu-mi place când îi spui aşa, coane, da' ea îmi poruncește așa, ştiu, Riţa, însă pentru numele lui Dumnezeu, nu cu mine de faţă! Da, coane, şi Riţa pleacă, trebuie să mătură, să cureţe, să gătească, să spele, să frece, să servească. Uneori *Vipera Margot* îşi răstoarnă ceaşca de cafea neagră şi-i cere Riţei să-i ghicească şi ei viitorul, Riţa, jegoasă mică, ia uită-te, vezi pe-acolo dacă vin americanii luna asta, Riţa ia

ceaşca şi o cercetează, nici picior de american în ceaşca dumitale, coniţă Viperă, şi Margot îi arde o palmă, tacă-ţi fleanca, ţigancă nespălată, habar n-ai nici cum arată un american, aşa că gura şi vezi-ţi de treabă, popor de mizerabili ce sunteţi voi, ţiganii, întotdeauna aveți de zis numai nenorociri, o să ardeţi cu toţii în iad cu păduchii voştri cu tot. Dar Riţa are dreptate, tace şi se întoarce la treaba ei, are dreptate până-n pânzele albe şi nici vorbă de vreun păduche în cosiţele ei negre şi frumoase.

Înainte de toate astea, comunismul pătrunde în ţară şi se înstăpâneşte cam pretutindeni, inclusiv în satul şi în casa Marineştilor. O patrulă de „tovarăşi“ debarcă într-o bună zi: *Maria Pocita* e izgonită în şuturi şi pleacă să se adăpostească la Agripina, pe dealul cu tei; Nina şi soţul ei sunt evacuaţi fără întârziere şi fără probleme, fiindcă nu se împotrivesc. Nina reuşeşte să apuce o icoană pictată pe lemn cu Sfântul Gheorghe, ocrotitorul casei, cu acelaşi nume ca stră-stră-stră-străbunicul ei, în timp ce bărbatu-său, fascinat de propria imagine, desprinde în mare grabă oglinda veneţiană agăţată în salon şi amândoi pleacă luând atât de puţin, fără să aibă idee încotro se-ndreaptă. Numai Margot îşi păstrează puțină demnitate, fluieră după unul dintre vizitii, îi cere să înhame caii. Vreau să ajung în oraş ca să iau trenul spre capitală, mă duc la soţul meu, îi dă ea de veste în gura mare, după care se întoarce în casa ei, urcă direct în biroul lui *Tot Ion* ca să dea iar de comandantul acestei operaţiuni, îl scuipă fix între ochi, coboară şi dusă e.

În prima zi, strigătele de bucurie şi răcnetele duşmănoase se întretaie, însă chiar din ziua următoare întreg satul ţipă în cor atunci când sub ochii tuturor partizanii comunişti distrug distileria Marinescu ca s-o transforme într-un aşa-zis birou de poştă. Dumnezeule mare, cum laşi să se petreacă aşa grozăvii, îngână sătenii într-un glas, în vreme ce soldaţii, amărâţi neştiutori venetici, sparg sticlele alea bune, umplute cu preţioasa ţuică de prune. Însă mârşăvia nu se opreşte aici. Mai târziu ţăranii îşi schimbă părerea de-a binelea când se văd martori la confiscarea din casa Marinescu a două cufere pline ochi cu aur şi bijuterii. Da' încotro se duc ăştia, se-ntreabă toţi ca unul, nouă ni se cuvine pe drept bogăţia asta, ce faceţi, de ce luaţi cuferele? îndrăzneşte în cele din urmă un văcar tânăr de curând ridicat primar. De ce? Dar nu există motiv, totul pleacă la Comitetul Central! Ordin de sus, şi-nchide-ți pliscul dacă nu vrei să sfârşeşti la pârnaie, ţopârlan prăpădit! Trăsnit de frică, primarul nu reușește să şi-l mai închidă, aşa că rămâne cu gura căscată pentru tot restul vieţii. Conacul Marinescu

devine cartierul general al Partidului, iar ţăranilor le rămân doar pământurile şi animalele. Muncă, iar muncă, se burzuluiesc unii; da, îi astâmpără alţii, da' măcar acuma o să putem să ne-aşezăm la aceeaşi masă cu burghezi ca alde Marinescu şi să ţinem capu' sus! Dă-i drumu' dacă vrei, răspund imediat cei dintâi, io nu am nici un chef de-aşa ceva! De ce să mă aşez cu oamenii ăia, nu ştii c-au boală-n ei? Au viermi în sânge, dacă ai luat aşa ceva, cum nu eşti învăţat, păi în trei zile, nene, eşti oale şi ulcele fără să îţi dai seama.

Pe fiica doctorului Tudoran şi a soţiei lui *Vipera Margot* o cheamă Ada-Maria. Trebuia să fie, de fapt, Ana-Maria. Ana la fel ca strămătuşa ei vrăjitoare şi Maria ca mama, bunica şi străbunica, însă funcţionarul de la starea civilă – arză-i-ar sufletu-n gheenă până în ziua de apoi – avea o boală incurabilă: două părţi din creier făcute ghiveci, şi-n consecinţă confunda, o, incompetentul! sărac cu duhul! o, vierme fără cap! uite ce fel de lucruri se-ntâmplă când le dai şi cea mai mică putere unor tâmpiţi distruşi pe viaţă, porcul meu avea dreptate, ah, tăticule scump, unde eşti tu acum, lângă Domnul nostru Iisus, cu siguranţă, care ştie să aprecieze un om inteligent! În fine, bine că ai murit, căci dac-ai vedea ce se petrece în ţara asta, în trei secunde te-ai înăbuşi, funcţionarul confunda aşadar *n*-ul cu *d*-ul, dacă poţi să-ţi închipui, păi cât de cretin să fii ca să încurci două litere atât de diferite? Nimic nu mă mai miră aici, din nefericire m-am născut într-o ţară de incompetenţi, ce zic, într-o lume de incapabili, însă la urma urmei e mai bine-aşa, fiindcă astfel pot să îi fac să mă slujească, în sfârşit, mai puţin pe dobitocul de la starea civilă! Dacă n-aş fi fost eu la pat şi să-mi fie peste puteri să mă duc în persoană la el, aşa ceva nu s-ar fi petrecut în veci! Ca să vezi, tu ești de acord, prin urmare nu pot să am încredere în Mișu, sărmană bovină, un viţel, bărbatu-meu, asta e situaţia, se crede tot pe pajişte păscând netulburat… Ada-Maria! Chix! Ha-ha! N-are decât să se descurce singură cu asta, poftim, şi nu-mi fac griji în ceea ce-o priveşte, până la urmă e fata mea şi suntem un neam de femei straşnice, și *Vipera Margot* râde dându-şi capul pe spate; buclele ei negre i se revarsă pe pernă, minunată invenţie permanentul ăsta Oriol, poți să-ţi păstrezi cârlionţii cu lunile, pe când înainte era nevoită să stea toată noaptea cu bigudiuri. Ce rău mai dormeam, şi înşfacă de pe măsuţa de noapte clopoţelul, sunând să vină doica Adei-Maria, astăzi mă doare capul nemaipomenit, adu-mi micul dejun la pat, şi vreau ca pâinea să fie proaspătă, aburindă, aşa că du-te imediat să cauţi, şi aruncă o monedă spre tânăra care ţâşneşte-n sus s-o prindă. Şi cu bebeluşul cum să fac? Pot să-l aduc în camera dumneavoastră? Cum aşa, idioato, eşti tare de urechi sau ce, îţi zic că am o migrenă îngrozitoare astăzi, nu vreau nici un bebeluş în preajmă peste zi, așa că descurcă-te, asta ţi-e meseria, nu? Idioata pleacă să caute pâine cu fetiţa

viperei în braţe, ah, n-ar trebui să-i mai vorbesc aşa, fără jigniri, mi-a zis Mişu, femeia ar putea să ne denunţe, dar oare el, cu inima lui pusă pe tavă, cum s-o fi descurcat în război, mă-ntreb? Da, da, ar putea să se ducă la miliţie şi să spună că încă ne permitem să plătim slujnică şi că doamna nu lucrează, o, Doamne, dacă m-ar obliga să muncesc într-o fabrică, au păţit-o unii, din prima zi m-aş îmbolnăvi şi în a doua mi-aş da duhul, şi Margot se culcuşeşte mai bine în pat, ia o carte, se gândeşte la altceva! Doica intră cu un platou îmbietor: pâine, lapte şi două ochiuri, hmm, mi-ar fi plăcut mai mult omletă, însă îi zboară gândul la denunţ, e-adevărat că oamenii dispar în noapte şi se întorc din beciuri, dacă se mai întorc, după luni de zile, uită-te la cumnatul Jean, nu mai contenea să se scape în pantaloni de cât îl bătuseră, şi Margot se strâmbă; bleah, dezgustător, sunt unii indivizi de pe pământul ăsta care nu au decenţa să moară când trebuie. Aude nişte scâncete ale Adei-Maria, iată-mă mamă acum, eu aş fi preferat să nu fiu, dar ce să-i faci, dragă, dacă nu vrei urmaşi, mai bine nu-ţi pui pirostriile şi o sfârşeşti ca mătuşa Gina, mori într-o zi în propriul pişat… Nici nu mai era în toate minţile mătuşa Gina, biata de ea! Problema e că Mişu va vrea şi un al doilea, acum că am făcut deschiderea, o să îmi ceară un băiat, e normal pentru vite, să ne-nmulţim, să ne-nmulţim!

Vipera Margot se ridică până la urmă din pat, se spală şi îşi alege o rochie de zi. Astăzi are o vizită, sora ei Nina cu bărbatu-său, din fericire fără odrasle, cred că au împlinit vreo doi-trei ani acum; pfui, iute mai trece timpul, dar eu, un rid în plus n-am, dragă! Ah, ce bucurie pe mine să locuiesc lângă gară, toată familia e nevoită să dea pe la noi, n-au nici o scuză, altfel… Haida, să pregătesc de mâncare, niţică ciulama, i-a plăcut lui Ilie ultima oară. Îmbracă şorţul şi-şi trage un taburet, fiindcă *Vipera Margot* nu trebuie să stea mai mult de cinci minute în picioare, o să vadă ei că avem carne aici la oraş, îşi închipuie că nu mă descurc, dar sunt, totuşi, măritată cu un doctor, nu ca ea, cu un învăţător! Taie bucăţile de carne cubuleţe, ea, Maria Marinescu, *Vipera Margot*, uite-o în vreme ce găteşte de zici că-i bucătar-şef… Tata cred că s-ar răsuci-n mormânt de m-ar vedea din norişorul lui; şi-n plus chiar mă pricep; înainte, în familie era ruşine să ai talent pentru vreo îndeletnicire casnică… Dar asta e, ce să-i faci, să mergi în schimb la fabrică? Nu, nici comunismul n-o să ţină o veşnicie, americanii o să apară în curând şi totul o să se sfârşească, de-acum până atunci nu am decât să mă prefac, ce vrei, dragă, pentru familie pot să mă chinui şi eu puţin.

Tata e… cum să zic… un om de neclintit, un om croit din stofă rară, îi explică fluturând din gene Ada-Maria viitorului soţ. A plecat într-o zi la război şi s-a întors în alta, îndrăgostit de-aceeaşi femeie; una nemaipomenit de frumoasă, mama. Din război nu a adus decât o amintire: o poză în care apare la bustul gol şi ras în cap, ţi-o arăt dacă vrei. Uite-o! Tocmai ce scăpase de păduchi graţie briciului unui soldat care murise, în orice caz aşa mi-a povestit.

Doctorul Tudoran locuieşte tot în imobilul de lângă gara cea mare, lucrează încă la spitalul municipal şi se întoarce acasă în fiecare seară la ora şapte, unde-şi găseşte soţia stând în bucătărie, elegant îmbrăcată şi sătulă până peste cap. Nevastă-sa are migrene şi el, doctor, n-o îngrijeşte, îl boscorodeşte ea, ştii, dragul meu, când eram mică mama a alunecat în baie şi şi-a fracturat şoldul. I s-a pus în loc un os din fier, şi mama îl învinovăţeşte pe tata pentru nenorocirea ei. Mă învinovăţeşte pe mine şi o să te-nvinovăţească şi pe tine, căci în fiecare dimineaţă se-aşază în sufragerie să critice lumea şi să scrâşnească din dinţi. Zi după zi i se-adună pe şolduri, pe burtă, pe părţi şi pe obraji grăsimea Marinescu. Învinuieşte lumea întreagă pentru necazul ei şi se rotunjeşte pentru a se răzbuna, dar în curând n-o să mai poată respira; îngropată în propria osânză, biata Margot, viperă amărâtă care se otrăveşte singură. Ada-Maria s-a făcut mare de-acum; comuniştii au crescut şi ei, iar americanii sunt mici, piperniciţi de tot şi fără de nici o putere, niciodată, niciodată nu o să vină, avea dreptate nemernica aia de Riţa, unde-i jegoasa aia mică? Unde-i, să-i ard vreo două, să îi car palme una după alta? Doctorul Tudoran ia mâna ridicată a soţiei, cuprinde degetele grăsulii, Riţa a plecat, dragostea mea, ţi-aduci aminte, a plecat înainte să se nască Ada. Încetează să-i mai spui Ada! Ana-Maria Marinescu, Ana-Maria, m-auzi? o cheamă Ana-Maria, aşa-i, dragostea mea. Şi Marinescu, nu Tudoran! O să discut cu tata despre asta, o să vadă el cu miniştrii lui, ei o să schimbe… Aşa-i, dragostea mea, tatăl tău o să intervină pe lângă miniştrii lui, acuma nu te mai gândi la asta, ia să vedem, hai să ne pregătim pentru ceremonie, fiica noastră va fi mireasă în curând.

Însă Ada-Maria nu-i spune tocmai lucrurile acestea viitorului soţ, ea şi-ar dori ca el să înţeleagă că ea-şi iubeşte mult părinţii, că îşi adoră tatăl şi că-şi admiră mama, prinţesa

care nu a muncit în viaţa ei, să înţeleagă că vreau să ajung ca ea. Toată familia tatei se minunează deseori, dar ce bunătate de om! ce inimă de aur! şi cu ce viperă s-a însurat! însă tata niciodată nu se apără, aşa că toţi ca unul cred că bunăvoinţa îi vine din strungăreața de la dinții din faţă. Tata surâde, ca în fotografia lui fără păduchi cu care s-a întors din război, şi zâmbetul lui este ca soarele primăvăratic, aşa că toată familia se minunează din nou, dar ce bărbat chipeş şi-a găsit vipera asta! Haide, iubitule, zâmbeşte oleacă, să te văd! Păpuşă, lasă-mă în pace, n-am chef. Mmm, e zbârlit, o să îi pregătesc un dulce, îşi spune Ada-Maria, fiindcă din cea mai fragedă pruncie maică-sa prăjitureşte pentru taică-său o dată pe săptămână nişte biscuiţei cu nucă sau tartă cu zmeură ori, foarte rar, nişte fursecuri cu lapte şi fistic cărora ea le zice cornuleţe. Fiindcă e-o bunătate de om, şi fiindcă e încântat, doctorul Tudoran îi mulţumeşte din toată inima, mănâncă din ele cu o plăcere de neînchipuit şi după o înghiţitură uită de toate necazurile săptămânii. Voi găti şi eu prăjituri, asta cu siguranţă o să îl facă să zâmbească pe soţul meu; numai că bărbaţii nu-s toţi la fel, ăsta de acum iubeşte jazzul şi motoarele, iar celălalt, nevasta – şi cu asta, basta. De ce taică-tău se plimbă cu libretul de economii la buzunarul cămăşii? O, să nu vorbim de asta… Ba da, e ciudat, spune-mi! Mamei i-e teamă ca nu cumva să fim prea săraci, şi-atunci, de fiecare dată când ea i-l cere, tata scoate libretul şi îi arată că încă avem bani, ăsta-i motivul, dar nu contează, oare ţi-am povestit deja despre pistruii mei? Ce ruşine, să-i fi văzut! strigă din nou Ada-Maria. Nici de data asta tata nu s-a descurajat, n-a dat înapoi din faţa greutăţii: a născocit pentru mine și numai pentru mine o poţiune fermecată cu care m-am dat pe nas în toate serile. Şi-aşa pistruii mi s-au dus, uită-te, unul nu mai găseşti, păpuşă, nu mai pot eu de pistruii tăi, vino-ncoace, fundul tău mă interesează mai tare! Bine, bine, şi ea îşi leagănă posteriorul cuibărindu-se în braţele lui, vrei copii? Unul singur, păpuşă, un băiat o să fie de ajuns. Da, un băiat, şi ea bate din palme fericită, însă atunci aş vrea să-l cheme Marinescu, de când a murit unchiul Emil n-a mai fost nici un bărbat care să ducă numele, te rog din suflet, eşti de acord? Păpuşă, nu-mi pasă, odată ce-i al meu, poţi să îi spui cum vrei. Minunat, minunat, şi iarăşi bate ea din palme.

Margot, scumpa mea, dragostea mea, astăzi a venit pe lume un nou Marinescu! Margot, trezeşte-te, vino, ne ducem să-l vedem la maternitate. Mişu îşi scutură soţia care doarme, soţia lui într-atât de nebună, soția pe care aşa de tare o iubeşte. Starea civilă a acceptat ca micuţul să poarte numele tatălui tău, pe copil îl cheamă Ioan Marinescu, tocmai ce-a sunat telefonul să ne dea vestea cea bună. Şi Margot în sfârşit răspunde, e ameţită, înghite prea multe medicamente, un nou Marinescu, e minunat! se însufleţeşte ea. Tăticule, să-l sunăm pe Serghei, Serghei o să se bucure, ţinea aşa de mult la treaba asta! şi Mişu o mângâie pe păr, bine, dragostea mea, am să-i telefonez, desigur. Spune-i, spune-i că poate să-şi aducă vioara, de data asta nu am să-l alung, nu am să-l mai alung, va putea să-şi cânte melodiile ţigăneşti, bietul nebun, ţicnitul amărât, să-i zici, tăticule!

Când copilul avea cinci ani, tatăl s-a dus la magazin să cumpere un glob pământesc, vezi tu, pământu-i mare, America-i aici şi noi dincoace, la ora asta în America e noapte fiindcă soarele cam pe-aici vine, şi-i arăta cu un măr unde se afla soarele. Copilul învăţa. Muzica asta-i din America, ascult-o cu atenţie, va trebui să înveţi limba, se folosesc de ea ca să vorbească oameni cu pielea neagră şi buzele groase, ai văzut, mi se pare că se pricep chiar binişor, şi dansa în sufrageria orientată către sud pe un jazz turbat al Ellei Fitzgerald, şi poate că mai târziu în celălalt apartament, cel de la etajul al optulea, în timp ce copilul se dădea în balansoarul lui, strângând ursuloiul galben. Cât despre ea, ea se întorcea obosită dintr-unul din turnurile sale de forţă, îşi alăpta fetiţa şi ciclul îi venise iar, trebuia să fie mai atenţi, da, bineînţeles, şi se iubeau din nou, pe întuneric şi-n tăcere, căci băieţelul crescuse de-acum şi putea să-i descopere.

Deseori plecau la munte în vacanţa de iarnă, dar şi la sfârşituri de săptămână cu nămeţi, şi întotdeauna era vreme frumoasă la munte. De ce nu, odată ce totul e-o închipuire, de ce nu? Până şi-n timpul furtunilor era soare şi oameni în salopete, stând întinşi pe şezlonguri pentru băi de soare, şi erau pahare cu vin fiert la discreţie pentru cei mari şi ciocolată caldă pentru micuţi, după placul inimii. Copilul se descurca bine, mai puţin cu teleschiul, şi-atunci se strecura între picioarele maică-sii ori îl lua taică-său pe umeri, era amuzant cu schiurile pe umeri, pârtia scânteia de atâta lumină şi copilul izbucnea în râs. Acum reuşea să facă plugul şi să se şi întoarcă, mâine o să-i arate şi maică-sii, de ce mama a plecat deja? S-a dus să plângă de tristeţe, din cauza bolii tale şi-a faptului că vei muri-n curând; nu, nu putea să îi răspundă aşa, îi zicea mai degrabă că-i obosită, dar ce contează, acum suntem între bărbaţi, facem salutul nostru de bărbaţi, fiule, bate palma, şi micuţul lovea în mâna întinsă a tatălui. Seara se duceau să cineze la un restaurant, copilul mergea pe ring la dans, cha-cha-cha în faţa orchestrei, mereu aveau acolo o mică orchestră, muzicanţii, le zicea băiatul, şi legăna din fund dimpreună cu toţi ceilalţi copii în vacanţă. Câteodată li se alăturau şi părinţii lui şi se învârteau amândoi, îşi numeau dansul rock’n roll, e simplu, îi arăta el fiului, uită-te, pui partenera să se răsucească, şi mama lui se rotea. Apoi se întorceau la masă cu toţii şi copilul lua Pepsi-Cola, nu avea

voie, dar ce, susţinea el, măcar să profite de lunile care i-au mai rămas, ea-şi înghiţea lacrimile, ba nu, o să se vindece. Odată, când se apropia de zece ani, băiatul citea *Robinson Crusoe*, tată, Vineri e negru? Da, Vineri e negru, dar el nu știe de muzica americanilor, Vineri nu e american şi, ce potriveală, nici Robinson. Tată, când o să mă fac mare, vreau să devin explorator! Da, fiule, explorator e-o meserie bună. Şi niciodată n-o să mai dau pe la spital, nu, niciodată, fiule, niciodată, şi-l săruta pe buclele-i roşcate sau pe capul rămas fără păr, boala răpise totul, copilul n-avea s-ajungă niciodată mare şi nici explorator, e bine, fiule, e-o meserie bună.

Când a murit, mama lui nu îi era alături. Altfel, moartea n-ar fi venit, mi-a spus ea dintotdeauna, moartea nu poate să răzbească iubirea unei mame. Însă-l veghease zile şi nopţi, săptămâni fără să închidă ochii, poate că moartea nu răzbește, dar oboseala da, desigur. Înainte să plece să se întindă pe canapeaua de pe culoarul spitalului, îl chemase pentru o ultimă oară, întoarce-te, puiul meu drag, întoarce-te la noi, vino lângă mămica ta, şi-atunci el deschisese ochii, cu o ultimă sforţare, lasă-mă, mi-e aşa de bine acolo, dă-mi voie să plec, mamă!

N-am destul loc în inimă pentru o asemenea durere, a zis tatăl.

Era iarnă. Când a murit, copilul nu împlinise încă unsprezece ani.

Şi fotografia asta, cu mine şi cu fratele meu. Am doi ani, iar el şase. Mă uit la fotografie şi nu-mi aduc aminte. Stăm amândoi pe-o sanie, a nins cu nemiluita în poză, copacii sunt albi, leagănele din parc sunt albe, pământul e alb, cerul e alb. Par fericită şi fratele meu la fel, zâmbeşte şi mă ţine de mână. I se văd zulufii care îi ies din glugă, cârlionţii îi înconjoară chipul, ochii lui râd. Nu ştie că va muri. Tata, cel care ne-a pozat, nu ştie nici el.

Uite o altă fotografie cu fratele meu şi cu mine. Stau îngrămădită lângă el pe un balansoar, fiecare cu câte-un ursuleţ de pluş. Balansoarul ne înghesuie unul în altul, doi copii de cinci şi nouă ani, pijamale cu pisici lângă pijamale cu buburuze. Probabil gâdilă, căci amândoi chițăim. Fratele meu râde, părul meu lung îmi încadrează chipul, dar el, el nu mai are cârlionţi. Nu i-a mai rămas păr pe cap. Râde, însă în sinea lui de data asta trebuie că ştie că va muri. Tata, cel care ne-a pozat, trebuie că ştie și el. Sunt singura inocentă, străină de durerea din fotografie.

I-am supravieţuit.

Într-o zi, nu împlinisem încă şapte ani, mama m-a luat în braţe şi mi-a zis că fratele meu a murit. C-a fost înmormântat ieri şi că n-o să-l mai văd niciodată. Că n-o să mai putem să ne jucăm de-a soldăţeii vreodată. Nici leapşa. Şi nici de-a v-aţi ascunselea. Că n-o să mai pot să mă strecor seara în pat lângă el și că deci va trebui să-mi treacă frica de fantome. Că ea niciodată n-o să-şi mai poată strânge băiatul în braţe. Că, de fapt, şi ea a murit odată cu el şi, prin urmare, nu mai am mamă. Că tata a dispărut şi el, înecat în suferinţa şi-n sticla lui de vin. Că, prin urmare, nu mai am tată.

Am plâns şi-am plâns ceasuri întregi, strângând la piept ursul galben al fratelui meu, am plâns zile întregi, culcată-n patul lui, înconjurată de prezenţa lui, de lucrurile lui şi de mirosul lui. Am plâns cu săptămânile, cu lunile, cu anii. Până în anul 2000.